

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

MĚSTO NÁCHOD

2018 - 2020

ÚVODNÍ SLOVO

V každé společnosti jsou lidé a skupiny lidí, kteří jsou více zranitelní a potřebují pomoc ostatních. Nejsou to jen lidé se zdravotním postižením, ale také rodiny s dětmi a senioři. Dostanou se do nepříznivé životní situace, kdy jsou odkázáni na pomoc druhých a v rámci nejbližších ji nemohou očekávat. Proto je tu systém poskytovatelů sociálních služeb.

Aby celý tento systém byl efektivnější, zapojilo se město Náchod do projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ a uzavřelo s Královéhradeckým krajem smlouvu o zajištění služby. Veškeré činnosti v rámci smlouvy jsou spolufinancovány z Evropského sociálního fondu. Byla zpracována podrobná analýza současného stavu poskytovatelů sociálních služeb, včetně uživatelské poptávky, která využila i společná setkání se zástupci jednotlivých zkoumaných skupin. Z těchto informací byl vytvořen plán rozvoje sociálních služeb pro roky 2018-2020, který bude v příštím roce rozpracován do konkrétních kroků, které povedou k postupnému naplňování stanovených cílů. Jedním z cílů bude i zmapování potřeb sociálních služeb ve venkovských územích správního obvodu a seniorského bydlení v obcích s rozšířenou působností.

Zpracovaný materiál je výsledkem intenzivní práce jednotlivých pracovních skupin, jejichž vedoucí se scházeli na koordinačních schůzkách, kde si vzájemně sdělovali získané poznatky za významné pomoci koordinátora plánování sociálních služeb. Nezbyvá než všem za jejich práci poděkovat a popřát jim úspěšné dokončení v další etapě, která již povede ke konkrétním výsledkům.

Hodnota společnosti je taková, jak se dovede postarat o ty nejpotřebnější. Sociální služby musí být poskytovány v náležitě kvalitě podle individuálních potřeb tak, aby podporovaly rozvoj samostatnosti a vedly k odstraňování nepříznivé sociální situace. Aby jejich uživatelé žili důstojný, jejich stavu odpovídající plnohodnotný život ve společnosti, která si váží každého člověka.

Ing. Pavla Maršíková
místostarostka

OBSAH

1. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V NÁCHODĚ	5
2. LEGISLATIVNÍ UKOTVENÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	9
3. SOCIO – DEMOGRAFICKÝ POPIS MĚSTA NÁCHODA	11
4. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V NÁCHODĚ	41
4.1. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ KOORDINAČNÍ SKUPINY A PRACOVNÍCH SKUPIN	42
4.2 ZAPOJOVÁNÍ VEŘEJNOSTI DO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	46
6. POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTA NÁCHODA	47
6.1 NÁVAZNÉ SLUŽBY A AKTIVITY	60
6.2 DOTACE MĚSTA NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY	62
7. PRACOVNÍ SKUPINY - STRATEGICKÁ ČÁST	63
7.1 PRACOVNÍ SKUPINA OBLAST SLUŽEB PRO SENIORY	63
7.2 PRACOVNÍ SKUPINA OBLAST SLUŽEB PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM	76
7.3 PRACOVNÍ SKUPINA SOCIÁLNÍ PREVENCE A SLUŽEB PRO RODINU A DĚTI	86
7.4 SPOLEČNÉ CÍLE A OPATŘENÍ	95
8. ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	111
9. EVALUACE PLÁNU - VYHODNOCOVÁNÍ REALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	112
10. ZÁVĚR	113
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	114
SEZNAM PŘÍLOH	117

ABECEDNÍ SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
MěSSS	Městské středisko sociálních služeb MARIE Náchod
MěÚ	Městský úřad
NOM	Rejstřík, neevidovaná ochrana mládeže
NRP	Náhradní rodinná péče
OM	Rejstřík, evidovaná ochrana mládeže
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Oddělení sociálně - právní ochrany dětí
OSVŠ	Odbor sociálních věcí a školství
PnP	Příspěvek na péči
TP	Občan s těžkým zdravotním postižením
UoZ	Uchazeči o zaměstnání
ÚP	Úřad práce
ÚP KoP	Úřad práce, kontaktní pracoviště
VPM	Volné pracovní místo
VTOS	Výkon trestu odnětí svobody
ZP	Osoby se zdravotním postižením
ZTP	Občan se zvlášť těžkým zdravotním postižením
ZTP/P	Občan zvlášť těžce zdravotně postižený s průvodcem
z.s.	Zapsaný spolek
z.ú.	Zapsaný ústav
Zák. č. 108/2006 Sb.	Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

1. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V NÁCHODĚ

Výchozí stav (historie)

Plán sociálních služeb v Náchodě byl vytvořen pro období do roku 2013. Vznikl především revizí předchozího dokumentu. Procesy plánování sociálních služeb nebyly stabilně nastaveny, město nemělo potřebné kapacity pro realizaci procesu.

Náchod je město s více než 20 tisíci obyvatel, v obci s rozšířenou působností žije více než 61 tisíc obyvatel. V území obce s rozšířenou působností je 36 obcí, z toho 5 jich vykonává funkce pověřených obecních úřadů. Na území obce s rozšířenou působností působí 25 poskytovatelů sociálních služeb, další služby dojíždí v rámci nadregionální působnosti.

Samospráva města měla zájem na nastavení procesu plánování sociálních služeb. Zabývala se také tématem seniorského bydlení. Pečovatelské služby v regionu jsou zajišťovány s podílem financování samospráv, pro rozšíření dostupnosti péče je potřeba zajistit finanční podporu obcí. Nezáměr malých obcí se tak stává bariérou v zajištění dostupnosti, proto v regionu chybí pokrytí venkovského území pečovatelskými službami. V sousedním regionu je k dispozici tísňová péče pro seniory, kterou by bylo vhodné rozšířit do obcí regionu a zvýšit tak vytížení stávající služby.

Město Náchod má byty zvláštního určení Harmonie I a Harmonie II, jejichž technický a dispoziční stav neodpovídá současným trendům. V posledních letech klesal zájem o tento druh bydlení. V současnosti však poptávka převyšuje nabídku a město před dalšími investicemi do bytového fondu pro seniory řeší jeho potřebnost.

Z výstupů sociální práce i ze zpětných vazeb od poskytovatelů sociálních služeb setrvale zaznívá, že významnou bariérou včasného řešení nepříznivé sociální situace občanů je nedostatečná informovanost o sociálních službách.

Velikost regionu vyvolává potřebu aktivního přístupu k nastavení procesu plánování sociálních služeb. Kapacity města v této oblasti jsou však nedostatečné, také v počtu 36 obcí je složité komunikovat se všemi zadavateli, chybí také odborný potenciál v oblasti plánování sociálních služeb. Chybějící koordinační kapacity jsou pak příčinou toho, že v území nejsou nastaveny dlouhodobě udržitelné komunikační kanály v oblasti sociálních služeb.

Současnost – zapojení do projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“

Z výše popsaných důvodů město Náchod uzavřelo koncem října 2016 s Královéhradeckým krajem smlouvu o zajištění služby „Podpora procesu plánování sociálních služeb a rozvoje místního partnerství v sociální oblasti na území obce Náchod“ v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“.

Veškeré aktivity v rámci uvedeného projektu jsou hrazeny prostřednictvím Královéhradeckého kraje z Evropského sociálního fondu, Operačního programu Zaměstnanost v celkové výši 1,949 mil. Kč a musí být splněny do 31. 5. 2019.

V rámci smlouvy se město zavázalo vytvořit nový plán sociálních služeb pro roky 2018 – 2020. Na jeho zpracování se podílely 3 pracovní skupiny (oblast sociální prevence a služeb pro rodiny a děti; oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním; oblast služeb pro seniory), v nichž jsou zástupci poskytovatelů, zadavatelů i uživatelů sociálních služeb. Významnou úlohu hrála v této části projektu také setkání s veřejností zaměřená na potřeby zdravotně postižených dětí a dospívajících, a na seniory a osoby pečující o seniory. Již v tomto roce (2017) se také podařilo realizovat průzkum zájmu seniorů o bydlení prostřednictvím realizace pěti fokusních skupin.

Budoucnost – aktivity v rámci projektu

V roce 2018 bude probíhat realizační fáze procesu plánování sociálních služeb a na počátku roku 2019 bude vytvořena hodnotící zpráva naplňování plánu sociálních služeb.

Další významnou činností projektu bude zvýšení dostupnosti terénních služeb, a to především prostřednictvím zmapování situace v poskytování pečovatelských služeb a osobní asistence ve venkovských územích správního obvodu obce s rozšířenou působností a mapování uživatelské poptávky po tísňové péči na území města Náchoda ve spolupráci s Úřadem práce ČR, poskytovateli sociálních služeb a spolky sdružující seniory a osoby se zdravotním postižením. Zjišťování proběhne v rámci krátké ankety. Poté dojde k přípravě strategie rozšíření terénních služeb (osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče) do obcí ve správním obvodu. Strategie bude formulována ve spolupráci s poskytovateli a hlavními zadavateli v regionu.

Neméně důležitou aktivitou bude zmapování využití seniorského bydlení v obcích s rozšířenou působností. V rámci činnosti dojde k popisu stavu využití seniorského bydlení

v deseti obcích s rozšířenou působností na základě rozhovoru se zainteresovanou osobou v každé obci.

V závěru trvání projektu bude zajištěno vydání a distribuce informační brožury o veškerých sociálních službách, které jsou poskytovány na území obce s rozšířenou působností.

V souvislosti s plánovanými činnostmi projektu byla zároveň vytvořena nová pracovní pozice koordinátora plánování sociálních služeb.

Cíl projektu (jeho vize)

Cílem veškerých aktivit, které jsou součástí projektu, je především nastavení a zachování funkčního nepřetržitého procesu komunitního plánování a udržení pozice koordinátora plánování sociálních služeb.

Přínos komunitního plánování pro obec:

- zapojuje všechny účastníky systému sociálních služeb (tedy uživatele, poskytovatele, zadavatele) do přípravy a uskutečňování plánu sociálních služeb a zvyšuje tak podíl občanů na rozhodovacím procesu o způsobu jejich zajišťování, legitimizuje rozhodování řídicích a zastupitelských orgánů a zvyšuje míru zapojení občanů do dění v obci,
- podporuje dialog a spolupráci mezi obyvateli, zvyšuje pocit příslušnosti ke komunitě a umožňuje objevovat nové lidské i materiální zdroje,
- umožňuje obcím sdružovat stávající zdroje, zvyšuje efektivitu jejich využití,
- zvyšuje dostupnost a kvalitu sociálních služeb a rozšiřuje jejich nabídku, zajišťuje, aby sociální služby odpovídaly zjištěným místním potřebám, reagovaly na lokální odlišnosti,
- zvyšuje efektivitu investovaných finančních prostředků, protože je vynakládá jen na takové služby, které jsou potřebné.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb především obsahuje zhodnocení potřeb a nepříznivých sociálních situací občanů ve vztahu k sociálním službám a zajištění těchto potřeb na daném území, zejména se zaměřením na dosud nepokryté potřeby, nedostatečné kapacity sociálních služeb, nedostupnost jednotlivých druhů sociálních služeb v území ORP.¹

¹ Srov.: návrh novely vyhlášky 505/2006, která stanoví PODMÍNKY PRO ZPRACOVÁNÍ A STRUKTURU STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB KRAJE

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve městě Náchod 2018 – 2020 (Plán) obsahuje popis a analýzu existujících zdrojů, statistické, sociologické, demografické údaje, popis a analýzu potřeb poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, představu budoucnosti sociálních služeb - stanovení priorit a cílů rozvoje služeb (resp. cílů a opatření). Veškerá zjištění a doporučení, která jsou v Plánu uvedena, se opírají i o další strategie, tj. především Strategický plán rozvoje města Náchod², Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb – Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2017³, Koncepce péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2016 - 2020⁴ aj. a nejsou s jejich závěry v rozporu.

Pro každý rok bude vypracován akční plán, který bude zahrnovat i plán práce koordinátora plánování sociálních služeb. Obsahem akčního plánu bude časový plán postupu prací, způsob, jakým budou jednotliví účastníci na místní úrovni zapojeni do vytváření a naplňování Plánu, zdroje financí a jiných prostředků nutných pro realizaci jednotlivých cílů a opatření, a v neposlední řadě také způsob, jakým bude dokument sledován, vyhodnocován a případně měněn.

² <http://mestonachod.cz/mesto/strategicky-plan/>

³ http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/P1-Revize_16-PlanSocialnichSluzebKralovehradecky-2011-17.pdf

⁴ http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/KONCEPCE-PECE-O-DZ-RKZK-2_.pdf

2. LEGISLATIVNÍ UKOTVENÍ STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Základní zákonnou normou v oblasti sociálních služeb je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), který vymezuje základní zásady pro poskytování sociálních služeb, rozsah a formu pomoci a podpory. Základním principem při poskytování sociálních služeb je zachování lidské důstojnosti a poskytování služby tak, aby pomoc vycházela z individuálně určených potřeb jedince, podporovala rozvoj samostatnosti, motivovala k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace.

Sociální služby musí být poskytovány v zájmu jejich příjemců, v náležité kvalitě a takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod.

Státní správu v oblasti sociálních služeb vykonávají:

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- b) Krajské úřady
- c) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- d) Úřady práce ČR

Dle § 92 písm. d) zákona o sociálních službách **obecní úřad obce s rozšířenou působností na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb** a realizuje činnosti sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob; přitom spolupracuje s krajskou pobočkou Úřadu práce a krajským úřadem. Zákon nespecifikuje podobu koordinace.

Působnost obcí a krajů v sociální oblasti:

§ 94 Obec

- a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,
- b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,
- c) spolupracuje s dalšími obcemi, kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,

d) může zpracovat střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby,

e) spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích,

f) spolupracuje s krajem při určování sítě sociálních služeb na území kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o kapacitě sociálních služeb, které jsou potřebné pro zajištění potřeb osob na území obce a spoluvytváří podmínky pro zajištění potřeb těchto osob.

§ 95 Kraj

a) zjišťuje potřeby poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území,

b) zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území,

c) spolupracuje s obcemi, s dalšími kraji a s poskytovateli sociálních služeb při zprostředkování pomoci osobám, popřípadě zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou,

d) zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby, a informuje obce na území kraje o výsledcích zjištěných v procesu plánování; při zpracování plánu kraj přihlíží k informacím obce sděleným podle § 94 písm. e) a k údajům uvedeným v registru podle § 85 odst. 5,

e) sleduje a vyhodnocuje plnění plánů rozvoje sociálních služeb za účasti zástupců obcí, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců osob, kterým jsou sociální služby poskytovány,

f) informuje ministerstvo o plnění plánů rozvoje sociálních služeb,

g) zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb,

h) určuje síť sociálních služeb na území kraje; přitom přihlíží k informacím obcí sděleným podle § 94 písm. f).

3. SOCIO – DEMOGRAFICKÝ POPIS MĚSTA NÁCHODA

Socio - demografický popis postihuje charakteristiky města Náchoda v jejich základním rozsahu. Zahrnuje charakter města, jeho postavení v sídelní a administrativní hierarchii, základní demografický přehled, informace o zaměstnanosti resp. nezaměstnanosti, vybrané údaje z oblasti zdravotnictví a školství a dostupné údaje z oblasti sledovaných cílových skupin (rodin s dětmi, osob se zdravotním postižením a seniorů, osob ohrožených sociálním vyloučením) a vybrané údaje z oblasti bydlení.

OBCENÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA

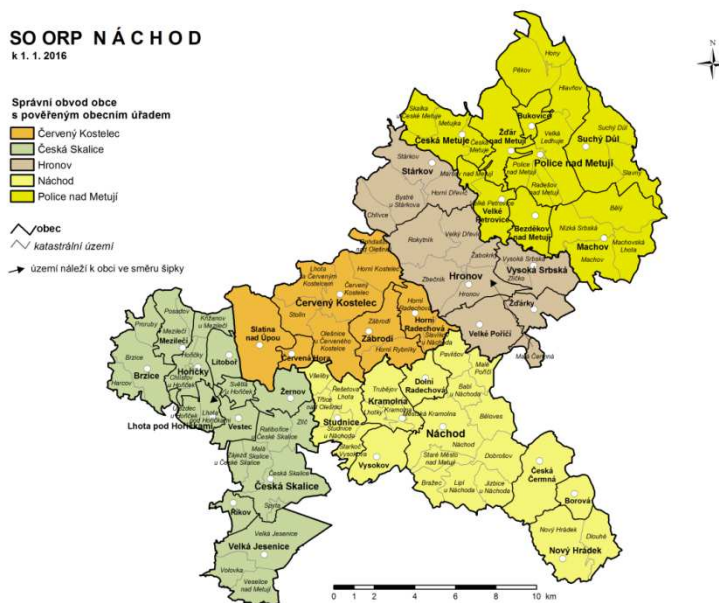
POLOHA NÁCHODA

Město Náchod leží na severovýchodě Královéhradeckého kraje, na území mezi Krkonošemi a Orlickými horami a na státní hranici s Polskem. Náchod má přímé vazby na polská města Kudowu Zdrój, Duszniki Zdrój a Polanica Zdrój. Díky své poloze je přirozeným historickým, turistickým, správním a průmyslovým centrem celé oblasti.⁵

SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ

Náchod byl dříve okresním městem (stále se jedná o statistickou jednotku a řada dekoncentrátů státní správy stále působí na bázi bývalých okresů, okres Náchod se skládá ze 78 obcí), v současnosti je obcí s rozšířenou působností (do ORP Náchod spadá 36 obcí) a obcí s pověřeným obecním úřadem

(do správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem spadá pět obcí, jsou jimi Červený Kostelec, Česká Skalice, Hronov, Police nad Metují).⁶

⁵ Zdroj: wikipedia, www.mestonachod.cz

⁶ Srov.: <https://www.czso.cz/>, <http://www.risy.cz>

ČLENĚNÍ MĚSTA

Náchod se v současnosti skládá z 10 místních částí: Babí, Běloves, Bražec, Dobrošov, Jizbice, Lipí, Malé Poříčí, Náchod, Pavlišov, Staré Město nad Metují.⁷

DOPRAVNÍ SPOJENÍ

Pozemní komunikace

Přes město Náchod prochází silnice I. třídy I/33 spojující Hradec Králové s Náchodem a silnice I/14 spojující Náchod s Červeným Kostelcem a Trutnovem. Region nemá přímé napojení na dálnici a na rychlostní komunikaci.

V Náchodě se nachází nejdůležitější hraniční přechod do Polska Náchod - Běloves - Kudowa Zdrój. Centrem města Náchoda prochází mezinárodní silnice 1. třídy (I/33, E67), která je hlavním tahem tranzitní nákladní dopravy z Prahy do přilehlého Polska. Městem projede denně několik tisíc nákladních vozidel a v dopravní špičce se zde tvoří dopravní zácpa, která mnohdy sahá až za hranice města samotného. Tuto dopravní situaci by měl vyřešit obchvat města Náchoda, který je již vyprojektován a momentálně je ve stádiu vydání pravomocného územního rozhodnutí.

Železnice

Železniční dostupnost od Hradce Králové komplikuje úvraťová spojka mezi obcemi Starkoč a Václavice. Přímé železniční spojení je ze směru Týniště nad Orlicí - Opočno po trati č. 026, která dále pokračuje směrem na Hronov, Teplice nad Metují a Broumov. Starkoč je spojená s Trutnovem a Jaroměří tratí č. 032.

Autobusová doprava

Linková autobusová doprava funguje jednak v rámci regionu, jednak jako dálkové spoje do Prahy, do Brna a do Pardubic. Dálkovou a dotovanou místní dopravu zajišťují společnosti CDS s.r.o. a P-Transport, několik málo dálkových spojů obsluhují rovněž ČSAD Ústí nad Orlicí a ČSAD Střední Čechy. MHD pro město Náchod zajišťuje společnost CDS Náchod.⁸

⁷ Zdroj: wikipedie

⁸ Zdroj: wikipedie, www.cdsnachod.cz

STRUKTURA OBYVATEL MĚSTA NÁCHODA

DEMOGRAFIE MĚSTA V HISTORICKÝCH SOUVISLOSTECH

Náchod a jeho okolí bylo vždy centrem českého pohraničního osídlení, jakýmsi výběžkem v oblastech německého osídlení. V meziválečném období žily ve městě pouze stovky Němců. Poválečné vyhnání Němců tedy nemělo vzhledem k jejich počtu ve městě Náchod a okolí takový dopad jako v jiných Sudetských oblastech.

Pro poválečný Náchod byla také typická vysoká zaměstnanost žen v textilním průmyslu, ženy se v této době do Náchoda ve zvýšené míře stěhovaly za prací v textilních továrnách, neboť místní dívky a ženy zřejmě nemohly pokrýt potřebu pracovní síly.

Populační vývoj města tak odráží rozvoj a stagnaci především textilního průmyslu. V současnosti Náchod vykazuje cca 20 000 obyvatel, přičemž hlavní populační boom byl ukončen v roce 1910 (město dosáhlo počtu 18 500 obyvatel). Mezi lety 1960 a 1980 vzrostl počet obyvatel z cca 18 500 na 20 500, maxima dosáhl kolem roku 2000 (21 500 obyvatel).

Ve skladbě obyvatel lze sledovat nápadné disproporce mezi muži a ženami, mezi seniory převažují ženy, což je běžný úkaz, protože ženy se obecně dožívají vyššího věku než muži, nicméně v Náchodě na počet žen v seniorském věku má zajisté také dopad již výše zmíněný příliv v poválečném období.⁹

POČET OBYVATEL

Po Hradci Králové a Trutnově je Náchod 3. největším městem v Královéhradeckém kraji. Náchod je také 62. největší obec České republiky podle počtu obyvatel dle sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. K 31. 12. 2016 žilo v Náchodě 20 149 obyvatel. Počet obyvatel města od roku 2000 mírně klesá.

Tab. č. 1 Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 do roku 2016 k 31.12.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem	20 760	20 688	20 665	20 434	20 417	20 408	20 267	20 149

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 2 Meziroční přírůstek/úbytek obyvatel

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem	-82	-72	-23	-231	-11	-15	-141	-118

Zdroj: ČSÚ

⁹ Zdroj: wikipedie, ČSÚ

POHYB OBYVATEL

Pohyb obyvatelstva je sledován ze dvou perspektiv, a to:

- z perspektivy přirozené měna obyvatel¹⁰ (tedy sledování rozdílu mezi narozenými a zemřelými).
- a z perspektivy migrace (tedy sledování rozdílu mezi přistěhovalými a vystěhovalými).

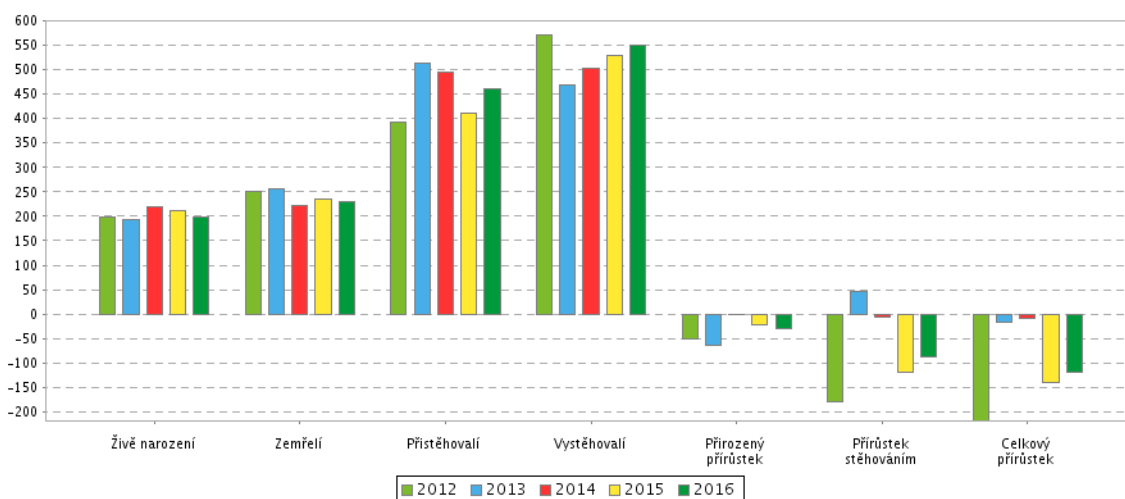
Pokles počtu obyvatel města Náchod je způsoben jak záporným přirozeným přírůstkem, tak negativní bilancí migrace.

Tabulka č. 3: Pohyb obyvatelstva v Náchodě v letech 2009 až 2016

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Živě narození	239	220	196	198	193	220	212	199
Zemřelí	225	225	205	250	256	222	234	230
Přistěhovalí	426	436	393	393	514	496	411	462
Vystěhovalí	522	503	533	572	468	503	530	549
	-82	-72	-149	-231	-17	-9	-141	-118
PŘÍRŮSTEK								
přirozený	-82	-72	-149	-231	-17	-9	-141	-82
stěhováním	14	-5	-9	-52	-63	-2	-22	14
CELKOVÝ	-96	-67	-140	-179	46	-7	-119	-96

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Graf č. 1: Pohyb obyvatelstva v Náchodě v letech 2012 až 2016

¹⁰ Přirozená měna obyvatelstva je termín používaný v demografii pro vyjádření porodnosti a úmrtnosti.

VĚKOVÁ STRUKTURA

K základním charakteristikám populace patří složení obyvatelstva podle věku. Věková struktura obyvatelstva určitého území je odrazem dlouholetého populačního vývoje a s tím souvisejícího reprodukčního chování a pohybu obyvatelstva (migrace) v posledních zhruba sto letech. Zároveň současná struktura obyvatelstva podle pohlaví a věku výrazně ovlivňuje budoucí vývoj.

Pro naše účely byly hlavní věkové kategorie vymezeny takto: 0-14, 15 - 64 a 65+. K 31. 12. 2016 žilo v Náchodě ve věku 0 – 14 let 2 997 obyvatel, ve věku 15 – 64 let 12 937 obyvatel a nad 65 let 4 215.

Tab. č. 4 Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 do roku 2016 k 31. 12. dle věkových skupin

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ve věku:								
0 - 14	2 984	2 964	2 958	2 907	2 945	3 045	3 032	2 997
15 - 64	14 231	14 104	13 898	13 621	13 507	13 310	13 089	12 937
65 +	3 545	3 620	3 809	3 906	3 965	4 053	4 146	4 215

Zdroj:ČSÚ

Tab. č. 5 Meziroční přírůstek/úbytek obyvatel dle věkových skupin

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem	-82	-72	-23	-231	-11	-15	-141	-118
Ve věku:								
0 - 14	-12	-20	-6	-51	38	100	-13	-35
15 - 64	-162	-127	-206	-277	-114	-197	-221	-152
65 +	92	75	189	97	59	88	93	69

Zdroj:ČSÚ, vlastní výpočet

V posledních letech v Náchodě ubývá počet obyvatel mladších 65 let, naopak počet obyvatel starších 65 let přibývá. Tento stav je především důsledkem zlepšování úmrtnostních poměrů osob ve vyšším věku. Populace Náchoda tedy stárne a tento trend dle realizovaných projekcí¹¹ bude v příštích desetiletích přetrvávat.

¹¹ Střední varianta projekce ČSÚ pro celou republiku předpokládá velmi rapidní nárůst podílu osob ve věku 65 a více let po celé sledované období a v horizontu prognózy, tedy v roce 2055 by tento podíl měl být v ČR již třetinový.

Kromě podílu jednotlivých věkových skupin obyvatelstva v populaci jsme sledovali také vzájemný poměr těchto skupin.

Tab. č. 6 Podíl jednotlivých věkových skupin

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ve věku:								
0 - 14	14 %	14 %	14 %	14 %	14 %	15 %	15 %	15 %
15 - 64	69 %	68 %	67 %	67 %	66 %	65 %	65 %	64 %
65 +	17 %	17 %	18 %	19 %	19 %	20 %	20 %	21 %

Zdroj: ČSÚ

Při pohledu na základní ukazatel charakterizující věkovou strukturu populace, tj. na podíl tří hlavních věkových skupin obyvatelstva, je zcela zřejmé, že se v průběhu sledovaného období zvyšuje podíl seniorů¹². Nárůst podílu seniorů přitom není na úkor složky dětské, ale souvisí s poklesem podílu produktivní složky obyvatelstva.

Dalšími ukazateli vystihujícími poměr jednotlivých věkových složek obyvatelstva pak jsou index stáří a index ekonomického zatížení:

Tab. č. 7 Index stáří¹³

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Index stáří	119	122	129	134	135	133	137	141

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Tab. č. 8 Index ekonomického zatížení¹⁴

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Index ekonom. zatížení	46	47	49	50	51	53	55	56

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočet

Průměrný věk se v Náchodě také každoročně zvyšuje, v současné době dosahuje hodnoty 43,2 let. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem je tato hodnota o více jak 1 rok vyšší.

¹² Pojmem senior (seniorská populace) jsou pro naše účely označeny osoby ve věku 65 a více let.

¹³ Počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí v populaci je označován jako index stáří.

¹⁴ Počet osob v ekonomicky neaktivním věku (0-14, 65+) na 100 osob ekonomicky aktivním je označován index ekonomického zatížení. V souvislosti se způsobem výpočtu tohoto ukazatele můžeme konstatovat, že čím vyšší je výsledná hodnota indexu, tím méně příznivější je poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury obyvatel.

POČET A PODÍL MUŽŮ A ŽEN

Dle Českého statistického úřadu žilo k 31. 12. 2016 v Náchodě o 787 žen více než mužů. Z důvodu vyšší úrovně úmrtnosti u mužů než u žen početně převažují ve starším věku ženy nad muži stejné věkové kategorie. S věkem tato převaha výrazně narůstá, ženy tvoří celých 60 % seniorské populace (seniorek žilo k 31. 12. 2016 v Náchodě o 819 více než seniorů).

Tab. č. 10 Počet mužů a žen k 31. 12. 2016

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	20 149	9 681	10 468
Ve věku:			
0 - 14	2 997	1 569	1 428
15 - 64	12 937	6 414	6 523
65 +	4 215	1 698	2 517

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 11 Podíl mužů a žen k 31. 12. 2016

	Muži	Ženy
Celkem	48 %	52 %
Ve věku:		
0 - 14	52 %	48 %
15 - 64	50 %	50 %
65 +	40 %	60 %

Zdroj: ČSÚ

ROZVODOVOST A SŇATEČNOST

Dalším sledovaným demografickým ukazatelem je sledování uzavřených sňatků a rozvedených manželství.

Tabulka č. 12: Počet sňatků a rozvodů

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rozvody	59	70	80	59	66	69	42	47
Sňatky	94	88	89	89	92	85	88	92

Zdroj: ČSÚ

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATEL

Úroveň vzdělání obyvatelstva se zjišťuje jako nejvyšší ukončený stupeň školního vzdělání obyvatelstva staršího 15 let.

Tabulka č. 13: Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání¹⁵

	Celkem	Muži	Ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	17 518	8 193	9 325
Základní včetně neukončeného	3 106	1 131	1 975
Střední vč. vyučení (bez maturity)	5 759	3 033	2 726
Úplné střední (s maturitou)	5 105	2 355	2 750
Nástavbové studium	573	181	392
Vyšší odborné vzdělání	215	96	119
Vysokoškolské	1 764	921	843

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Z celkového počtu 17518 obyvatel Náchoda starších 15 let mělo v roce 2001 pouze základní vzdělání 18 % obyvatel (tato hodnota je shodná s průměrnou hodnotou za Českou republiku). Střední vzdělání (učňovské bez maturity a střední odborné bez maturity) mělo v roce 2011 33 %, úplné středoškolské vzdělání s maturitou 34 % a vysokoškolské 10 % obyvatel (tato hodnota je o 3 procentní body nižší než je průměrná hodnota za Českou republiku).

NÁRODNOSTNÍ STRUKTURA

Demografické údaje o národnostní struktuře obyvatel je velmi obtížné sbírat. Ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, jde o citlivé informace, jejich sběr a nakládání s nimi je velmi striktně omezeno s ohledem na zajištění práv a svobod občanů. Data uvedená níže pocházejí ze Sčítání lidu, bytů a domů z roku 2011. Lidé mohli údaje o národnosti uvádět pouze podle vlastního „cítění“.

¹⁵ Nezjištěno bylo vzdělání u 6 % obyvatel starších 14 let.

Není překvapením, že největší zastoupení minorit v Náchodě mají Slováci, Ukrajinci a Vietnamci, podobně jako v celé republice.

Tabulka č. 14: Obyvatelstvo podle národnosti

Obyvatelstvo		Celkem	muži	ženy
		20 394	9 697	10 697
z toho národnost	česká	14 605	6 855	7 750
	moravská	23	13	10
	slezská	-	-	-
	slovenská	225	83	142
	německá	27	11	16
	polská	56	16	40
	romská	45	25	20
	ukrajinská	142	69	73
	vietnamská	175	95	80
	neuvedeno	4 860	2 407	2 453

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Jelikož je však cílová skupina cizinců obecně velmi obtížně kvantifikovatelná, daleko důležitější je v případě zájmu o tuto cílovou skupinu využívat osobnější a konkrétnější znalosti a dovednosti, např. osob pracujících v službách zaměstnanosti, v sociálních a návazných službách či na sociálních odborech úřadů. V případě výskytu (či identifikovaného rizika) problémů mezi touto cílovou skupinou je třeba cíleně zaměřených výzkumů, zpravidla individualizovaných. Také je třeba konstatovat, že skutečnost, že někdo je cizincem, zdaleka neznamena, že je osobou, která potřebuje pomoc, naprostá většina těchto osob se bez cizí pomoci obejde.

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A JEJICH VYUŽITÍ VE VAZBĚ K PROCESU KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Na základě statistických údajů je zapotřebí vnímat, že i v Náchodě se mění skladba obyvatelstva, kdy ubývá nově narozených dětí a přibývá silná generace seniorů, kteří se dožívají podstatně vyššího věku než v minulosti. Na tuto skutečnost je nutno reagovat a do budoucna bude třeba mít pro tuto generaci dobře připravenou a kapacitně zabezpečenou síť vhodných sociálních služeb, a to nejen pobytových, ale především terénních. S tím souvisí i dobře připravená a zabezpečená síť návazných služeb a volnočasových aktivit. Neméně důležité je ekonomicky dostupné malometrážní bezbariérové bydlení pro seniory, kteří zůstanou žít v domácnosti sami.

BYDLENÍ

V Náchodě je přes 9,5 tisíce bytů, z toho 34 % je bytů v rodinných domech a 66 % v bytových domech.¹⁶

K 24. 4. 2017 mělo město ve vlastnictví 551 bytů. Z toho jich bylo 257 obyvatelných a 29 neobyvatelných. Městská ubytovna má 11 bytů, školních bytů je 8, služební jsou 4. Do osobního vlastnictví bude převedeno v roce 2019 celkem 110 bytů. U 10 bytů dojde k vyrovnání podílů SVJ. V domech s pečovatelskou službou Harmonie I a Harmonie II je celkem 80 bytů (byty zvláštního určení), které ovšem nespĺňují potřebnou úroveň a kvalitu bydlení. Bude proto nutné rozhodnout, zda investovat do patřičných oprav a bezbariérových úprav, či zvolit variantu výstavby nových bytů. Do poloviny roku 2018 by měla být vypracována bytová koncepce, která by měla reagovat na demografický vývoj a brát v úvahu pomoc rodinám s malými dětmi, sociálně potřebným a seniorům. Již nyní známe potřeby poskytovatelů sociálních služeb v otázce bydlení, které vzešly z jednání pracovních skupin. Nejvyšší zájem je o malometrážní nízkonákladové bezbariérové byty (78 bytů pro seniory, 10 bytů pro osoby s duševním onemocněním, 1 byt 4+1 pro službu chráněného bydlení pro osoby mentálně postižené, 1 byt pro tréninkové bydlení pro osoby s duševním onemocněním a 2 byty 3+1 pro osoby s chronickým duševním onemocněním).

Pro rodinu a děti je především důležité dostupné nízkonákladové bydlení, dostupný krizový byt, který by bylo možné využít v případě náhlé složité situace, ve které se rodina ocitla a přišla o střechnu nad hlavou. A především také dostupné azylové bydlení pro mladé osoby či rodiče s dětmi s navazujícím prostupným bydlením a dostupnými doprovodnými sociálními službami.

Již delší dobu volají zájmové kluby spolky a sdružení po spolkovém domě, který by využili pro pravidelné setkávání, ale i pro výroční setkání všech členů. Takový prostor by měl být bezbariérový, se sociálním zázemím a především s jednou větší místností, kde by se mohlo sejít i 80 lidí.

Je nutné zmínit, že podmínky pro přidělení městského nájemního bytu jsou nastaveny vysokoprahově. Město se tím snaží vyhnout podpoře zahálčivého způsobu života a přebírání odpovědnosti za nepřizpůsobivé občany. V takové situaci je ovšem potřebné zachovat a nadále podporovat sociální služby, které pomáhají občanům vyřešit jejich tristní finanční situaci a dluhové problémy. Důležitá je také vzájemná spolupráce všech zúčastněných (odbor sociálních věcí a školství, oddělení sociálně právní ochrany dětí, odbor správy

¹⁶ V rodinných domech žije téměř 38 % obyvatel.

majetku a financování a sociálních služeb, především Občanské poradny Náchod). Jako další varianta řešení se jeví možnost zřízení sociálního fondu. Pro dobrou praxi a zkušenosti bude ovšem nutné provést analýzu existence a fungování sociálních fondů v jiných obcích s rozšířenou působností.

Tabulka č. 15: Byty - obec Náchod

Byty	Byty celkem	z toho		Počet osob	
		v rodinných domech	v bytových domech	celkem	z toho v rodinných domech
Byty celkem	9 515	3 269	6 122	19 929	7 516
obydlené	8 511	2 724	5 688	19 929	7 516
z toho právní důvod užívání bytu:					
ve vlastním domě	2 240	2 175	50	6 429	6 255
v osobním vlastnictví	1 712	-	1 711	3 790	-
nájemní	2 273	162	2 066	4 970	471
družstevní	1 449	-	1 449	3 145	-
z toho v domech s materiálem nosných zdí:					
z kamene, cihel, tvárnic	5 101	2 540	2 492	12 570	7 008
ze stěnových panelů	3 035	21	3 012	6 427	48
neobydlené	1 004	545	434	x	x
z toho důvod neobydlenosti:					
změna uživatele	13	7	6	x	x
slouží k rekreaci	53	45	8	x	x
přestavba	38	24	14	x	x
nezpůsobilé k bydlení	16	15	1	x	x

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

ZAMĚSTNANOST/NEZAMĚSTNANOST

Náchod a celý region se vyznačuje průmyslově orientovaným hospodářstvím s dlouhodobou převahou textilního průmyslu, který se bouřlivě rozvíjel ve druhé polovině 19. století a jehož dominance v ekonomice regionu přetrvávala až do 90. let století minulého (Náchodu se dokonce říkalo „Manchester východu“).

Největší zaměstnavatelé ve městě jsou:

Tabulka č. 16: Největší zaměstnavatelé (r. 2014)

	Kategorie počtu zaměstnanců
Ametek elektromotory, s.r.o.	500 - 999
ATAS elektromotory Náchod a.s.	500 - 999
Oblastní nemocnice Náchod a.s., nemocnice Náchod	500 – 999
Pekárny a cukrárny Náchod, a.s	500 – 999
Rubena a.s., pobočka Náchod	500 - 999
Sněžka, výrobní družstvo Náchod	500 - 999

Zdroj: www.risy.cz, RES ČSÚ,

Tabulka č. 17: Počet podniků podle počtu zaměstnanců (r.2014)

Kategorie podle počtu zaměstnanců	Počet podniků
Mikropodniky (1-9 zaměstnanců)	377
malé podniky (10-49 zaměstnanců)	80
střed. podniky (50-249 zaměstnanců)	22
velké podniky (nad 249 zaměstnanců)	7

Zdroj: www.risy.cz

Míra nezaměstnanosti na Náchodsku je v současné době nejnižší za posledních deset let. Tento příznivý stav je současným celorepublikovým trendem. Podíl volných pracovních míst je jen nepatrně vyšší než počet dosažitelných uchazečů. V současné době vzniká spíše nový fenomén. Tím se stává problém zaměstnavatelů najít vhodného kandidáta na obsazení volné pracovní pozice. S tím samozřejmě souvisí i personální nedostatky v sociálních službách a také v Náchodské nemocnici, která se již dlouhodobě potýká s obrovským nedostatkem zdravotnického a pomocného personálu, což občané pociťují ve zhoršené kvalitě poskytované péče a dlouhých čekacích dobách i na běžná vyšetření. Náchodská nemocnice se snaží problém řešit náborem nových zdravotníků ze zahraničí, a to především Ukrajiny.¹⁷ V sociálních službách by mohla pomoci užší spolupráce poskytovatelů sociálních služeb se středními školami a vysokoškolskými univerzitami, a to zvýšenou podporou motivace studentů pracovat v sociální sféře. Přibližovat sociální služby studentům dostupnou praxí,

¹⁷ <http://zhkhk.cz/sest-hodin-cestiny-denne-po-trech-mesicich-v-jazykove-skole-posili-novi-lekari-z-ukrajiny-tymy>

dobrovolnickou činností a vzájemnou spoluprací škol a univerzit při organizaci zájmových a kulturních akcí některých sociálních služeb.

Tabulka č. 18: Struktura nezaměstnanosti v ORP Náchod v roce 2016

Stav na konci čtvrtletí	Celkový počet evid. UoZ	Věková struktura nezaměstnaných				Délka nezaměstnanosti				
		Do 19 let	20 – 34 let	35 – 49 let	Nad 50 let	Do 3 měsíců	3 – 6 měsíců	6 – 9 měsíců	9 – 12 měsíců	Nad 12 měsíců
I.	3706	152	1218	1243	1093	1131	900	389	203	1083
II.	3043	114	1040	963	926	979	540	364	224	936
III.	3037	158	1065	925	889	1003	562	307	228	937
IV.	3318	138	1060	1091	1029	1300	542	327	196	953

Tab. č. 18a: Struktura nezaměstnaných v ORP Náchod podle vzdělání v r. 2016

Stav na konci čtvrtletí	Struktura nezaměstnaných podle vzdělání									
	UoZ celkem	Bez vzdělání + neúplné vzděl.	Základní vzdělání	vyučení	Střední bez maturity	Vyučení s maturitou	ÚSV	ÚSO	Vyšší odborné	Bakalářské + VŠ
I.	3706	8	1224	1399	108	131	102	531	33	170
II.	3043	9	1042	1056	105	99	94	443	24	171
III.	3037	9	1026	1011	116	110	81	463	25	193
IV.	3318	12	1076	1264	111	125	77	457	22	174

Tab č. 18b: Struktura volných pracovních míst podle vzdělání v ORP Náchod v r. 2016

Stav na konci čtvrtletí	Struktura volných pracovních míst podle vzdělání									
	VPM celkem	Bez vzdělání + neúplné vzděl.	Základní vzdělání	Vyučení	Střední bez maturity	Vyučení s maturitou	ÚSV	ÚSO	Vyšší odborné	Bakalářské + VŠ
I.	634	0	218	274	17	36	2	60	5	22
II.	843	0	309	334	47	33	5	79	3	33
III.	1120	0	477	434	65	41	3	77	1	22
IV.	939	0	399	346	66	26	6	68	5	23

* UoZ – Uchazeči o zaměstnání, VPM – volná pracovní místa, Zdroj: ÚP KoP Náchod

Tabulka č. 19: Vyjíždka do zaměstnání podle věku

	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání							
	celkem	z toho ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více
Náchod	1 402	507	110	209	431	346	251	55
vyjíždí v rámci okresu	865	321	59	91	277	234	168	36
vyjíždí do jinych okresů kraje	301	98	24	52	83	72	57	13
vyjíždí do jinych krajů	187	63	20	52	51	33	25	6
vyjíždí mimo ČR	49	25	7	14	20	7	1	-

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Do zaměstnání z Náchoda vyjíždí 1402 obyvatel, jedná se častěji o muže než ženy (muži tvoří 64 % všech vyjíždějících). Obyvatelé Náchoda pak nejčastěji za prací vyjíždí do Nového Města nad Metují, Prahy a Hradce Králové.

Tabulka č. 20: Vyjíždka do zaměstnání podle místa zaměstnání

	Počet osob
Nové Město nad Metují	276
Praha	243
Hradec Králové	233
Hronov	159
Velké Poříčí	126
Červený Kostelec	120
Brno	111
Česká Skalice	101
Jaroměř	86
Pardubice	56
Vysokov	52
Trutnov	47
Dobruška	35
Kvasiny	32
Olomouc	30
Police nad Metují	20
Liberec	18
Rychnov nad Kněžnou	18
Dolní Radechová	16
Broumov	13
Dvůr Králové nad Labem	12
Malé Svatoňovice	12
Nový Hrádek	10
Teplice nad Metují	10

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Do zaměstnání do Náchoda dojíždí 2 666 obyvatel jiných obcí, jedná se nejčastěji o obyvatele Nového Města nad Metují, Hronova a Červeného Kostelce.

Tabulka č. 21: Dojíždka do zaměstnání podle místa bydliště

	Zaměstnané osoby dojíždějící do zaměstnání							
	celkem	z toho ženy	15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více
Náchod	2 666	1 451	174	279	850	734	529	100
dojíždí v rámci okresu	2 316	1 274	151	228	725	648	476	88
dojíždí z jiných okresů kraje	301	157	20	45	110	75	42	9
dojíždí z jiných krajů	49	20	3	6	15	11	11	3

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Tabulka č. 22: Dojíždka do zaměstnání podle místa bydliště (nad 20 dojíždějících)

	Do zaměstnání
Nové Město nad Metují	475
Hronov	316
Červený Kostelec	300
Kramolna	233
Česká Skalice	191
Velké Poříčí	171
Dolní Radechová	119
Studnice	115
Police nad Metují	113
Provodov-Šonov	108
Jaroměř	82
Broumov	81
Vysokov	79
Česká Čermná	76
Dobruška	69
Horní Radechová	60
Rtyně v Podkrkonoší	59
Zábrodí	41
Žďárky	41
Meziměstí	38
Nový Hrádek	38
Machov	34
Hradec Králové	27
Borová	26
Teplice nad Metují	24
Trutnov	24
Bezděkov nad Metují	22
Bohuslavice	21

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

ZDRAVOTNICTVÍ

V Náchodě funguje Oblastní nemocnice Náchod, a. s. řízená společností Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje a.s. Tato nemocnice je v současnosti největší oblastní nemocnicí Královéhradeckého kraje. Tvoří ji dva areály v Náchodě (horní a dolní nemocnice), nemocnice v Broumově, Jaroměři, Novém Městě nad Metují, Opočně (biochemická laboratoř) a Rychnově nad Kněžnou. Nemocnice poskytuje diagnostickou a léčebnou péči ve spádové oblasti bývalých okresů Náchod a Rychnov nad Kněžnou, k 31.12.2013 měla 1 228 zaměstnanců a 852 lůžek¹⁸.

Tabulka č. 23: Počet zdravotnických subjektů

Nemocnice	1
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1
Samostatné ordinace praktických lékařů pro dospělé	9
Samostatné ordinace praktických lékařů pro děti a dorost	6
Samostatné ordinace praktických lékařů stomatologa	14
Samostatné ordinace praktických lékařů gynekologa	3
Samostatná ordinace lékaře specialisty	23
Ostatní samostatná zařízení	11
Zařízení lékárenské péče (lékárny)	9
Detašované pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci	1
Transfusní stanice	1

Zdroj: www.mestonachod.cz

Pro účely plánování sociálních služeb je nejpodstatnější zajištění propojování a „návaznost“ mezi jednotlivými službami, např. pečovatelské služby a služeb home-care, případně zajišťování péče pro osoby, které ukončují nemocniční pobyt. Tyto okolnosti je však obtížné pojmut v rámci statistických zjišťování, proto na ně zaměřujeme pozornost při analýzách poskytovatelů sociálních (a příbuzných) služeb.

¹⁸ <http://www.nemocnicenachod.cz>

ŠKOLSTVÍ

Tabulka č. 24 Přehled škol a školských zařízení v Náchodě

Mateřská škola	8
Základní škola - nižší stupeň (1.- 5.roč.)	4
Základní škola - vyšší stupeň (1.-9.roč.)	4
Počet škol v oboru gymnázií	2
Počet škol v oboru středních odborných škol a praktických škol	4
Počet škol v oboru středních odborných učilišť	1
Vyšší odborná škola	1
Základní umělecká škola	1

Zdroj: www.mestonachod.cz

Mateřské školy

Předškolní vzdělávání na území města Náchoda poskytuje sedm mateřských škol, jejichž zřizovatelem je obec. Jedna mateřská škola je soukromá (Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o.). Dvě jednotřídní MŠ jsou součástí větších MŠ jako jejich odloučená pracoviště. Všechny mateřské školy jsou ve velmi dobrém stavu, jejich součástí jsou školní jídelny, vybavení odpovídá náročným hygienickým požadavkům a je průběžně modernizováno.

Základní školy

Základní vzdělávání poskytují tři úplné základní školy, tj. se všemi devíti postupnými ročníky a tři neúplné základní školy v městských částech Babí, Běloves a ve Starém Městě. V nich mohou děti absolvovat výuku do pátého ročníku 1. stupně ZŠ, povinnou docházku ve 2. stupni ZŠ pak plní v úplných základních školách v Náchodě. Zřizovatelem těchto základních škol je obec. Jedna základní škola, která poskytuje výuku do 5. ročníku, je soukromá (Montessori mateřská škola a základní škola s.r.o.). Všechny ZŠ poskytují velmi dobré podmínky pro vzdělávání, jejich součástí jsou moderní školní kuchyně a jídelny, budovy škol jsou průběžně modernizovány a vybavovány. Školy poskytují i zájmové vzdělávání ve školních družinách, klubech a zájmových kroužcích.

Speciální školství

Vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Josefa Zemana, Náchod. Tuto školu zřizuje Královéhradecký kraj.

Střední školy

Středoškolské vzdělávání poskytuje v Náchodě pět středních škol. Jedná se o tyto školy zřízené Královéhradeckým krajem:

- Jiráskovo gymnázium Náchod
- Obchodní akademie Náchod
- VOŠ stavební a SPŠ stavební arch. Jana Letzela Náchod

Dále o soukromou školu:

- Academia Mercurii soukromá střední škola, s.r.o.

A jednu školu církevní:

- Střední odborná škola sociální a zdravotnická - Evangelická akademie, Náchod - zřizovatel Synodní rada církve Českobratrské evangelické.

Návazné, spolupracující organizace

Základní a střední školy ve městě spolupracují s těmito organizacemi:

- SPC Janské Lázně
- PPP Královéhradeckého kraje
- Ordinace klinické logopedie (ve městě jsou 2 ordinace klinické logopedie)
- Psychiatrická ambulance.

Preventivní programy

Preventivní programy na školách zajišťuje: Policie ČR, PPP Náchod, Evangelická akademie Praha, Městská policie Náchod, SVP Kompas, Semiramis z. ú., OSPOD MěÚ Náchod.

Volnočasové aktivity pro děti a mládež

Tento typ vzdělání poskytuje Základní umělecká škola (hudební, taneční, výtvarný a literárně dramatický obor). Ve městě dále působí Středisko volného času Děčko.

Do školy z Náchoda vyjíždí 708 žáků a studentů, z toho 345 denně. Žáci a studenti nejčastěji studují v Praze, Brně, Novém Městě nad Metují a Hradci Králové.

Tabulka č. 25 Vyjíždka do škol

	Žáci, studenti a učni vyjíždějící do školy		
	Celkem	ve věku 6 - 14 let	vyjíždí denně
Náchod	708	34	345
vyjíždí v rámci okresu	204	28	190
vyjíždí do jiných okresů kraje	141	4	84
vyjíždí do jiných krajů	358	2	69
vyjíždí mimo ČR	5	-	2

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Tabulka č. 26 Vyjíždka do škol podle obce

	Do škol
Praha	132
Brno	99
Nové Město nad Metují	87
Hradec Králové	87
Hronov	47
Pardubice	44
Olomouc	29
Velké Poříčí	25
Jaroměř	18
Liberec	16
Dobruška	16
Trutnov	10
Malé Svatoňovice	9
Červený Kostelec	9
Teplice nad Metují	8
Dvůr Králové nad Labem	5
Dvůr Králové nad Labem	5
Dolní Radechová	2
Broumov	2

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Do školy do Náchoda dojíždí 1056 žáků a studentů, z toho 248 denně. Jedná se především o žáky z menších obcí ORP Náchod.

Tabulka č. 27 Dojíždka do škol

	Žáci, studenti a učni dojíždějící do školy	
	Celkem	dojíždí denně
Náchod	1056	248
dojíždí v rámci okresu	842	242
dojíždí z jiných okresů kraje	183	6
dojíždí z jiných krajů	31	-

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

Tabulka č. 28 Dojíždka do škol podle obce (pouze obce nad 10 dojíždějících žáků)

Nové Město nad Metují	118
Červený Kostelec	86
Kramolna	80
Hronov	64
Česká Skalice	48
Studnice	43
Velké Poříčí	37
Dolní Radechová	32
Broumov	31
Vysokov	28
Provodov-Šonov	24
Česká Čermná	23
Dobruška	21
Police nad Metují	20
Rtyně v Podkrkonoší	17
Žďárky	16
Teplice nad Metují	14
Jaroměř	13
Zábrodí	13
Trutnov	10
Úpice	10

Zdroj: ČSÚ, údaje k poslednímu sčítání lidu, domů a bytů 26. 3. 2011

OBLAST OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A SENIORŮ

Lidé se zdravotním postižením nejsou v rámci české legislativy jednotně a jasně uchopeni. Každý systém zabezpečení a péče o zdravotně postižené občany používá svou vlastní definici, která odpovídá vždy pouze danému specifickému účelu a je zpracovaná v související právní normě. Pro účely této analýzy byly využity údaje a data z více systémů (systém sociálního pojištění, systém sociální pomoci).

Příspěvek na péči¹⁹

Důležitý statistický ukazatel vypovídající o osobách se zdravotním postižením je údaj o počtu pobíraných příspěvků na péči. Příspěvek na péči náleží těm lidem, kteří jsou především z důvodu nepříznivého zdravotního stavu závislí na pomoci jiné osoby a splňují podmínku nepříznivého zdravotního stavu, který trvá nebo má trvat déle než jeden rok a který omezuje jejich funkční schopnosti nutné pro zvládnutí základních životních potřeb. Zákon rozeznává čtyři stupně závislosti na pomoci jiné osoby a to od mírné závislosti až po závislost úplnou.

Příspěvek na péči resp. jeho přiznání a výše zohledňuje pouze zdravotní stav a nikoli nepříznivost sociální situace daného klienta. Řadě klientů tak na PnP není přiznán, příp. pouze v nižším stupni, který jim neumožní zajistit si potřebnou podporu (příkladem mohou být osoby s duální diagnózou, lidé s chronickým duševním onemocněním).

Je tedy nutné si uvědomit, že absolutní počty příjemců příspěvku na péči nereflektují skutečný počet osob se zdravotním postižením²⁰ (např. dle zákona o zaměstnanosti apod.), ani počet oprávněných uživatelů sociálních služeb. Přiznaný PnP také automaticky neznamená to, že klient „čerpá“ sociální služby či by toto měl činit (často si vystačí s pomocí rodiny - partnera, rodičů, dětí - či zvláště na vesnicích jinými alternativními způsoby). Přesto nám analýza příspěvků na péči poskytuje velmi cenná data.

V Náchodě žilo k 31. 12. 2016 - 772 obyvatel pobírajících příspěvek na péči, z celkového počtu obyvatel města tak tato skupina tvoří necelá 4 procenta.

¹⁹ Příspěvek na péči byl koncipován jako nová sociální dávka přijetím nového zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Z hlediska věkového, „nárok na příspěvek nemá osoba mladší jednoho roku“.

²⁰ V roce 2007 bylo Odborem statistik rozvoje společnosti ČSÚ ve spolupráci s ÚZIS realizováno jako první svého druhu v naší republice šetření, jehož cílem bylo statistické zjišťování o oblasti zdravotního postižení. Pro účely šetření byla formulována tato definice zdravotního postižení: „Zdravotně postiženou je osoba, jejíž tělesné, smyslové a/nebo duševní schopnosti či duševní zdraví jsou odlišné od typického stavu pro odpovídající věk, a lze oprávněně předpokládat, že tento stav potrvá déle než 1 rok. Odlišnost od typického stavu pro odpovídající věk musí být takového druhu či rozsahu, že obvykle způsobuje omezení nebo faktické znemožnění společenského uplatnění dané osoby.“ Mezi základní zjištění projektu patří skutečnost, že v souladu s výše uvedenou definicí žilo v roce 2007 v ČR se zdravotním postižením celkem 9,87 % z celkové populace. Mírně vyšší byl podíl zdravotně postižených žen (9,98 %) než mužů (9,76 %). Tento rozdíl je zřejmě způsoben především vyšší střední délkou života žen.

Tabulka č. 29 Počet a podíl obyvatel pobírajících příspěvek na péči

	Počet obyvatel	PnP	podíl v %
12/14	20 408	773	3,8
12/15	20267	785	3,9
12/16	20149	772	3,8

Zdroj: MPSV, ČSÚ, vlastní výpočet

Jedná se především o osoby starší 65 let.

Tabulka č. 30 Počet obyvatel pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti

	0-17 let				18-64 let				65 a více let			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
12/14	49	23	9	6	43	53	29	15	194	179	124	49
12/15	54	23	10	7	41	54	31	16	191	184	120	54
12/16	49	22	8	7	48	52	32	17	189	179	109	60

Zdroj: MPSV

Tabulka č. 31 Počet žen pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti

ženy	0-17 let				18-64 let				65 a více let			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
12/14	23	9	3	1	17	24	9	5	134	140	96	39
12/15	21	12	2	2	17	28	8	6	133	136	98	43
12/16	20	10	2	2	22	27	9	6	143	128	82	45

Zdroj: MPSV

Tabulka č. 32 Počet mužů pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti

muži	0-17 let				18-64 let				65 a více let			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
12/14	26	14	6	5	26	29	20	10	60	39	28	10
12/15	33	11	8	5	24	26	23	10	58	48	22	11
12/16	29	12	6	5	26	25	23	11	46	51	27	15

Zdroj: MPSV

Tabulka č. 33

Počet obyvatel pobírajících příspěvek na péči IV. stupně z celkového počtu obyvatel

	Obyvatelé celkem	PnP	podíl v %
12/14	20 408	70	0,3
12/15	20267	77	0,4
12/16	20149	84	0,4

Zdroj: MPSV, ČSÚ, vlastní výpočet

Více jak jeden senior z deseti pobírá v Náchodě příspěvek na péči různé výše.

Tabulka č. 34 Podíl seniorů s PnP v rámci skupiny seniorů

	PnP (65+)	Senioři (65+)	podíl v %
12/14	546	4053	13,5
12/15	549	4146	13,2
12/16	537	4215	12,7

Zdroj: MPSV, ČSÚ, vlastní výpočet

Jeden senior ze sta pak pobírá v Náchodě příspěvek v nejvyšší možné míře.

Tabulka č. 35 Podíl seniorů s PnP IV. stupně v rámci skupiny seniorů

	PnP IV. (65+)	Senioři (65+)	podíl v %
12/14	49	4053	1,2
12/15	54	4146	1,3
12/16	60	4215	1,4

Zdroj: MPSV, ČSÚ, vlastní výpočet

Tabulka č. 35a: Počty příjemců příspěvku na péči starších 65 let dle ORP a stupně závislosti v letech 2014 – 2016 a porovnání kapacit pobytových služeb (počty osob k 31. 12. daného roku)

ORP	I. stupeň			II. stupeň			III. stupeň			IV. stupeň			3. a 4. stupeň		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Náchod	440	423	426	443	432	451	344	345	329	184	208	206	528	553	535
KHK Celkem	4056	3871	3838	3824	3790	3940	2270	2543	2717	1222	1452	1578	3492	3995	4295

Tabulka č. 35a - pokračování: Počty příjemců příspěvku na péči starších 65 let dle ORP a stupně závislosti v letech 2014 – 2016 a porovnání kapacit pobytových služeb (počty osob k 31. 12. daného roku)

ORP	Kapacity pobytových zařízení 2016 Zařazených v síti soc. služeb	Celkem	Podíl kapacit vůči počtu osob ve 3. a 4. stupni PnP 2016 Zařazených v síti soc. služeb	Celkem	Kapacity sociálních služeb veřejně podporovaných využitých osobami ve 3. a 4. stupni*	Podíl uspokojených osob ve 3. a 4. stupni dle PnP	Rozdíl uspokojení osob ve 3. a 4. stupněm dle PnP kapacity a skutečné vytížení
Náchod	483	529	90,3%	98,9%	263	49,2%	41,1%
KHK Celkem	2438	3018	56,8%	70,3%	1488		22,1%

* Zdroj dat – benchmarking sociálních služeb 2015, Úřad práce ČR, územní pracoviště Hradec Králové, registr poskytovatelů sociálních služeb, Síť sociálních služeb KHK,

Tabulka č. 35b: Počty obyvatel v obcích s rozšířenou působností a podíl osob ve 3. a 4. stupni PnP na populaci v území k 31. 12. 2015

	Počet obyvatel 65+	Počet obyvatel 80+	Příjemci příspěvku na péči ve 3. a 4. stupni starší 65 let	Příjemci příspěvku na péči ve 3. a 4. stupni starší 80 let	Podíl obyvatel 3. a 4. stupeň v populaci 65+	Podíl obyvatel 3. a 4. stupeň v populaci 80+
Náchod	12 322	2 904	557	400	4,5%	13,8%
Celkem kraj	108 048	24 337	3948	2633	3,7%	10,8%

Populace starší 80 let tvoří nejvýznamnější část odběratelů pečovatelských služeb (PS). Dnes je více než 60% uživatelů PS starších 80 let, pokud bychom brali podíl na odebraných službách, je mnohem vyšší. Venkov má nižší pokrytí pečovatelskými službami než velká města. Především jde o nedostatečnou časovou dostupnost v obcích s pověřeným obecním úřadem (PO2), které mají vlastní pečovatelské služby. Obvyklá hodnota měst nad 10 tis. obyvatel je cca 25 (obvykle 18 – 24 pečovatelek) na 1000 obyvatel starších 80 let. Podpora terénních sociálních služeb je prioritou Královéhradeckého kraje.

Tabulka č. 35c: Zátěžovost § 49 Domovy pro seniory ČR 2015 (ORP Náchod)

§ 49 Domovy pro seniory ČR 2015	Stupeň zátěže – počet klientů					Počet klientů	Stupeň zátěže v %					Měsíční zátěžovost na PPP v Kč
	0	I	II	III	IV		0	I	II	III	IV	
Poskytovatel	0	I	II	III	IV		0	I	II	III	IV	
MěSSS MARIE	7	9	22	13	7	58	12%	16%	38%	22%	12%	18 173
DD Malá Čermná	8	5	14	22	15	64	13%	8%	22%	34%	23%	20 883
DD Police nad Metují	6	9	17	29	20	81	7%	11%	21%	36%	25%	20 147
Domovy Na Třešňovce	5	7	16	40	58	126	4%	6%	13%	32%	46%	21 368
Domov důchodců Náchod	15	28	33	63	37	176	9%	16%	19%	36%	21%	16 382
Domov odpočinku ve stáří Justynka	1	10	24	17	15	67	1%	15%	36%	25%	22%	16 593

Pobytové služby pro seniory by měly být využívány především osobami vyžadujícími celodenní péči, tj. s těžkou nebo úplnou závislostí na pomoci druhé osoby (3. a 4. stupeň příspěvku na péči). V roce 2009 bylo 48 % uživatelů pobytových služeb pro seniory ve 3. a 4.

stupni závislosti, v roce 2015 62%. Za optimální lze považovat hranici 75 – 85 % uživatelů ve 3. a 4. stupni závislosti. Řada zařízení této hranice zdaleka nedosahuje, vlivem obsazování v historii, ale také špatnými postupy při přijímání uživatelů, případně pro nevyhovující materiálně technické podmínky. Zvýšení počtu osob ve vyšších stupních závislosti bude nezbytné přizpůsobit personální zabezpečení služeb, ale i materiálně technické zázemí služeb. Řada pacientů lůžkových zdravotnických zařízení se přesouvá do pobytových služeb pro seniory pouze ze systémových důvodů. Je nezbytné hledat optimální řešení využití lůžkové péče na sociálně zdravotním pomezí.²¹

Statistika invalidity

Sledování „úrovně invalidity“ považujeme za důležitý statistický ukazatel, který vypovídá o zdravotním stavu obyvatelstva. Tento ukazatel má však své limity z hlediska sledování v čase ve formě významných změn v zákoně o důchodovém pojištění, které nastaly v průběhu posledních několika let. Jedná se například o změny s účinností od 1.1.2010 (změna v klasifikaci stupně invalidity) či od 1.1.2012.

Tabulka č. 36 Počet příjemců invalidního důchodu v okrese Náchod.

rok	stupeň invalidity			celkem
	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	
k 31.12.2012	1726	628	2303	4657
k 31.12.2013	1734	629	2208	4571
k 31.12.2014	1751	603	2195	4549
k 31.12.2015	1746	609	2158	4513
k 31.12.2016	1715	641	2163	4519

Zdroj: Data České správy sociálního zabezpečení

Tabulka č. 37 Podíl obyvatel - příjemců invalidního důchodu v okrese Náchod

rok	stupeň invalidity			celkem
	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	
k 31.12.2012	1,5	0,6	2,1	4,2
k 31.12.2013	1,6	0,6	2,0	4,1
k 31.12.2014	1,6	0,5	2,0	4,1
k 31.12.2015	1,6	0,5	1,9	4,1
k 31.12.2016	1,6	0,6	2,0	4,1

Zdroj: Vlastní výpočet

²¹ Srov.: zadání přípravy Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb 2018 – 2026 a střednědobého plánu sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2018 - 2020

rok	stupeň invalidity			celkem
	I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	
k 31.12.2012	315	123	421	859
k 31.12.2013	317	115	404	836
k 31.12.2014	322	111	403	835
k 31.12.2015	319	111	394	825
k 31.12.2016	313	117	394	824

Zdroj: Vlastní výpočet

Průkazy TP, ZP, ZTP/P

Další sledovanou informací jsou počty držitelů průkazů TP, ZP, ZTP/P. I tuto agendu provádějí od 1.1.2012 legislativní změny.

Průkaz TP je určen osobám:

jež jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby v I. stupni.

Průkaz ZTP náleží osobám:

které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve II. stupni

a také osobám starších 18 let, které nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace z důvodu úplné nebo praktické hluchoty.

Průkaz ZTP/P náleží osobám:

které jsou podle zákona o sociálních službách považovány pro účely příspěvku na péči za osoby závislé na pomoci jiné osoby ve stupni III nebo stupni IV, které jsou neschopné zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace (s výjimkou výše uvedených zletilých osob se sluchovým postižením). Neschopnost zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace znamená (až na výjimku zletilých osob s úplnou nebo praktickou hluchotou) průkaz ZTP/P, a to bez ohledu na to, jaký stupeň závislosti daná osoba má.

²² Statistické údaje o počtech důchodů vyplácených poživatelům invalidních důchodů, kteří mají v evidenci ČSSZ adresu v obci Náchod, nemá ČSSZ Praha ani OSSZ Náchod k dispozici.

²³ Výpočet je založen na předpokladu, že podíl obyvatel Náchoda – příjemců invalidního důchodu na obyvatelstvu města Náchod je shodný s podílem příjemců invalidního důchodu na obyvatelstvu okresu Náchod.

Tabulka č. 39 Počet držitelů průkazu TP, ZTP/P, ZTP/P)²⁴

	TP	ZTP	ZTP/P	Celkem
2014	70	739	187	996
2015	162	2844	1242	4248
2016	242	4184	1980	6406

TP – občan s těžkým zdravotním postižením

ZTP – občan se zvláště těžkým zdravotním postižením

ZTP/P – občan zvláště těžce zdravotně postižený s průvodcem

Údaje představují součet platných²⁵ průkazů OZP v jednotlivých měsících příslušného roku
 Údaje za r. 2012 a 2013 nemáme k dispozici, z dostupných informačních systémů je nelze získat.

RODINY, DĚTI A MLÁDEŽ

Rodiny v péči OSPOD

Počet evidovaných případů OSPOD od roku 2014 stoupá. Nárůst se týká případů odebrání dítěte z péče rodičů, případů domácího násilí, uložených výchovných opatření a uložení povinnosti vyhledat odbornou poradenskou pomoc stejně tak i počtu klientů kurátora pro mládež. Zvyšuje se potřeba využití poradenských služeb pro rodinu a služeb skupinové i individuální dětské terapie.

Nejpodstatnější aspekty spadající do kompetence OSPOD Náchod:

Tabulka č. 40 Případy OSPOD Náchod

	2012	2013	2014	2015	2016
Evidovaný počet případů ke konci roku (rejstřík Om + NOm celkem)	1267	1202	729	740	754

Zdroj: OSPOD Náchod

Tabulka č. 41 Případy umístování dětí do náhradní rodinné péče

		2012	2013	2014	2015	2016
Umístování dětí do NRP – v daném roce dítě svěřeno na základě rozhodnutí do: Počet dětí celkem	Osvojení	3	9	0	2	0
	Péče jiné osoby	7	0	6	11	5
	Pěstounská péče	8	15	10	10	8
	Pěstounská péče na přechodnou dobu	0	4	3	5	10

Zdroj: OSPOD Náchod

²⁴ Údaje za r. 2012 a 2013 nemáme k dispozici, z dostupných informačních systémů je nelze získat.

²⁵ Platným průkazem se rozumí průkaz platný alespoň jeden den měsíce statistiky.

Tabulka č. 42 Počet případů odebrání dítěte z péče rodičů

	2012	2013	2014	2015	2016
Děti odebrané z péče rodičů celkem	17	7	8	8	15

Tabulka č. 43 Počet případů domácího násilí

	2012	2013	2014	2015	2016
Počet případů domácího násilí, kterého jsou přítomny nezletilé děti a které jsou řešeny OSPOD, celkem	9	5	1	4	11

Tabulka č. 44 Počet výchovných opatření a případy uložení povinnosti odborné poradenské pomoci

	2012	2013	2014	2015	2016
Rozhodovací činnost obecního úřadu					
Výchovná opatření podle § 13 odst. 1 ZSPOD, celkem	0	1	3	4	6
Rozhodnutí o uložení povinnosti využít odbornou poradenskou pomoc podle § 12 odst. 1 ZSPOD, celkem	0	3	2	2	1

Tabulka č. 45 Počet týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí

Týrané, zneužívané a zanedbávané děti		2012	2013	2014	2015	2016
Tělesné týrání, psychické týrání, sexuální zneužívání, dětská pornografie, dětská prostituce, zanedbávání dětí: celkem	chlapci	4	6	6	5	3
	dívky	11	2	5	9	7

Tabulka č. 46 Počet klientů kurátora pro mládež

		2012	2013	2014	2015	2016
Počet evidovaných klientů kurátora pro mládež. Do 15 let	Celkem v daném roce	113	108	92	116	120
	Z toho dívky	29	35	61	52	41
Počet evidovaných klientů kurátora pro mládež. Od 15 let	Celkem v daném roce	127	97	147	126	106
	Z toho dívky	38	32	34	28	34
Klienti řešení kurátorem pro děti a mládež		2012	2013	2014	2015	2016
	Trestná činnost celkem	26	30	21	28	23

	Z toho dívky	3	3	1	3	6
	Trestná činnost dětí do 15 let celkem	10	8	8	12	10
	Z toho dívky	1	1	1	3	4
	Přestupky celkem	17	24	16	14	6
	Z toho dívky	12	3	4	1	0
	Výchovné problémy celkem	96	104	77	64	106
	Z toho dívky	41	41	22	26	36
	Výchovné problémy dětí do 15 let celkem	57	51	42	30	63
	Z toho dívky	22	19	13	16	18
	Uložená trestní opatření celkem	0	0	0	10	4
	Z toho dívky	0	0	0	0	1
	Uložená výchovná opatření mladistvým celkem	3	6	1	4	3
	Z toho dívky	0	0	0	1	1
	Mladiství ve výkonu vazby nebo ve výkonu odnětí svobody celkem	0	0	0	0	0
	Z toho dívky	0	0	0	0	0
	Opatření uložená dětem mladším 15 let celkem	3	2	3	6	6
	Z toho dívky	0	0	0	3	3

OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

Mezi osoby ohrožené sociálním vyloučením patří osoby bez přístřeší, osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody, osoby závislé na návykových látkách a osoby pracující s kurátorem pro dospělé.²⁶

Tabulka č. 49 Osoby ohrožené sociálním vyloučením

OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM	2012	2013	2014	2015	2016
osoby propuštěné z VTOS	21	17	15	15	23
z toho ženy	2	1	1	2	0
osoby pracující s kurátorem pro dospělé	9	10	7	6	10
z toho ženy	0	0	0	0	0

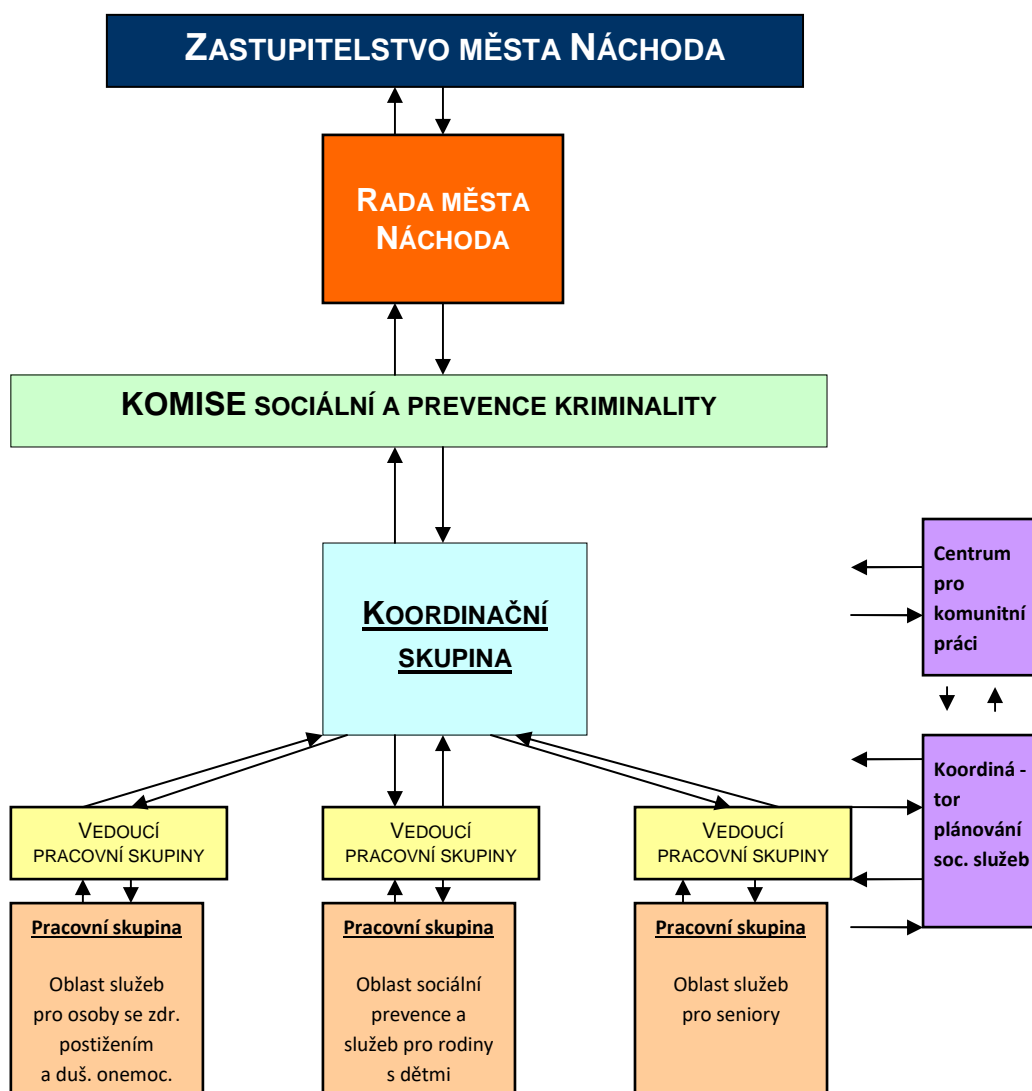
Tabulka č. 50 Počet příjemců dávek hmotné nouze sociálních dávek

	2014	2015	2016
Doplatek na bydlení	1304	1277	1272
Příspěvek na živobytí, existenční minimum pro dosp. osoby a Příspěvek na živobytí, životní minimum pro nezaopatřené dítě celkem	3594	3621	3101
Mimořádná okamžitá pomoc	60	81	74

Zdroj: statistická data ÚP

²⁶ Taktéž lze mezi tyto osoby přiřadit klienty kurátora pro děti a mládež.

4. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA PROCESU PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V NÁCHODĚ

Na jednotlivých jednáních pracovních skupin jsou definovány problémy, kterými se další setkání a činnosti členů zabývají. Činnost pracovních skupin vedou vedoucí pracovní skupin. Činnosti a aktivity jsou koordinovány ve spolupráci s koordinátorem plánování sociálních služeb, který je zodpovědný za „hladký“ průběh procesu plánování sociálních služeb. Činnosti pracovních skupin usměrňuje koordináční skupina, která stanoví, jakým záležitostem je třeba se věnovat prioritně. V případě potřeby schvalování důležitých dokumentů (střednědobých plánů, akčních plánů) a činností je nutné je předložit Komisi sociální a prevence kriminality k projednání. Komise je poradním orgánem Rady města. Celý schvalovací proces je završen předložením dokumentů na zasedání Zastupitelstva města, které rozhodne o jejich finální platnosti.

4.1 PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ KOORDINAČNÍ SKUPINY A PRACOVNÍCH SKUPIN

Garantem procesu plánování sociálních služeb v Náchodě je vedoucí Odboru sociálních věcí a školství MěÚ, Bc. Pavel Schuma, který zprostředkovává tok informací mezi volenými orgány města, koordinační skupinou a dalšími subjekty procesu plánování sociálních služeb a současně poskytuje konzultace, data a připravuje materiály pro volené orgány města.

Koordinátor plánování sociálních služeb: Mgr. Kateřina Tylšová. Koordinátor komunitního plánování sociálních služeb má na starosti zajištění hladkého průběhu procesu, tj. činnost, která uvádí do vzájemného souladu řešení jednotlivých úkolů, personální a časové možnosti jednotlivých členů týmu. Koordinace předpokládá dobrou znalost místních podmínek a vyžaduje přehled o naplánovaných úkolech a termínech plnění, souvislostech mezi nimi a míře rozpracovanosti úkolů. Konkrétně tato pozice zajišťuje:

- aktualizaci a koordinaci procesu KPSS a koordinaci plnění komunitního plánu, má přehled o všech aktivitách procesu,
- každodenní činnost spojenou s KPSS, běžné administrativní práce, zpracování zápisů, archivaci materiálů,
- organizaci formování pracovních skupin, setkávání pracovních skupin a koordinační skupiny,
- přípravu aktualizace Katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb,
- organizaci veřejného projednání
- spolupráci s metodikem komunitního plánování.

Koordinační skupina je složena z těchto zástupců (*k 25. 10. 2017*): paní místostarostka pro sociální oblast, Ing. Pavla Maršíková; Zastupitelka a předsedkyně Komise sociální a prevence kriminality, paní Mgr. Denisa Pokorná; Vedoucí OSVŠ, pan Bc. Pavel Schuma; Vedoucí pracovních skupin, tj. paní Bc. Lucie Pacovská, paní Mgr. Petra Šafářová, pan Ing. Bc. Jan Čada; Koordinátor plánování sociálních služeb, paní Mgr. Kateřina Tylšová. Koordinační skupina je zastřešujícím orgánem komunitního plánování sociálních služeb. Je složena ze zástupců uživatelů, poskytovatelů sociálních a návazných služeb, zadavatelů a dalších dotčených subjektů. Úkolem a pravomocí této skupiny je řídit proces komunitního plánování. Koordinační skupina schvaluje všechny důležité kroky a dokumenty, které jsou v procesu KPSS realizovány či připraveny. Je odpovědná za zapojení veřejnosti, uživatelů, poskytovatelů a zadavatelů, proto se v maximálním možném počtu účastní důležitých aktivit procesu. Jednání koordinační skupiny se účastní hosté, zejména odborníci a zástupci zainteresovaných subjektů, koordinátor, příp. metodik. Koordinační skupina:

- je zodpovědná za proces KPSS a naplňuje principy a hodnoty komunitního plánování,
- stanovuje cíle a priority procesu KPSS,
- funguje na principu rovného postavení všech členů,
- schází se dle potřeby, obvykle jednou za tři měsíce, nejméně však dvakrát do roka,
- zajišťuje koordinaci celého procesu společně s koordinátorem/kou,
- přenos informací z řídicí skupiny zabezpečuje Odbor sociálních věcí a školství,

- monitoruje postup realizace projektu, navrhuje a připomínkuje výsledky a náměty pracovních skupin.

Centrum pro komunitní práci Střední Čechy / CpKP je pro rok 2017 metodickou podporou, která je financována z projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje, reg. č. projektu: CZ.03.2.63/0.0/15_007/0002819. Konzultantkou a facilitátorem jednotlivých setkání byla Mgr. Petra Dobiášová. Centrum pro komunitní práci střední Čechy poskytovalo v období zpracování plánu metodické doporučení k průběhu jeho zpracování.

Pracovní skupiny navazovaly na předešlé plánovací období, jednalo se o: pracovní skupinu oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním, pracovní skupina oblast sociální prevence a služeb pro rodiny s dětmi, pracovní skupina oblast služeb pro seniory.

Vedoucí pracovních skupin: Bc. Lucie Pacovská, vedoucí střediska Péče o duševní zdraví v Náchodě. Mgr. Petra Šafářová, vedoucí pečovatelské služby MěSSS Náchod. Ing. Bc. Jan Čada, ředitel Farní charity Náchod.

SEZNAM ČLENŮ PRACOVNÍCH SKUPIN (platný k 25. 10. 2017)

Tabulka č. 51:

Pracovní skupina oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním		
Péče o duševní zdraví, z. s.	Bc. Lucie Pacovská	Člen, vedoucí PS
Sdružení zdravotně postižených, z. s.	Olga Frühaufová, Dis.	Člen
Sdr. zdrav. postiž., Výbor vozíčkářů	Miroslav Čiháček	Člen
Společné cesty, z. s.	Bc. et Bc. Irena Svozilová	Člen
Společné cesty, z. s., zastupitel města	Bc. Tomáš Magnusek	Člen
Svaz diabetiků ČR, z. s.	Václav Pošmura	Člen
Aspekt, z. s.	Mgr. Lucie Sedláčková	Člen
Diakonie ČCE – středisko Betanie – evangelický domov v Náchodě	Ing. Zdeněk Ryšavý	Člen
Stacionář Cesta Náchod z. ú.	Denisa Voborníková	Člen
Centrum pro integraci osob se ZP, o.p.s	Dana Vítová	člen
Pferda z. ú.	Mgr. Kateřina Dostálová	Člen
Domov Dědina - chráněné bydlení	Mgr. Alena Goisová	Člen

TyfloCentrum, o.p.s.	Mgr. Pavla Tomášková	Člen
Tichý svět, o.p.s.	Mgr. Michaela Novotná	Člen
Modré srdce z. s.	Alexandra Křovinová	Člen
	Blažena Jouklová	Člen
MěÚ Náchod, vedoucí OSVŠ	Bc. Pavel Schuma	Člen
Město Náchod, koordinátor plánování soc. služeb	Mgr. Kateřina Tylšová	Člen
Centrum LIRA, z. ú.	Bc. Klára Týfová	Host
Domov na Stříbrném Vrchu	Mgr. Eva Fremuthová, MBA	Host
Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	Mgr. Tereza Skákalová, Ph.D.	Host
Centrum pro komunitní práci střední Čechy	Mgr. Petra Dobiášová	Host, metodická podpora

Tabulka č. 52:

Pracovní skupina oblast sociální prevence a služeb pro rodiny s dětmi		
Farní charita Náchod	Ing. Bc. Jan Čada	Člen, vedoucí PS
Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Bc. Ladislava Bezděková	Člen
Policie ČR	Bc. Jan Jirásek	Člen
Dokořán z.s.	Mgr. Denisa Carvová	Člen
Náchodské komunitní centrum – z.s.	Luboš Galba	Člen
Manželská poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Mgr. Jana Huamanová	Člen
Laxus z.ú.	Bc. Artem Vartanyan	Člen
SVP Kompas Náchod	Mgr. Petr Voženílek	Člen
Salinger, z. s.	Mgr. Tereza Maurerová	Člen
Aufori, o.p.s.	Mgr. Nikola Nováková	Člen
MěÚ Náchod, vedoucí OSVŠ	Bc. Pavel Schuma	Člen
MěÚ Náchod, OSPOD	Hana Martincová	Člen
Město Náchod, koordinátor plánování sociálních služeb	Mgr. Kateřina Tylšová	Člen

MPSV, lokální síťarka	Bc. Michaela Pišlová	Host
Městská policie Náchod	Bc. Petr Valica	Host
Terénní sociální pracovnice MěÚ Náchod	Jarmila Šenková, Dis.	Host
Koordinátor týmu pro mládež, PMS	Mgr. Hana Nováková	Host
Poradna pro oběti Náchod, PMS	Bc. Michaela Suchánková	Host
Centrum pro komunitní práci střední Čechy	Mgr. Petra Dobiášová	Host, metodická podpora

Tabulka č. 53:

Pracovní skupina oblast služeb pro seniory		
Pečovatelská služba MěSSS	Mgr. Petra Šafářová	Člen, vedoucí PS
DD Náchod, sociální pracovnice	Mgr. Marie Demjanovičová	Člen
DD Náchod, ředitel	Bc. Václav Voltr	Člen
MěSSS Marie Náchod	Mgr. Jaromír Vejrych	Člen
Farní charita Náchod	Ing. Bc. Jan Čada	Člen
Svaz důchodců ČR, z.s.	Anna Poláková	Člen
MěÚ Náchod, vedoucí OSVŠ	Bc. Pavel Schuma	Člen
Uživatel služby MěSSS Harmonie	Jaroslav Venzara	Člen
Uživatel služby MěSSS Harmonie	Ludmila Vlčková	Člen
MěÚ Náchod, kurátor, sociální práce	Mgr. Marcela Šťastná	Host
Centrum pro komunitní práci střední Čechy	Mgr. Petra Dobiášová	Host, metodická podpora
Oblastní charita Červený Kostelec	Mgr. Jana Špeldová	Host
Domovy Na Třešňovce Česká Skalice	Ing. Mgr. Zuzana Holická, MBA	Host
DD Police nad Metují	Mgr. Jana Šrámková	Host
Domov důchodců Malá Čermná „Bohemia“		Host
Domov odpočinku ve stáří JUSTYNKA, Hronov	Ing. Jitka Ansorgová	Host
KÚ, Královéhradecký kraj	Mgr. Jiří Zeman	Host

Jednací řád pracovních skupin viz příloha č. 1.

4.2 ZAPOJOVÁNÍ VEŘEJNOSTI DO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Veřejnost je zapojována po celou dobu plánování sociálních služeb, tzn. prostřednictvím pracovních skupin, setkání s veřejností, realizací analýz, rozhovorů, výzkumů, veřejným připomínkováním Plánu apod. Podrobněji o zapojení veřejnosti viz strategická část str. 111.

6. POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ MĚSTA NÁCHODA

METODA A PRŮBĚH SBĚRU DAT

Prvotním zdrojem pro námi získané statistické informace se stal **registr poskytovatelů sociálních služeb**, síť podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje a dostupné databáze v území (např. katalogy poskytovatelů sociálních služeb) a webové stránky poskytovatelů sociálních služeb. Tato data jsme pak následně konfrontovali s kvantitativními údaji, které jsme získali přímo od poskytovatelů sociálních služeb (v průběhu šetření jsme oslovili 23 celkem poskytovatelů sociálních služeb).

ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

PŘEHLED DRUHŮ POSKYTOVANÝCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108 / 2006 SB.

Tabulka č. 54: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dostupných pro obyvatele města Náchod

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	OBEC, KDE JE SLUŽBA POSKYTOVÁNA
Azylové domy	Farní charita Náchod	Náchod
Centra denních služeb	Služba není pro území dostupná. ²⁷	-
Denní stacionáře	Stacionář Cesta Náchod, z.ú.	Náchod
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	Diakonie ČCE – středisko BETANIE – evangelický domov v Náchodě	Náchod
Domovy pro seniory	Domov důchodců Náchod	Náchod
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Náchod
Domovy se zvláštním režimem	Domov důchodců Náchod	Náchod

²⁷ Dostupnost služeb jsme hodnotili především z geografického hlediska: její dostupnost v rámci území ORP Náchod, případně reálnou dostupnost pro obyvatele území (možnosti dojezdu klientů za službou, případně možnosti dojezdu služby ke klientům), která vždy vyplývala z konkrétní specifikace každého druhu sociální služby. Uvědomujeme si však, že široce pojaté hodnocení dostupnosti je velice složité a náš čistě geografický přístup vychází ze značného zjednodušení.

Domy na půl cesty	Farní charita Náchod	Náchod
Chráněné bydlení	Domov Dědina	Náchod
Intervenční centra	Oblastní charita Hradec Králové	Hradec Králové
Kontaktní centra	Služba není pro území dostupná.	-
Krizová pomoc	Služba není pro území dostupná.	-
Nízkoprahová denní centra	Služba není pro území dostupná.	-
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Služba není pro území dostupná.	-
Noclehárny	Služba není pro území dostupná.	-
Odborné sociální poradenství	Manželská a rodinná poradna, Centrum sociální pomoci a služeb o. p. s.	Náchod
	Občanská poradna, Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Náchod
	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje o.p.s	Náchod
	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	Náchod
Odlehčovací služby	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Náchod
	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Náchod
Osobní asistence	Společné cesty, z.s.	Náchod
	Hewer, z.s.	Hradec Králové
Pečovatelská služba	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Náchod
	Farní charita Náchod	Náchod
Podpora samostatného bydlení	PFERDA z.ú.	Náchod
Průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	Hradec Králové
Raná péče	Centrum LIRA, z. ú.	Náchod
	Oblastní charita Hradec Králové	Hradec Králové

Služby následné péče	Služba není pro území dostupná.	-
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Salinger, z.s., Triangl	Náchod
	Salinger, z.s., Stopa čápa	Náchod
	Dokořán z.s., ARCHA	Náchod
Sociální rehabilitace	Péče o duševní zdraví, z.s.	Náchod
	Aspekt z.s.	Náchod
	PFERDA z.ú.	Náchod
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních	Služba není pro území dostupná.	-
Telefonická krizová pomoc	Služba není pro území dostupná.	-
Terapeutické komunity	Služba není pro území dostupná.	-
Terénní programy	Laxus z.ú., Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje	Náchod
	Aufori, o.p.s., Terénní program - Aufori, o.p.s.	Náchod
Tísňová péče	Služba není pro území dostupná.	-
Tlumočnické služby	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	Hradec Králové
Týdenní stacionáře	Služba není pro území dostupná.	-

Zdroj: Vlastní šetření, říjen 2017

Z šetření vyplývá, že pro obyvatele Náchoda zajišťuje sociální služby **23 poskytovatelů**. Tito poskytovatelé nabízí celkem **32 registrovaných sociálních služeb**.²⁸ V regionu se tak uživatelům nabízí celkem **19 druhů sociálních služeb** (viz. tabulka č. 54.), **12 druhů sociálních služeb zastoupeno naopak není** (viz. tabulka č. 54.).

²⁸ Zdroj: Vlastní šetření.

DRUHY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Druhy sociálních služeb zahrnují dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách: **služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.**

Služby **sociální péče** jsou:

- osobní asistence,
- pečovatelská služba,
- tísňová péče,
- průvodcovské a předčitatelské služby,
- podpora samostatného bydlení,
- odlehčovací služby,
- centra denních služeb,
- denní stacionáře,
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- domovy pro seniory,
- domovy se zvláštním režimem,
- chráněné bydlení,
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Ze služeb sociální péče nejsou pro obyvatele města Náchod dostupné²⁹ tyto služby: tísňová péče, centrum denních služeb, týdenní stacionáře a sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Služby **sociální prevence** jsou:

- raná péče,
- telefonická krizová pomoc,
- tlumočnické služby,
- azylové domy,
- domy na půl cesty,
- kontaktní centra,
- krizová pomoc (§60)
- intervenční centra (§60a)
- nízkoprahová denní centra,
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež,
- noclehárny,
- služby následné péče,
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- sociálně terapeutické dílny,
- terapeutické komunity,
- terénní programy,
- sociální rehabilitace.

²⁹ Tato nedostupnost však nemusí automaticky znamenat potřebu těchto služeb.

Ze služeb sociální prevence na území města Náchod nejsou poskytovány³⁰ tyto služby: noclehárny, nízkoprahové denní centrum, telefonická krizová pomoc, kontaktní centra, krizová pomoc, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, služby následné péče a terapeutické komunity.

Služby **sociálního poradenství** jsou na území poskytovány.

V převážné většině případů zajišťují poskytovatelé v regionu pouze služby jedné z výše jmenované oblasti např. pouze služby sociální péče. Pokud již poskytují služby z více oblastí, jedná se o různé kombinace služeb sociální prevence či sociální péče a sociálního poradenství. V regionu se tak nabízí **14 sociálních služeb z oblasti služeb sociální prevence, 14 služeb z oblasti služeb sociální péče a 4 služby z oblasti sociálního poradenství.**

Tabulka č. 55: Dělení dle zaměření sociálních služeb na prevenci, péči a poradenství (počty služeb)

Druh služby	Počet
Sociální péče	14
Sociální prevence	14
Sociální poradenství	4

Zdroj: *Vlastní šetření, září 2017*

Z dotazníkového šetření realizovaného mezi poskytovateli sociálních služeb vyplynulo, že pro obyvatele Náchoda chybí především tyto sociální služby: denní stacionář pro seniory, tísňová péče, azylové bydlení pro dospělé muže a ženy bez dětí, adiktologická ambulance.

FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.

V nabídce sociálních služeb v regionu **převládají³¹ služby ambulantní (15 služeb) a terénní (17 služeb).** Pro obyvatele města je dostupných **10 sociálních služeb pobytových.**

³⁰ I zde ve všech zmíněných případech však platí, že nedostupnost služeb nemusí znamenat jejich potřebu.

³¹ Dle počtu služeb, ne dle počtu jejich klientů.

Tabulka č. 56: Přehled forem poskytovaných služeb³² (počty služeb)

Druh služby	Počet
Ambulantní	15
Terénní	17
Pobytové	10

Zdroj: Vlastní šetření, září 2017

CÍLOVÉ SKUPINY POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Služby poskytované občanům města Náchod pokrývají zejména cílovou skupinu osob s různým typem zdravotního postižení. Další relativně početnou skupinu tvoří služby pro seniory. Pro tyto skupiny obyvatel se ve městě nabízí síť sociálních služeb v terénních, ambulantních i pobytových formách.

Na opačné škále se naopak nacházejí lidé, kteří se ocitli ve složité životní situaci, která není dána jejich věkem či zdravotním stavem. Jedná se o osoby bez přístřeší, oběti domácího násilí, etnické menšiny, imigranty a emigranty, osoby, které vedou rizikový způsob života, osoby ohrožené závislostí či závislé na návykových látkách apod. Pro tyto osoby je v Náchodě nabídka sociálních služeb pouze v omezeném počtu.

Konkrétní data jsou uvedena v tabulce č. 57³³

Tabulka č. 57: Přehled poskytovatelů sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny

CÍLOVÁ SKUPINA	NÁZEV POSKYTOVATELE	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
Děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené spol. nežádoucími jevy	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Etnické menšiny	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Emigranti a imigranti	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství

³² Součet neodpovídá součtu poskytovaných služeb, jelikož 15 sociálních služeb je poskytováno ve více jak jedné formě.

³³ Zdroj: iregistr.mpsv.cz

Oběti domácího násilí	Manželská a rodinná poradna Náchod	Odborné sociální poradenství
	Farní charita Náchod	Azylové domy
Oběti obchodu s lidmi	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Oběti trestné činnosti	Manželská a rodinná poradna Náchod	Odborné sociální poradenství
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Osoby bez přístřeší	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Farní charita Náchod	Domy na půl cesty
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Osoby do věku 26 let opouštějící školská zař. pro výkon ústavní péče	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Osoby komerčně zneužívané	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Lexus z.ú.	Terénní programy
Osoby s chronickým duševním onemocněním	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Aspekt z.s.	Sociální rehabilitace
	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství

	Domov Dědina	Chráněné bydlení
	PFERDA z.ú.	Sociální rehabilitace
	Péče o duševní zdraví, z.s.	Sociální rehabilitace
	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služby
Osoby s chronickým onemocněním	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Domov důchodců Náchod	Domovy se zvl.režimem
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Aspekt z.s.	Sociální rehabilitace
Osoby s jiným zdravotním postižením	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	PFERDA z.ú.	Podpora samostatného bydl.
	PFERDA z.ú.	Sociální rehabilitace
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Aspekt z.s.	Sociální rehabilitace
	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
Osoby s kombinovaným postižením	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	PFERDA z.ú.	Sociální rehabilitace
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Odlehčovací služby

	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Denní stacionáře
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Oblastní charita HK, Středisko rané péče Sluníčko	Raná péče
	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Nách.	Odlehčovací služby
	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Nách.	Domovy pro osoby se zd. post.
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
Osoby s mentálním postižením	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Domov Dědina	Chráněné bydlení
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	PFERDA z.ú.	Sociální rehabilitace
	PFERDA z.ú.	Podpora samostatného bydl.
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Odlehčovací služby
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Denní stacionáře
	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Oblastní charita HK, Středisko rané péče Sluníčko	Raná péče
Osoby s tělesným postižením	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Odlehčovací služby

	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Domovy pro osoby se zdr. postižením
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Odlehčovací služby
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Denní stacionáře
	HEWER, z.s	Osobní asistence
	Oblastní charita HK, Středisko rané péče Sluníčko	Raná péče
Osoby se sluchovým postižením	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	Tlumočnické služby
	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	Průvodcovské a předčitatelské služby
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Osoby se zdravotním postižením	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Pečovatelská služba
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Odlehčovací služby

	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Odlehčovací služby
	Stacionář Cesta Náchod z.ú.	Denní stacionáře
	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Aspekt z.s.	Sociální rehabilitace
Osoby se zrakovým postižením	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence
	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	Odborné sociální poradenství
	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Středisko rané péče Sluníčko	Raná péče
Osoby v krizi	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Farní charita Náchod	Domy na půl cesty
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Aufori, o.p.s	Terénní programy
Osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Aufori, o.p.s.	Terénní programy

Osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Farní charita Náchod	Domy na půl cesty
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Aufori, o.p.s.	Terénní programy
Pachatelé trestné činnosti	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
Rodiny s dítětem/děťmi	Centrum pro integraci osob se zdr. post. Královéhradeckého kraje	Odborné sociální poradenství
	Manželská a rodinná poradna Náchod, Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	Dokořán z.s.	Středisko rané péče Sluníčko
	Farní charita Náchod	Azylové domy
	Salinger, z.s., Triangl	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Salinger, z.s., Stopa Čápa	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Centrum LIRA, z. ú.	Raná péče
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Občanské poradenské středisko, o.p.s.
	Oblastní charita HK, Středisko rané péče Sluníčko	Středisko rané péče Sluníčko
Senioři	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Odlehčovací služby
	Domov důchodců Náchod	Domovy pro seniory
	Charitní pečovatelská služba Náchod	Pečovatelská služba
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Pečovatelská služba
	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Odlehčovací služby

	Městské středisko sociálních služeb MARIE	Domovy pro seniory
	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	Odborné sociální poradenství
	HEWER, z.s.	Osobní asistence
	Společné cesty - z.s.	Osobní asistence

Zdroj: *iregistr.mpsv.cz, září 2017*

Tabulka č. 58: Sociální služby pro seniory (osoby 65+) - souhrnné informace

Počet služeb	14
Pobytová forma	6
Ambulantní forma	4
Terénní forma	7
Služby sociální péče	10
Služby sociální prevence	1
Služby sociálního poradenství	3

Zdroj: *Vlastní šetření, září 2017*

Tabulka č. 59: Sociální služby pro rodiny s dětmi - souhrnné informace

Počet služeb	9
Pobytová forma	1
Ambulantní forma	7
Terénní forma	6
Služby sociální péče	1
Služby sociální prevence	6
Služby sociálního poradenství	2

Zdroj: *Vlastní šetření, září 2017*

Tabulka č. 60: Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením - souhrnné informace

Počet služeb	27
Pobytová forma	6
Ambulantní forma	16
Terénní forma	15
Služby sociální péče	13
Služby sociální prevence	9
Služby sociálního poradenství	5

Zdroj: *Vlastní šetření, září 2017*

Tabulka č. 61: Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby závislé či jinak ohrožené - souhrnné informace

Počet služeb	10
Pobytová forma	2
Ambulantní forma	6
Terénní forma	7
Služby sociální péče	0
Služby sociální prevence	8

Služby sociálního poradenství	2
-------------------------------	---

Zdroj: Vlastní šetření, září 2017

SOCIÁLNÍ SLUŽBY DLE VĚKOVÝCH KATEGORIÍ

Tabulka č. 62: Sociální služby dle věkových kategorií

Věková kategorie	Počet
Bez omezení věku	6
Služby určené do 7 let	2
Služby určené do 19 let	10
Služby určené od 19 do 65 let	21
Služby určené osobám nad 65 let	15

Zdroj: Vlastní šetření, září 2017

6.1 NÁVAZNÉ SLUŽBY A AKTIVITY

V Náchodě poskytují své služby i spolky, sdružení a organizace, se kterými sociální služby velmi často spolupracují.

Tabulka č. 63: Návazné služby a aktivity

Sdružení, organizace	Odpovědná osoba	Cílová skupina
Svaz důchodců	Anna Poláková	Senioři
ZUŠ 65+		Senioři
MěÚ Náchod	OSVŠ	Senioři
Sdružení zdravotně postižených	Olga Frühaufová	ZP
Sdružení zdrav. post., výbor vozíčkářů	Miroslav Čiháček	ZP
Svaz diabetiků	Václav Pošmura	ZP
Modré srdce z.s.	Alexandra Křovinová	ZP
SONS, oblastní odbočka Náchod		ZP
ÚP Náchod	Mgr. Irena Kolářová	ZP, senioři
OSSZ Náchod		Senioři, ZP, rodiny, aj.
Nemocnice Náchod		Senioři, ZP, rodiny, aj.
MěÚ Náchod, OSVŠ	Bc. Pavel Schuma	Senioři, ZP, rodiny, aj.
MěÚ Náchod, OSPOD	Mgr. Olga Landová	Rodina a děti
Náchodské komunitní centrum	Luboš Galba	Rodina a děti
SVP Kompas Náchod	Mgr. Petr Voženílek	Rodina a děti
PPP Náchod	PaedDr. Hana Plachtová	Rodina a děti
SPC Náchod	Mgr. Iva Langová	Rodina a děti
MěÚ Náchod, terénní pracovníci	Jarmila Šenková, Dis.	Rodina a děti
PMS Náchod, Tým pro mládež	Mgr. Hana Nováková	Rodina a děti
Dětský psycholog	Mgr. Jana Cozlová	Rodina a děti
Dětský psychiatr	MUDr. Martin Správka	Rodina a děti
SVČ Děčko	Ing. Ludmila Pohanková	Rodina a děti

Klub SUN Náchod, z.s.	Simona Hlavatá	Rodina a děti
Psychoterapeut, psycholog, výchovné poradenství (Náchod)	PhDr. Mgr. Jana Tomanová	Senioři, ZP, rodiny
Psycholog	Mgr. Viktor Polák	Senioři, ZP, rodiny
Psychologické poradenství	Mgr. Iva Brzobohatá	Senioři, ZP, rodiny
Psychiatr pro dospělé	MUDr. Lenka Kasíková	Senioři, ZP, rodiny
Psychiatr pro dospělé	MUDr. Aleš Dostál	Senioři, ZP, rodiny
PMS Náchod	Mgr. Hejčmanová Aneta	Pachatelé, oběti
PMS Náchod, Poradna pro oběti	Bc. Michaela Suchánková	Oběti trestných činnů
Městská Policie	Bc. Petr Valica Miroslav Horák (prevence)	Občané města
Dosio, o.p.s.		Senioři, ZP, rodiny
Dopravní zdravotní služba Náchod		Senioři, ZP, rodiny
Canisterapie z.s.	Jitka Erlebachová	Senioři, ZP, rodiny
PČR, oblastní oddělení Náchod		Senioři, ZP, rodiny

V území chybí především tyto návazné služby:³⁴ senior taxi (přeprava seniorů, zdravotně postižených, případně i rodin s dětmi), krizová lůžka/krizové bydlení (pro seniory, zdravotně postižené, rodinu s dětmi), domácí zdravotní péče. Nedostatečná je dostupnost dětského psychiatra, psychiatra pro dospělé a terapeuticko-psychologické centrum pro všechny věkové skupiny. Jejich kapacity jsou naplněny. Potřeba personálního navýšení v oblasti psychologické i psychiatrické péče je proto velmi vysoká.

6.2 DOTACE MĚSTA NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Město Náchod poskytlo v roce 2016 na sociální služby, podporu návazných aktivit, spolků, sdružení a programy zaměřené na prevenci kriminality dotaci v celkové výši 11.711.000,- Kč. Z této dotace město nejvíce podpořilo Městské středisko sociálních služeb, a to částkou 4.449.000,- Kč.

Tabulka č. 64: Dotace města na sociální služby

	2013 Skutečnost	2014 Skutečnost	2015 Skutečnost	2016 Skutečnost	2017 Rozpočet
Dotace pro MěSSS	5.007.000,-	4.793.000,-	5.397.000,-	4.449.000,-	9.945.000,-
Dotace na soc. sl. celkem	7.085.000,-	9.159.000,-	10.660.000,-	11.711.000,-	12.684.000,-

Zdroj: Rozpočet města Náchoda 2017

³⁴ Zjištěno na jednání pracovních skupin, v rámci 2 setkání s veřejností a kvalitativního šetření s obyvateli Náchoda ve věku 55+

Do budoucna lze v sociálních službách očekávat nárůst potřebných financí, a to především díky růstu mezd pracovníků v sociálních službách, ale také i z důvodu potřeby rozšířit nabídku sociálních služeb či uživatelských kapacit, která s sebou nutně nese i personální navýšení a s tím související další výdaje (na materiálně-technické zázemí, vzdělávání aj.) .

Tabulka č. 65: Dotace města na sociální služby, výhled

	2018 Výhled	2019 Výhled	2020 Výhled	2021 Výhled
Dotace na soc. sl. celkem	13.000.000,-	13.000.000,-	13.500.000,-	13.500.000,-

Zdroj: Rozpočet města Náchoda 2017

7. PRACOVNÍ SKUPINY – STRATEGICKÁ ČÁST

7.1 PRACOVNÍ SKUPINA OBLAST SLUŽEB PRO SENIORY

CHARAKTERISTIKA CÍLOVÉ SKUPINY³⁵

Stárnutí populace – v Královéhradeckém kraji od roku 2010 narostl počet obyvatel starších 80 let o 13 % tj. o 1 900 osob. Do roku 2026 naroste počet obyvatel starších 80 let o dalších bezmála 10 000 obyvatel (nárůst o 41 %). Uživatelé sociálních služeb je cca 20 % osob starších 80 let (cca 5 300 osob z toho 30 % v pobytových službách). Lze předpokládat **požadavek nárůstu kapacit do roku 2026 o 2000 osob.**

Nárůst počtu osob s demencí – v České republice žije cca 130 000 osob s demencí, pro Královéhradecký kraj to představuje cca 7 200 osob³⁶. Do roku 2050 se **odhaduje zdvojnásobení tohoto počtu.** Rostoucímu počtu osob s Alzheimerovou demencí síť sociálních služeb neodpovídá. Řešit bude potřeba především ambulantní a pobytové sociální služby, často **transformací lůžek stávajících domovů pro seniory, což vyvolá zřejmě požadavky na personální zabezpečení služeb.**

Umožnění alternativní péče v domácnosti uživatele – nedostatečné pokrytí terénní péče je příčinou předčasného odchodu do pobytového zařízení, případně výrazného snížení kvality života seniora a osob pečujících.

³⁵ Srov.: Zadání přípravy Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb 2018 – 2026, <http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/cz/poskytovatele/strategie-dokumenty/soc-sluzby/priprava-strategie-kralovehradeckeho-kraje-v-oblasti-socialnich-sluzeb-2018---2026-98215/>

³⁶ Stejná situace je i v Náchodě (tj. nárůst osob s demencí), počty osob nejsou pro území známy

Odpovědnost rodiny a podpora pečujících – péče o osobu blízkou je především odpovědnost rodiny, je však potřeba poskytovat dostatečnou podporu rodině, osobám pečujícím. Chybí často znalost důsledků zdravotního omezení či postižení, neznají dostatečně možnosti využití kompenzačních pomůcek a technik péče. V řadě území chybí služby umožňující sdílenou péči rodiny a služeb (terénní služby, ambulantní služby a odlehčovací služby). Nedostatečná podpora je příčinou vyhoření pečujících nebo předčasným odchodem do pobytové sociální služby. Cílem je **nastavit systém tak, aby podporoval sdílenou péči rodiny a profesionální služby**, která by umožňovala pečujícímu pracovat a věnovat se přiměřeně běžným společenským aktivitám s ohledem na potřeby osob blízkých a osobám závislým na pomoci umožnila žít co nejdéle v domácím prostředí.

Efektivní pobytové sociální služby – pobytové služby pro seniory by měly být využívány především osobami vyžadujícími celodenní péči, tj. s těžkou nebo úplnou závislostí na pomoci druhé osoby (3. a 4. stupeň příspěvku na péči). V roce 2009 bylo 48 % uživatelů pobytových služeb pro seniory ve 3. a 4. stupni závislosti, v roce 2015 62%. Za optimální lze považovat hranici 75 – 85 % uživatelů ve 3. a 4. stupni závislosti. Zvýšením počtu osob ve vyšších stupních závislosti bude nezbytné **přizpůsobit personální zabezpečení služeb, ale i materiálně technické zázemí služeb**. Řada pacientů lůžkových zdravotnických zařízení se přesouvá do pobytových služeb pro seniory pouze ze systémových důvodů. Je nezbytné hledat optimální řešení využití lůžkové péče na sociálně zdravotním pomezí.

Nevyhovující infrastruktura – mnohá pobytová zařízení **neodpovídají po materiálně technické stránce požadavkům na nárůst objemu péče**, v malých pokojích chybí přístup k lůžku ze tří stran, obtížně se manipuluje s imobilními osobami, část kapacit není plně bezbariérová. Rostoucí počet osob s demencí v pobytových zařízeních vyvolává potřebu jednolůžkových pokojů. Je nezbytné v budoucím období přistoupit k restrukturalizaci stávajících kapacit pobytových služeb tak, aby odpovídala moderním nárokům na péči o seniory i osoby se zdravotním postižením.

POTŘEBY SENIORŮ

Potřeby seniorů byly zjišťovány v rámci setkávání pracovních skupin, setkání s veřejností a kvalitativního šetření potřeb seniorů v Náchodě.

ZÁVĚRY Z KVALITATIVNÍHO ŠETŘENÍ POTŘEB SENIORŮ V NÁCHODĚ

V období od 5.9.2017 do 13.9.2017 proběhlo v Náchodě kvalitativní šetření potřeb seniorů žijících ve městě Náchod. Šetření bylo realizováno formou skupinových diskuzí v rámci 5 fokusních skupin.³⁷

Kvalitativní šetření potřeb osob v seniorském věku bylo realizováno jako součást projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“.

Výzkum byl zaměřen na každodenní život seniorů v lokalitě města Náchod, s přihlédnutím zejména k otázkám dostupnosti sociálních služeb.

Cílem šetření bylo zjistit, jak se seniorům v lokalitě žije, jaké jsou jejich reálné **potřeby** a jak jsou tyto potřeby aktuálně uspokojovány; **problémy**, se kterými se sledovaní jedinci ve svém životě (a ve sledované lokalitě) potýkají, a popis toho, jak tyto případné problémy v současné době řeší; **názory** seniorů na současný trend v sociálních službách, tj. na podporu stárnutí v domácím prostředí.

Šetření se zúčastnilo celkem **44 dotazovaných** ve věku 52 až 89 let (průměrný věk respondentů byl 71let). Šetření proběhlo mezi respondenty žijícími jak v centru města Náchod, tak v jeho okrajových částech.

Senioři ve městě Náchod (stejně jako jinde) tvoří velmi různorodou skupinu. Konkrétní potřeby jednotlivých seniorů se pak odvíjí od toho, v jaké jsou aktuálně životní etapě. Každá skupina seniorů má odlišné potřeby a také odlišné představy o jejich naplnění. Přesto lze konstatovat jakési **obecně platné potřeby, které zaznívaly napříč všemi skupinami seniorů**. K tomu, aby senioři prožívali stáří důstojně, spokojeně a plnohodnotně, potřebují:

- Mít jistotu pomoci a vědět, že nezůstanou sami - mít jistotu, že vždy budou kolem lidé, kteří včas pomohou (bez ohledu na to, zda je to rodina, blízcí či nějaká profesionální služba);
- Mít bezpečné (z hlediska vnitřního bezpečí i z hlediska bezpečí v lokalitě) a ekonomicky dostupné bydlení, ve kterém mají jistotu budoucnosti (tj. že zde můžou žít i dožít);
- Mít dostupnou zdravotní péči a jistotu této péče do budoucna;
- Mít funkční pomoc a funkční vztahy s rodinou a blízkými;

³⁷ Celou závěrečnou zprávu naleznete na webových stránkách města Náchoda v sekci sociální služby a zdravotnictví/plánování sociálních služeb (<http://mestonachod.cz/zivot-v-nachode/socialni-zdravotnictvi/planovani/>).

- Mít dostupné další formy pomoci a péče (sociální služby, pomoc z jiných systémů);
- Mít dostatek sociálních kontaktů, jistota, že nejsem a nezůstanu sám;
- Mít přístup k potřebným informacím (tj. že dané informace existují a že se je senioři mají jak dozvědět);
- Mít nabídku adekvátních volnočasových aktivit, možnost být zapojeni do spolkové a klubové činnosti.

Problémy a obavy, se kterými se senioři ve svém životě ve městě Náchod potýkají, se také odvíjí od konkrétní životní situace každého z nich. Jako ústřední zaznívala obava z nedostupnosti pomoci a podpory v životních fázích, kdy se o sebe nebude schopen člověk postarat sám (a to zejména obavy z toho, že pomoc pro ně bude finančně nedostupná, případně jí nebude ve městě Náchod dostatečná kapacita – např. pobytové služby pro seniory, nedostatečný časový rozsah terénní pečovatelské služby, případně daná služba ve městě Náchod nebude k dispozici vůbec – specializované služby pro lidi s demencí).

Konkrétní představy o tom, jak a kde prožijí stáří, resp. fázi, když již budou potřebovat nějakou pomoc, se mezi seniory výrazně liší. Významně se liší představy o tom, **kdo, kde a jak** by měl pomoci. Někteří senioři mají jasnou představu, že zůstanou ve svém a dožijí doma. Pomoc očekávají zejména od svých blízkých, maximálně jsou ochotni čerpat službu, která jim bude poskytována v jejich domácím prostředí. Jiní jednoznačně připouští, že od rodiny pomoc nečekají (případně nemohou požadovat) a počítají s institucionální formou pomoci, tj. že odejdou v určitém okamžiku do pobytové služby.

S institucionální pobytovou formou péče se pojí hlavně očekávání, že nezůstanu sám, že kolem mě budou další lidé, kteří mně v případě potřeby včas pomohou.

Co by senioři potřebovali, aby mohli zůstat bydlet doma:

- Pečovatelskou službu, která by svým časovým rozsahem pokryla celý den (tj. čas i do pozdních večerních hodin, než se rodina vrátí z práce domů);
- Mít se jak dostat k lékaři (pomoc rodiny, sanita, senior taxi), případně mít jistotu, že lékař v rámci návštěvní služby přijede za nimi;
- Kontakt s lidmi a jistota, že se potkají s přáteli.

Závěry z kvalitativního šetření korespondují s potřebami seniorů, které již také zazněly v rámci setkávání pracovních skupin k plánování sociálních služeb. Díky tomu bylo možné nastavit cíle, které bude v následujících letech město Náchod naplňovat. Některé cíle budou

zrealizovány již velice záhy, a to již od 1. 1. 2018 – jde především o rozšíření provozní doby pečovatelské služby (od pondělí do neděle od 7.00 do 21.00 hodin, včetně svátků).

POTŘEBY SENIORŮ DEFINOVANÉ NA PRACOVNÍCH SKUPINÁCH

Rodina – v ideálním případě by měla seniorovi pomáhat, ale mnohdy se senior za svou rodinu stydí a cítí rozpaky – a to především, pokud se k němu ve stáří „otočí zády“. Důležitou roli v upevňování mezigeneračních vztahů a prevence ztráty zájmu mladší generace je edukace, dobré rodinné vazby a mezigenerační kontakty – které mohou zajistit i sociální služby – v roce 2017 např. tuto potřebu naplňoval projekt „Doteky generací“. Důležitá je také podpora vztahů v pobytových zařízeních – zapojování rodiny, podpora manželských párů, mezigenerační domy, podpora pečujících – osvěta, kurzy domácí péče, edukace v oblasti kompenzačních pomůcek aj.

Bezpečnost - kriminální činnost („Šmejdi“ apod.) je pro společnost velkou hrozbou. Pro seniory je proto velmi důležitá jistota vzájemné pomoci, která může být poskytnuta kdykoliv (právní pomoc, vzájemné hlídání se v pobytových zařízeních např. v domech zvláštního určení Harmonie I a II, finančně dostupná tísňová péče, Bezpečnostní služba v Náchodě, vhodná forma prevence). Pro seniory se také stává velmi komplikovaným pohyb ve městě. Na některých místech pozemních komunikací nejsou značeny přechody pro chodce. Je zde nové značení „místo pro přechod vozovky“. Tento způsob značení senioři neznají a mají obavy při přechodu silnice o své zdraví. Bylo by proto přínosné zajistit osvětu seniorů a informovanost např. formou besedy s MěP Náchod a prostřednictvím Náchodského zpravodaje. Důležitou roli v otázce bezpečí seniorů sehrává také jistota zdravotní péče.

Dostupnost – tj. především občanská vybavenost v okrajových částech města – alespoň dostupné obchody se základními potravinami a zajištění dopravy k lékařům a za službami; bezbariérové úřady, bezbariérové přístupy k lékařům, dostupnost informací (informační brožury).

Finančně dostupné nízkonákladové a bezbariérové byty.

Finance – někteří senioři mají nízké důchody oproti svým nutným výdajům. V řešení této otázky by mohlo pomoci finančně dostupné bydlení (viz výše) a také podpora vzájemné pomoci.

Sociální služby – pomoc a podpora seniorů prostřednictvím sítě sociálních služeb.

Potřebnost – někteří senioři již s přibývajícím věkem pociťují ztrátu své potřebnosti. Nejlepším lékem je zapojení seniorů do různých aktivit a organizace činností. V tomto případě by velmi pomohla činnost dobrovolníků.

Komunita – neméně důležitým aspektem lidského života je potřeba sounáležitosti v komunitě. Bohužel s věkem se vytrácí i mnoho přátelských vazeb, s jejichž ztrátou se pojí osamění. Jako prevence se jeví edukace přípravy na stáří a další volnočasové aktivity, které rozvíjejí znalosti a dovednosti seniorů a zároveň podporují prolínání generací (např. vyučování práce na PC studenty).

VIZE

Vize a SWOT analýza byly sestaveny členy pracovní skupiny.

„NEBOJTE SE BUDOUCNOSTI - KDYŽ TO BUDE POTŘEBA, MĚSTO SE O VÁS POSTARÁ“

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY/STRENGTHS	SLABÉ STRÁNKY/WEAKNESSES
<ul style="list-style-type: none"> • Velké množství volnočasových aktivit pro aktivní seniory • Řešení bezbariérovosti • Síť poskytovatelů pobytových služeb • Kapacita pobytových služeb DPS • DZR (alz. + st. demence) + DPS = dostupnost služeb • Senioři mohou být doma (příbuzní s možnostmi se o ně postarají) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárazově nedostatečná kapacita odlehčovací služby (především letní sezóna) pro seniory se sníženou pohyblivostí, s Parkinsonovou nemocí, výjimečně i Alzheimerovou chorobou apod. – službu poskytuje Diakonie ČCE, středisko BETANIE • Chybí krizové lůžko pro seniory, kteří se ocitnou náhle bez domova, v tíživé nebo ohrožující životní situaci • Tísňová péče – doposud nikdo v Náchodě neposkytuje • Sociální pracovnice v nemocnici pouze 2 dny – to je nedostatečné • Ambulantní služba denního stacionáře pro seniory s aktivizační službou – v Náchodě není • Stereotypy pečovatelské služby – její časová dostupnost • Osobní asistence (nízká kapacita, jen pro Náchod) • Následná péče v nemocnici (LDN pouze ve vzdálených městech Broumov, Jaroměř) • Neochota seniorů využívat terénní služby – finance • Osamění pasivních seniorů (např. z důvodu: nedůvěra v cizí osoby, strach, bariéry, zdravotní stav, psychiatrická diagnóza) • Chybí dobrovolnická činnost • Sporná kvalita soukromých zařízení (v okolí) • Chybí služba senior taxi • Bariéry – přístup do zubní ordinace (ordinace Denisovo nábřeží) • Neadekvátní bydlení k možnostem seniorů (jeho velmi nízká úroveň) • spíše senioři v okolních obcích, ale i Náchoda • V území chybí malometrážní nízkonákladové bezbariérové byty • Bydlení na sídlištích – občanská vybavenost je nedostatečná (obchody, přechody, lékaři, služby atp.) • Harmonie MěSSS neodpovídá 21. století (zastaralé prostory bez větších stavebních úprav) • V lokalitách Branka, Karlův kopec – nejsou v bytových domech výtahy (do budoucna je s tímto také nutné počítat) • Neinformovanost o příspěvku na péči, nízká informovanost o službách • Stereotypy (lidí, obcí, poskytovatelů) využívat služby – vše se řeší pobytovou službou • Chybí zázemí pro spolkovou činnost seniorů – klubovna • Nedostatek zaměstnanců – nemocnice Náchod
PŘÍLEŽITOSTI/OPPORTUNITIES	HROZBY/THREATS
<ul style="list-style-type: none"> • Změna legislativy (DPS, DZR) • V případě vybudování nové nemocnice Náchod – nová lůžka následné péče • Bytová koncepce 	<ul style="list-style-type: none"> • Finance - hrozba v případě nedostatečného financování od donátorů • Nedostatek zaměstnanců v soc. službách

PŘEHLED CÍLŮ A OPATŘENÍ³⁸

Opatření S 1.1 je definováno ve velmi obecné rovině. Jeho naplnění by mělo vést k dostupnosti všech doposud poskytovaných a důležitých sociálních služeb pro seniory na území města Náchoda. Naproti tomu opatření S 1.2, S 1.3, S 1.4, S 2.1, S 2.2 jsou již velmi konkrétní, vycházejí z potřeb zájemců a uživatelů sociálních služeb a dalších zainteresovaných subjektů zjištěných především na setkání pracovních skupin. Jedná se o opatření, která se budou v blízké době realizovat, či je nutné intenzivně pracovat na jejich realizaci. Nemůžeme proto opomenout, uvádět je i v rámci strategie plánování sociálních služeb.

S 1 Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro seniory dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- S 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro seniory
- S 1.2 rozšířit časovou dostupnost pečovatelských služeb v území ORP Náchod
- S 1.3 zvýšit podíl osob ve III. a IV. stupni závislosti v pobytových službách pro seniory alespoň o 15 procentních bodů
- S 1.4 zvýšit časovou dostupnost pečovatelské služby MěSSS na 7 dní v týdnu a 12 hodin denně
- S 1.5 podpořit navýšení kapacity pobytové odlehčovací služby Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě

S 2 Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných

- S 2.1 podpořit vznik denního stacionáře pro seniory
- S 2.2 podpořit realizaci služby tísňové péče pro seniory a osoby zdravotně postižené

³⁸ S – V následujícím textu označeno jako písmeno S – tzn. cíle a opatření vztahující se k pracovní skupině oblast služeb pro seniory

Cíl S 1	Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro seniory dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>S 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro seniory</p> <p>S 1.2 rozšířit časovou dostupnost pečovatelských služeb v území ORP</p> <p>S 1.3 zvýšit podíl osob ve III. a IV. stupni závislosti v pobytových službách pro seniory alespoň o 15 procentních bodů</p> <p>S 1.4 zvýšit časovou dostupnost pečovatelské služby MěSSS na 7 dní v týdnu a 12 hodin denně</p> <p>S 1.5 podpořit navýšení kapacity pobytové odlehčovací služby Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě</p>

Opatření S 1.1	zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro seniory
Zdůvodnění:	<p>Uvedené služby jsou významnými sociálními službami působícími na území města Náchoda. Zachování a zajištění provozu těchto služeb je velmi důležité pro zachování důstojného stárnutí, stáří a uspokojování potřeb obyvatel města, kteří se v důsledku svého věku dostanou do nepříznivých životních situací. Při zvládání různých sociálních situací jsou odkázáni na pomoc druhých a nedostává se jim v dostatečné míře či vůbec pomoci od jejich blízkého okolí, nebo takovou pomoc nelze z různých důvodů v blízkém okolí zajistit.</p> <p>Zachování současných kapacit, tzn. včetně současného rozsahu personálního zajištění a materiálně technického zázemí (konkrétně – počet zaměstnanců – přímý personál, pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, zdravotnický personál, pedagogický pracovník, psycholog, psychiatr aj., počet uživatelů, počet intervencí za jeden den, počet intervencí v jeden okamžik, počet klientů v jeden okamžik, materiálně – technické zázemí, počet lůžek, velikost prostor aj.) na území města Náchoda³⁹. Konkrétně se jedná o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní asistence § 39 (dva poskytovatelé v území), • Pečovatelská služba § 40 (dva poskytovatelé v území), • Odlehčovací služby § 44 (dva poskytovatelé v území) • Domovy pro osoby se zdravotním postižením § 48 (jeden poskytovatel v území) • Domovy pro seniory § 49 (dva poskytovatelé v území) • Domovy se zvláštním režimem § 50 (jeden poskytovatel

³⁹ blíže viz Poskytovatelé sociálních služeb na území města Náchoda, souhrnná tabulka str. 121 – 122 (Příloha 2) - přímý personál/kapacita uživatelů/časová dostupnost

	v území)
--	----------

Opatření S 1.2	rozšířit časovou dostupnost pečovatelských služeb v území ORP Náchod
Zdůvodnění:	Vzhledem celorepublikovým trendům a požadavkům Královéhradeckého kraje ⁴⁰ na zachování a udržení života seniorů a osob se ZP v jejich přirozeném prostředí co nejdéle to bude možné, bude třeba rozšířit časovou dostupnost pečovatelských služeb v celém území ORP Náchod. Bude třeba zahájit jednání s představiteli obcí a vedoucími sociálních odborů.

Opatření S 1.3	zvýšit podíl osob ve III. a IV. stupni závislosti v pobytových službách pro seniory alespoň o 15 procentních bodů
Zdůvodnění:	Dle požadavků vycházející z přípravy Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb by pobytové služby pro seniory měly být využívány především osobami vyžadujícími celodenní péči, tj. s těžkou nebo úplnou závislostí na pomoci druhé osoby (3. a 4. stupeň příspěvku na péči). V roce 2009 bylo 48 % uživatelů pobytových služeb pro seniory ve 3. a 4. stupni závislosti, v roce 2015 62%. Za optimální lze považovat hranici 75 – 85 % uživatelů ve 3. a 4. stupni závislosti. Zvýšení počtu osob ve vyšších stupních závislosti bude nezbytné přizpůsobit personální zabezpečení služeb, ale i materiálně technické zázemí služeb. Řada pacientů lůžkových zdravotnických zařízení se přesouvá do pobytových služeb pro seniory pouze ze systémových důvodů. Je nezbytné hledat optimální řešení využití lůžkové péče na sociálně zdravotním pomezí

Opatření S 1.4	zvýšit časovou dostupnost pečovatelské služby MěSSS na 7 dní v týdnu a 12 hodin denně
Zdůvodnění:	Pečovatelská služba poskytuje sociální služby v domácnostech seniorů a osob se zdravotním postižením, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci z důvodu věku a zdravotního stavu, především pak občanům s trvalým pobytem v Náchodě. Poskytuje např. tyto služby: <ul style="list-style-type: none"> • zajištění stravy dodavatelsky včetně dietního stravování a dovážky, • pomoc při přípravě jídla a pití, • pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek, • pomoc při úkonech osobní hygieny, běžný úklid a údržba

⁴⁰ Viz závěry z průzkumu – fokusních skupin - zájmu seniorů o bydlení str. 64 – 66 a také viz Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2010 - 2015: http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/P1-Revize_16-PlanSocialnichSluzebKralovehradecky-2011-17.pdf, str. 29

	<p>domácnosti, běžné nákupy a pochůzky, praní a žehlení prádla,</p> <ul style="list-style-type: none"> • doprovod dospělých osob k lékaři apod. <p>Služby jsou poskytovány za úhradu v souladu se zákonem o sociálních službách č. 108/2006 Sb., v úplném znění a vyhlášky č. 505/2006 Sb., v úplném znění. Poskytování sociální služby se prioritně hradí z dávky příspěvek na péči, která je k tomuto účelu určena. Žádost o dávku příspěvek na péči se podává na úřadu práce, který ji také vyplácí. V současné době je terénní pečovatelská služba poskytována ve všední dny (od pondělí do pátku) v čase od 7.00 hodin do 15.30 hodin. Terénní pečovatelská služba v nájemních bytech zvláštního určení v domech HARMONIE I a II je v současné době poskytována ve všední dny, včetně víkendů a svátků v čase od 6.00 do 22.00 hodin. Vzhledem k požadavkům a návrhům, které vyšly od občanů města Náchoda, uživatelů pečovatelské služby, z jednání pracovních skupin v rámci plánování sociálních služeb a také požadavkům Královéhradeckého kraje⁴¹ na zachování a udržení života seniorů a osob se ZP v jejich přirozeném prostředí co nejdéle to bude možné, bude třeba pečovatelskou službu rozšířit, a to takto: od pondělí do neděle od 7.00 do 21.00 hodin (včetně svátků). S časovým rozšířením souvisí i navýšení personální o 2 nové pracovníky v sociálních službách. O rozšíření služby bude třeba občany informovat, a to např. prostřednictvím Náchodského zpravodaje, webových stránek Města, Echa aj.</p>
--	--

Opatření SP 1.5	podpořit navýšení kapacity pobytové odlehčovací služby Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě
Zdůvodnění:	<p>Významná sociální služba, která jako jediná na území města Náchoda poskytuje pobytovou odlehčovací službu i seniorům se sníženou pohyblivostí, s Parkinsonovou nemocí, výjimečně i Alzheimerovou chorobou apod.</p> <p>Kapacita pobytové odlehčovací služby je 6 lůžek. Služba je poskytována 24 hodin 7 dnů v týdnu. Jejím posláním je smysluplný a hodnotný život navzdory zdravotnímu postižení, po dobu pobytu, která je smluvna na dobu určitou 1-3 měsíce pro dospělé uživatele muže i ženy. Tito uživatelé žijí po zbytek roku v rodinném kruhu. Pro každého je hledána možnost aktivit pracovních, kulturních, vzdělávacích, tak, jak jim umožní zbytky jejich schopností a podpora a pomoc personálu.</p> <p>Služba významně pomáhá pečujícím osobám, které si odpočinou od každodenních starostí o potřebnou osobu, naberou síly, vyřídí si nutné záležitosti.</p> <p>Její kapacity jsou dlouhodobě naplněny. Již od roku 2013 vykazuje neuspokojené klienty z Náchoda i Náchodska (od roku 2013 do roku 2016 se jedná o 3 až 7 klientů ročně).</p>

⁴¹ Viz závěry z průzkumu – fokusních skupin - zájmu seniorů o bydlení str. 64 – 66 a také viz Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2010 - 2015: http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/P1-Revize_16-PlanSocialnichSluzebKralovehradecky-2011-17.pdf, str. 29

	<p>Nejllepší variantou pro rozšíření služby se jeví výstavba nového objektu s vyšším počtem lůžek. Toto je i záměr poskytovatele. Bohužel v minulých letech se nepodařilo získat dotaci, která by umožnila brzké navýšení kapacity. Pomoc a podpora bude zajištěna v tomto období v rámci průběžné komunikace a monitoringu vypisovaných dotačních programů. Případně další pomoci při řešení otázky výstavby nového objektu.</p> <p>Výstavbu nové budovy nelze zrealizovat v průběhu 3 letého období (doba trvání strategie sociálních služeb), proto bude v tomto období možné pouze zrealizovat pomoc a podporu v rámci průběžné komunikace a monitoringu vypisovaných dotačních programů.</p>
--	---

Cíl S 2	Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>S 2.1 podpořit vznik denního stacionáře pro seniory</p> <p>S 2.2 podpořit realizaci služby tísňové péče pro seniory a osoby zdravotně postižené</p>

Opatření S 2.1	podpořit vznik denního stacionáře pro seniory
Zdůvodnění:	<p>Významná sociální služba, která prozatím není na území města Náchoda poskytována. Denní stacionář pro seniory - je určen pro seniory se sníženou soběstačností. Pracovníci poskytují pomoc klientům, kteří kvůli špatnému zdravotnímu stavu nemohou zůstat sami doma a snaží se o podporu soběstačnosti a procvičování psychických a fyzických funkcí. V zařízení se klienti věnují různým zájmovým a volnočasovým aktivitám (keramika, vaření, cvičení paměti, odpočinek, vycházky...), odpoledne odcházejí domů. Kapacita denních stacionářů bývá zpravidla 10 – 20 klientů. Služba je většinou poskytována v běžné pracovní době tj. od pondělí do pátku od 6.30 hodin do 15.30 hodin. Denní stacionář významně pomáhá pečujícím osobám, které často samy docházejí do zaměstnání a potřebují, aby po tuto dobu bylo o seniora postaráno.</p> <p>Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 46) jsou v denních stacionářích pro seniory poskytovány ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Služba obsahuje tyto základní činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, c) poskytnutí stravy, d) vzdělávací a aktivizační činnosti, e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, f) sociálně terapeutické činnosti, g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

	Pro realizaci vzniku denního stacionáře pro seniory bude nutné hledat vhodné prostory, zajistit finanční prostředky, zjistit potřebnou minimální kapacitu uživatelů – dle kvalifikovaného odhadu pro území Náchodsko do 20 uživatelů (vzhledem k velikosti území a počtu obyvatel) ⁴² , zjistit a zajistit personální potřeby/navýšení vzhledem k počtu uživatelů, zajistit informovanost občanů.
--	--

Opatření S 2.2	podpořit realizaci služby tísňové péče pro seniory a osoby zdravotně postižené
Zdůvodnění:	<p>Významná sociální služba, která prozatím není na území Náchoda poskytována. Tísňová péče zajišťuje svým uživatelům pocit bezpečí při každodenním životě, doma i venku. Pomáhá tak žít i ve vysokém věku plnohodnotně a beze strachu. Rodinám uživatelů ulehčuje péči o jejich blízké a dodává pocit klidu, když nemohou se svým příbuzným být v neustálém kontaktu. Služba je pro seniory a osoby se zdravotním postižením, kteří zůstávají trvale doma, i pro ty, kteří jsou aktivní a chodí ven. Stiskem tlačítka, které u sebe uživatel nosí, se v případě nouze spojí s nonstop dispečinkem. Odborný personál komunikuje s uživatelem a případně ihned zprostředkuje adekvátní pomoc. Podle situace kontaktují rodinu, osoby blízké, smluvní dopravní službu, obvodního lékaře, záchrannou službu, hasiče nebo policii.</p> <p>Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách tísňová péče (§ 41) je terénní služba, kterou se poskytuje nepřetržitá distanční hlasová a elektronická komunikace s osobami vystavenými stálému vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života v případě náhlého zhoršení jejich zdravotního stavu nebo schopností.</p> <p>Služba podle obsahuje tyto základní činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poskytnutí nebo zprostředkování neodkladné pomoci při krizové situaci, b) sociálně terapeutické činnosti, c) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, d) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí. <p>V rámci aktivit projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“ a uzavřené smlouvy s Královéhradeckým krajem dojde ke zjišťování uživatelské poptávky po tísňové péči na území města Náchoda. Zjišťování proběhne v rámci krátké ankety. Na základě zjištěných informací dojde k formulaci strategie rozšíření terénních služeb (osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče) i do obcí ve správním obvodu. Strategie bude formulována ve spolupráci s poskytovateli a hlavními zadavateli v regionu. V případě zavedení služby tísňové péče na území města Náchoda bude nutné vyhledat poskytovatele pro realizaci, či najít jiné možnosti realizace v porovnání s co možná nejnižšími finančními</p>

⁴² Např.: Denní stacionář pro seniory v Hradci Králové s kapacitou 20 uživatelů:

http://registr.mpsv.cz/socreg/detail_sluzby.do?736c=8199f41f4d52644b&SUBSESSION_ID=1508754341798_1 nebo Denní centrum pro seniory ve Dvoře Králové nad Labem s kapacitou 10 uživatelů:

http://registr.mpsv.cz/socreg/detail_sluzby.do?736c=9e4f2e4bec2bd9df&SUBSESSION_ID=1508754667058_2

náklady ze strany města i finanční dostupnosti pro potencionální uživatele a také zajistit předem dohodnuté provozní podmínky.
--

7.2 PRACOVNÍ SKUPINA OBLAST SLUŽEB PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

CHARAKTERISTIKA CÍLOVÉ SKUPINY⁴³

Osoby se zdravotním postižením jsou skupinou osob s velmi specifickými potřebami. Tito lidé tvoří nehomogenní skupinu, především proto, že každé postižení je specifické a spolu s věkem s sebou přináší různé potřeby a požadavky na rozsah pomoci a druh sociálních služeb. Zdravotní postižení s sebou vedle zdravotních a duševních potíží přináší mnohdy i sociální hendikep, jelikož brání jedinci vykonávat některé aktivity – což může vést až k jeho sociální exkluzi.

Lidé se zdravotním postižením nejsou v rámci české legislativy jednotně a jasně uchopeni. Každý systém zabezpečení a péče o zdravotně postižené občany používá svou vlastní definici, která odpovídá vždy pouze danému specifickému účelu a je zpracovaná v související právní normě.

Pro oblast sociálních služeb (jejich plánování a poskytování) je klíčové, zaměřit se na situace⁴⁴, kdy zdravotní postižení u člověka znesnadňuje či přímo znemožňuje zvládat nejrůznější (v životě běžné) aktivity. Situace, kdy zdravotní postižení zabraňuje lidem (nebo výrazně ztěžuje) fungovat v osobním životě i standardních sociálních interakcích způsobem, který je běžně očekáván u lidí bez postižení.

Důležitou roli hraje také podpora života v přirozeném prostředí osob se zdravotním postižením – tj. především přizpůsobení sítě sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením v souladu s požadavky Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, zejm. čl. 19 – deklarujícím právo na nezávislý způsob života a zapojení do společnosti. Stávající síť sociálních služeb zajišťuje podporu života v přirozeném prostředí na území, kde žije pouhá 1/3 obyvatel kraje. Pobytové služby komunitního charakteru tvoří necelou ¼ kapacit. Nezbytnou podmínkou pro život v přirozeném prostředí je dostupnost terénních, ambulantních a odlehčovacích služeb. Zejména dostupnost služeb terénních, podporujících samostatný život srovnatelný s vrstevníky, a stejně tak dostupnost odlehčovacích služeb je na území kraje velmi omezená. Postup částečné transformace a rozvolnění pobytových

⁴³ Srov.: Zadání přípravy Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb 2018 – 2026, <http://socialnisluzby.kr-kralovehradecky.cz/cz/poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/priprava-strategie-kralovehradeckeho-kraje-v-oblasti-socialnich-sluzeb-2018---2026-98215/>

⁴⁴ Nepříznivé sociální situace – viz Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, § 2

služeb pro osoby se zdravotním postižením je velmi finančně nákladný. **Bylo by vhodné přehodnotit postupy tzv. „částečné transformace“.**

POTŘEBY ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH OSOB DEFINOVANÉ NA PRACOVNÍCH SKUPINÁCH

Sociální kontakty – žít v komunitě důstojně. Tuto potřebu by měli pomoci naplňovat dobrovolníci, terénní pracovníci, pozitivní prostředí, sousedé – komunita.

Podpora – a to především ze strany sociálních služeb a návazných služeb. Důležitou roli zde sehrává pružnost služeb, znalost sítě sociálních služeb a vzájemná spolupráce poskytovatelů.

Informace – v co největší míře rozvíjet informovanost i ze strany města a podporovat osoby se zdravotním a jiným postižením při jednání s úřady.

Bezbariérovost – při řešení bezbariérovosti myslet na všechny, tj. na imobilní občany, sluchově i zrakově postižené, brát také v úvahu i psychické bariéry lidí.

Flexibilita služeb – potřeba pružné reakce na aktuální potřebu. Pro úspěšné naplňování této potřeby by měla být v území zachována koordinace plánování sociálních služeb, která by podporovala vzájemnou spolupráci služeb, městského úřadu a návazných služeb. V některých případech by byla vhodná úprava legislativy.

Finance – nedostatek financí sužuje i osoby se zdravotním, duševním či mentálním postižením. Důležitou roli zde proto hraje neziskový sektor, který klientům může poskytnout rychlou, včasnou a neméně kvalitní pomoc a podporu.

VIZE

Vize a SWOT analýza byly sestaveny členy pracovní skupiny.

„ZLEPŠIT KVALITU ŽIVOTA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V KOMPLEXNÍM MĚŘÍTKU JEJICH ŽIVOTA“

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY/STRENGTHS	SLABÉ STRÁNKY/WEAKNESSES
<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost • Poradenství • Holobyty – dostatečná kapacita (ovšem negativum je jejich vysokoprahovost) • Dobrá komunikace s rodinou • NAUTIS • Dobrá spolupráce sociální odbor MěÚ Náchod • Dobrá spolupráce KÚ Královéhradeckého kraje 	<ul style="list-style-type: none"> • Holobyty – vysokoprahovost • Chráněné bydlení pro osoby s kombinovaným onemocněním (fyzické postižení + mentální postižení) – v území chybí • Chráněné bydlení pro osoby s kombinovaným onemocněním (duševní onemocnění + mentální postižení) – v území chybí • Chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním – v území chybí • Služby pro děti s autismem (odborné vedení, zázemí, odlehčovací služba) – v území chybí • Krizová lůžka pro osoby ZP (děti i dospělé), mentálně postižené (děti i dospělé), které se ocitnou náhle bez domova, v tíživé nebo ohrožující životní situaci – v území chybí • Osobní asistence – terénní ošetřovatelka/zdravotní sestra pro ZP (děti i dospělé) - chybí • Nedostatečná kapacita odlehčovací služby (Stacionář cesta) • Chybí terénní ošetřovatelka/zdravotní sestra, která by prováděla úkony na ZŠ, a to především pro děti – diabetiky • Přeprava osob (děti, ZP, DN, senioři) – v území chybí senior taxi • Chybí erudovaná koordinace dobrovolnictví, • Podpora pečujících osob je nedostatečná • Chybí rodinná terapie pro rodinné příslušníky, kteří pečují o postižené (ZP, MP, DP) děti a dospívající • Psychiatři, psychologové - pro děti, dospělé, seniory (ZP, MP, DP) – mají naplněné kapacity • Chybí tréninkové bydlení (uzavření nájemní smlouvy např. na 2 roky, snaha o osamostatnění za pomoci soc. služeb, které do bytu pravidelně docházejí) pro osoby s duševním onemocněním • nedostupné holobyty (podmínky jsou vysokoprahově nastaveny) - malometrážní, nízkonákladové (s maximálním nájemem 3000,- Kč/měs), nízkoprahové – i pro ty, kteří se dostali do dluhových problémů (ale řeší je) • Chybí tréninkové byty • Bezbariérové byty se nacházejí v nevhodné lokalitě • Chybí v území azylové bydlení pro muže a ženy bez dětí • Přehled bezbariérových objektů a přechodů v el. podobě na webu města není aktuální (http://mestonachod.cz/zivot-v-nachode/socialni-zdravotnictvi/mapa_nachod_bezbarier.pdf) • Špatná spolupráce se stavebním odborem – konzultace při řešení bezbariérové stavby se ZP osobou (vozičkářem apod.) • Nedostatečná informovanost veřejnosti o možnosti řešit svou nepříznivou soc. situaci pomocí služeb

	<ul style="list-style-type: none"> • Poradenství – málo informací dostupných na MěÚ OSVŠ • V území chybí zázemí/útulna pro bezdomovce (včetně WC) • Chybí klubovna pro rodiče, kteří pečují o ZP, MP, DP děti/dospívající • Chybí bezbariérový klub pro osoby ZP = Spolkový dům pro více klubů, spolků, sdružení s přednáškovou místností o kapacitě cca 80 míst, sociálním zázemím a kuchyňkou • Nízký počet sociálně odpovědných zaměstnavatelů z otevřeného trhu práce při zaměstnávání osob se ZP • Je třeba více odstraňovat bariéry pro osoby sluchově, zrakově a tělesně postižené • slabá informovanost veřejnosti o soc. sl.
PŘÍLEŽITOSTI/OPPORTUNITIES	HROZBY/THREATS
<ul style="list-style-type: none"> • Opora v zákoně • Ochota zaměstnavatelů zaměstnat OZP 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční nedostatečnost – dlouhé čekací doby (Inv. Důch. atp.) • Finance (obecně) • Finance IP (budoucnost) • Finance město – nejistota • Politická vůle • Náhlé přibývání osob bez domova • Přibývání osob s diagnózou duševního onemocnění – nedostatečná kapacita služeb pro osoby s duševním onemocněním • Městské prostory - obavy ze ztráty, postupem času také neobyvatelnosti (nízká kvalita) • Nedostatek pracovníků v soc. službách • Nedostatek lékařů • Povinné vzdělávání pracovníků v soc. službách

PŘEHLED CÍLŮ A OPATŘENÍ⁴⁵

Opatření Z 1.1 je definováno ve velmi obecné rovině. Jeho naplnění by mělo vést k dostupnosti všech doposud poskytovaných a důležitých sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním na území města Náchoda. Naproti tomu ostatní opatření jsou již velmi konkrétní, vycházejí z potřeb zájemců a uživatelů sociálních služeb a dalších zainteresovaných subjektů zjištěných především na setkání pracovních skupin. Jedná se o opatření, která se budou v blízké době realizovat, či je nutné intenzivně pracovat na jejich realizaci. Nemůžeme proto opomenout, uvádět je i v rámci strategie plánování sociálních služeb.

Z 1 Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- Z 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a s duševním onemocněním;
- Z 1.2 podpořit navýšení kapacit osobní asistence a její rozšíření do spádového území ORP Náchod
- Z 1.3 podpořit navýšení kapacity odlehčovací služby ve Stacionáři Cesta, z.ú.
- Z 1.4 zmodernizovat materiálně technické zázemí a tím zvýšit dostupnost denního stacionáře ve Stacionáři Cesta, z.ú.
- Z 1.5 podpořit navýšení kapacity chráněného bydlení pro osoby s mentálním postižením
- Z 1.6 rozšířit personální kapacitu terénní a ambulantní sociální rehabilitace pro duševně nemocné

Z 2 Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných

- Z 2.1 podpořit rozšíření sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním v oblasti samostatného bydlení v komunitě
- Z 2.2 podpořit zřízení krizového lůžka pro osoby se zdravotním postižením či mentálním postižením

Z 3 Navyšování počtu sociálně odpovědných zaměstnavatelů pro osoby se zdravotním postižením či s duševním onemocněním

- Z 3.1 podpořit aktivity, které zajišťují nebo se podílejí na zaměstnávání osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním na otevřeném trhu práce

⁴⁵ V následujícím textu označeno jako písmeno Z – tzn. cíle a opatření vztahující se k pracovní skupině oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním

Cíl Z 1	Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>Z 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a s duševním onemocněním;</p> <p>Z 1.2 podpořit navýšení kapacit osobní asistence a její rozšíření do spádového území ORP Náchod</p> <p>Z 1.3 podpořit navýšení kapacity odlehčovací služby ve Stacionáři Cesta, z.ú.</p> <p>Z 1.4 zmodernizovat materiálně technické zázemí a tím zvýšit dostupnost denního stacionáře ve Stacionáři Cesta, z.ú.</p> <p>Z 1.5 podpořit navýšení kapacity chráněného bydlení pro osoby s mentálním postižením</p> <p>Z 1.6 rozšířit personální kapacitu terénní a ambulantní sociální rehabilitace pro duševně nemocné</p>

Opatření Z 1.1	zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a s duševním onemocněním;
Zdůvodnění:	<p>Uvedené služby jsou významnými sociálními službami působícími na území města Náchoda. Zachování a zajištění provozu těchto služeb je velmi důležité pro zachování důstojného života pro osoby se zdravotním, mentálním, duševním, sluchovým, zrakovým a kombinovaným postižením a také pro uspokojování potřeb obyvatel města, kteří se v důsledku svého hendikepu dostanou do nepříznivých životních situací. Při zvládání různých každodenních/běžných, ale i těch výjimečných a naléhavých, situací jsou odkázáni na pomoc druhých a nedostává se jim v dostatečné míře či vůbec pomoci od jejich blízkého okolí, nebo takovou pomoc nelze z různých důvodů v blízkém okolí zajistit.</p> <p>Zachování současných kapacit, tzn. včetně současného rozsahu personálního zajištění a materiálně technického zázemí (konkrétně – počet zaměstnanců – přímý personál, pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, zdravotnický personál, pedagogický pracovník, psycholog, psychiatr aj., počet uživatelů, počet intervencí za jeden den, počet intervencí v jeden okamžik, počet klientů v jeden okamžik, materiálně – technické zázemí, počet lůžek, velikost prostor aj.) na území města Náchoda⁴⁶. Konkrétně se jedná o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odborné sociální poradenství § 37 (tři poskytovatelé v území)

⁴⁶ blíže viz Poskytovatelé sociálních služeb na území města Náchoda, souhrnná tabulka str. 124 – 125 (Příloha 2) - přímý personál/kapacita uživatelů/časová dostupnost

	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní asistence § 39 (dva poskytovatelé v území) • Průvodcovské a předčitatelské služby § 42 (jeden poskytovatel v území) • Podpora samostatného bydlení § 43 (jeden poskytovatel v území) • Odlehčovací služby § 44 (dva poskytovatelé v území) • Denní stacionář § 46 (jeden poskytovatel v území) • Domovy pro osoby se zdravotním postižením § 48 (jeden poskytovatel v území) • Chráněné bydlení § 51 (jeden poskytovatel v území) • Raná péče § 54 (dva poskytovatelé v území) • Tlumočnické služby § 56 (jeden poskytovatel v území) • Sociální rehabilitace § 70 (tři poskytovatelé v území)
--	--

Opatření Z 1.2	podpořit navýšení kapacit osobní asistence a její rozšíření do spádového území ORP Náchod
Zdůvodnění:	<p>Populace starší 80 let tvoří nejvýznamnější část odběratelů pečovatelských služeb. Dnes je více než 60% uživatelů PS starších 80 let, pokud bychom brali podíl na odebraných službách, je mnohem vyšší. Venkov má nižší pokrytí pečovatelskými službami než velká města. Obvyklá hodnota měst nad 10 tis. obyvatel je cca 25 (obvykle 18 – 24 pečovatelek) na 1000 obyvatel starších 80 let. Podpora terénních sociálních služeb je prioritou Královéhradeckého kraje. Pokrytí terénních služeb menších obcí, zejm. časovou dostupností v obcích PO2 (s pověřeným obecním úřadem), které mají vlastní pečovatelské služby, je nedostatečné. Je důležité podpořit službu osobní asistence, která může rozšířit své kapacity do okolních obcí.</p>

Opatření Z 1.3	podpořit navýšení kapacity odlehčovací služby ve Stacionáři Cesta, z.ú.
Zdůvodnění:	<p>Potřeba navýšení kapacity odlehčovací služby je vysoká. Její kapacity jsou neustále naplněny. Počet neuspokojených klientů z důvodu naplněné kapacity se již od roku 2013 pohybuje kolem 37 klientů za rok (ORP Náchod 33 + město Náchod 4). Situace je mnohdy neúnosná a velmi zatěžující pro osoby, které pečují o osoby s hendikepem.</p> <p>Projekt na výstavbu nového objektu pro Stacionář Cesta, z.ú. je doporučen k financování, projekt bude předfinancován ze strany města 3 mil. Kč. Pokud budou finanční prostředky definitivně schváleny, bude možné začít se stavbou již v roce 2018. Nový objekt by sloužil pro denní stacionář.</p> <p>Stávající bezbariérová budova denního stacionáře by mohla sloužit</p>

	v budoucnu pro odlehčovací službu. Tím by se navýšila kapacita na 8 - 9 lůžek. Tato budova je pro odlehčovací službu ideální jak svou bezbariérovostí, tak i místem, kde se nachází.
--	--

Opatření Z 1.4	zmodernizovat materiálně technické zázemí a tím zvýšit dostupnost denního stacionáře ve Stacionáři Cesta, z.ú.
Zdůvodnění:	<p>Budova denního stacionáře je již zastaralá a její materiálně technická úroveň je již velmi nízká. Neodpovídá potřebám cílové skupiny (osoby se zdravotním, mentálním, tělesným či kombinovaným postižením).</p> <p>Projekt na výstavbu nového objektu pro Stacionář Cesta, z.ú. je doporučen k financování, projekt bude předfinancován ze strany města 3 mil. Kč. Pokud budou finanční prostředky definitivně schváleny, bude možné začít se stavbou již v roce 2018.</p> <p>Díky výstavbě nové budovy denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením by se naskytly nové možnosti pro navýšení kapacity odlehčovací služby, vznik ambulantních denních služeb pro osoby s poruchou autistického spektra a také možnost zřízení denního stacionáře pro seniory.</p>

Opatření Z 1.5	podpořit navýšení kapacity chráněného bydlení pro osoby s mentálním postižením
Zdůvodnění:	<p>Kapacity chráněného bydlení pro osoby s mentálním postižením jsou naplněny. Nelze uspokojit všechny zájemce o službu. Je proto důležité navýšit kapacitu o 1 byt 4+1, kde by mohli být ubytováni 3 – 4 uživatelé.</p> <p>Chráněné bydlení tvoří dvě samostatné bytové jednotky v rodinném domě. Každý byt je určen pro 3 uživatele.</p> <p>Uživatelé mají k dispozici:</p> <p>Byt v přízemí: 1x jednolůžkový pokoj, 1x dvoulůžkový pokoj, kuchyň s obývacím pokojem, WC, koupelna se sprchovým koutem, technickou místnost, zádveří</p> <p>Byt v 1. patře: 1x jednolůžkový, 1x dvoulůžkový pokoj, kuchyň s jídelním koutem, WC, koupelna se sprchovým koutem, kancelář pracovníků</p> <p>U domu mají uživatelé k dispozici zahradu.</p> <p>Posláním služby je poskytnout bydlení dospělým lidem s lehkým mentálním postižením, kteří potřebují podporu při obstarávání běžných denních záležitostí. Míra podpory je dojednána individuálně s každým uživatelem služby v takovém rozsahu, aby mu umožnila žít co nejvíce samostatně, životem srovnatelným s jeho vrstevníky.</p>

Opatření Z 1.6	rozšířit personální kapacitu terénní a ambulantní sociální rehabilitace pro duševně nemocné
Zdůvodnění:	<p>Dochází k nárůstu počtu osob s duševním onemocněním. Navýšení personálních kapacit a podpora zavedení zdravotníků do služby terénní a ambulantní sociální rehabilitace pro duševně nemocné odpovídá nejen potřebám poskytovatele služby sociální rehabilitace závažně duševně nemocných, ale zároveň koresponduje také s cíli Strategie reformy psychiatrické péče. Bude třeba zajistit personální navýšení na 8 úvazků (z 5 úvazků) a podpořit nové možnosti zavedení zdravotníků (alespoň 0,5 úvazku psycholog + 2 úvazky zdravotních sester). Veškeré aktivity by bylo optimální realizovat do 2 let.</p> <p>Pro úspěšnou realizaci cíle bude důležité spolupracovat s koordinátorkou multidisciplinárního týmu projektu Deinstitutionalizace (Ministerstvo zdravotnictví). Pro podporu zavedení zdravotníků do služby terénní a ambulantní sociální rehabilitace pro duševně nemocné bude třeba zahájit jednání s VZP a Svazem zdravotních pojišťoven ČR. Při navyšování personálních kapacit bude nutné zajistit vzdělávání stávajících i nových sociálních pracovníků v terénu (např. formou stáží aj.)</p> <p>Psychiatrická péče v České republice nyní prochází procesem reformy, kterou má v gesci Ministerstvo zdravotnictví a jejímž výsledkem je Strategie reformy psychiatrické péče. V rámci rozpracování Strategie na jednotlivé detailní plány bylo vytvořeno několik Pracovních skupin složených z odborníků na danou oblast (zástupci MZ ČR, PS ČLS JEP, MPSV ČR, Svazu zdravotních pojišťoven, Asociace zdravotních sester, Asociace krajů ČR etc.).</p> <p>Strategie reformy psychiatrické péče má za globální cíl zlepšit kvalitu života duševně nemocných prostřednictvím restrukturalizace služeb a sítě zařízení poskytujících péči.</p>

Cíl Z 2	Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>Z 2.1 podpořit rozšíření sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním v oblasti samostatného bydlení v komunitě</p> <p>Z 2.2 podpořit zřízení krizového lůžka pro osoby se zdravotním postižením či mentálními postiženími</p>

Opatření Z 2.1	podpořit rozšíření sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním v oblasti samostatného bydlení v komunitě
Zdůvodnění:	Narůstá počet jedinců, kteří mají duševní onemocnění. Někteří jsou s určitou mírou pomoci schopni svou situaci řešit samostatně. Současným trendem a důležitým principem Reformy psychiatrické péče je přesun péče směrem ke komunitnímu způsobu práce, do přirozeného

prostředí cílových skupin s důrazem na ambulantní a terénní péči, a to v kombinaci zdravotních a sociálních služeb.⁴⁷

Cestou k dosažení tohoto cíle je optimalizace procesu péče o duševně nemocné a vytvoření zázemí poskytovatelům této péče. Technickým zázemím by měly být ambulance s rozšířenou péčí, funkční CDZ se spádem pro 100 000 - 150 000 obyvatel, dostatečný počet akutních lůžek v KHK a dostupná následná péče v psychiatrických nemocnicích.

Je proto velmi důležité začít vyhledávat vhodné sociální služby a poskytovatele, navázat s nimi komunikaci a spolupráci při řešení otázky samostatného bydlení v komunitě pro osoby s kombinovaným onemocněním. Nastavit vhodné podmínky pro všechny zainteresované strany, které povedou k uspokojení potřeb klientů. Jedná se především o tyto sociální služby:

- chráněné bydlení pro osoby s duševním onemocněním,
- podporované bydlení pro osoby s kombinovaným onemocněním,
- tréninkové bydlení pro osoby s duševním onemocněním.

Posláním chráněného bydlení je poskytování přiměřené podpory osobám s chronickým duševním onemocněním, kteří potřebují individuální péči a podporu v běžných denních činnostech, na základě individuálně určených potřeb. Služba je poskytována s ohledem na dodržování základních lidských práv a svobod.

V rámci naplňování Transformace zařízení bude DOMOV NA STRÍBRNÉM VRCHU s výhledem do roku 2020 realizovat službu Chráněné bydlení v regionu Náchodsko. Do těchto bytů by měli být umístěni klienti, kteří z regionu Náchodska pocházejí, nyní jsou klienty zařízení Domova a v rámci sociálního začleňování se budou vracet zpět do svého přirozeného prostředí. V současné době je zpracováván návrh realizace naplňování TP, kde by mělo být bydlení klientů realizováno dvěma možnými způsoby: a) Zakoupení dvou bytů ve zmíněném regionu, zde by se počítalo s financováním z fondů ESF, b) Pronájem dvou bytů městských či od soukromých osob.

Počet klientů z Náchodska je 6 osob. Z toho neuspokojených žadatelů (čekajících v pořadníku) je 5 osob.

Kapacity jsou naplněny. Nelze uspokojit všechny zájemce o službu. Lokalita poskytované služby je vzdálena 53 km od Náchoda. Uživatelé služby jsou tudíž vyčleněni a vzdáleni od svého přirozeného prostředí. Je proto důležité navýšit kapacitu přímo v lokalitě klientů o 2 byty (chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním), kde by mohli být ubytováni 2 – 4 uživatelé.

Další typem pomoci je tzv. tréninkový byt, kam dochází terénní sociální služba. Posláním této služby je podporovat integraci a přispívat ke zkvalitňování života dospělých osob s duševním onemocněním a s určitou mírou asistence umožnit tak těmto lidem život pokud možno co nejvíce podobný tomu, který žijí lidé z majoritní společnosti.

⁴⁷ Srov.: Koncepce péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2016 – 2020

	<p>Tuto službu plánuje v nejbližší době realizovat Péče o duševní zdraví z.s. K úspěšné realizaci potřebuje pomoc a podporu při vyhledání vhodných prostor – 1 bytu, který by si spolek pronajímal a kde by provozoval tréninkový byt pro osoby s duševním onemocněním.</p> <p>Záměr Královéhradeckého kraje je zajistit v území 4 – 6 bytů chráněného a podporovaného bydlení pro osoby s duševním onemocněním.</p>
--	--

Opatření Z 2.2	podpořit zřízení krizového lůžka pro osoby se zdravotním postižením či mentálním postižením
Zdůvodnění:	<p>Krizové lůžko pro osoby se zdravotním postižením či mentálním postižením v území není. Vzhledem k tomu, že se jedná o velice specifickou a péči vyžadující cílovou skupinu, bude nutné krizové lůžko zajistit v návaznosti na konkrétní sociální službu, a to v působnosti celého území obce s rozšířenou působností, případně ve spolupráci se zdravotnickými zařízeními</p> <p>Krizové lůžko slouží jako první pomoc pro osoby se zdravotním postižením či mentálním postižením v momentě, kdy se ocitnou bez domova, v tíživé nebo ohrožující životní situaci bez pomoci blízkých či příbuzných osob.</p> <p>Poskytování lůžkové péče pro osoby se zdravotním postižením či mentálním postižením se uskutečňuje až do vyřešení jejich sociální situace nebo právního problému – ve spolupráci se sociálními službami.</p> <p>Bude důležité vyjednat vhodné podmínky pro uspokojení potřeb potencionálních uživatelů a zajistit dostupnost alespoň jednoho krizového lůžka v území obce s rozšířenou působností.</p>

Cíl Z 3	Navyšování počtu sociálně odpovědných zaměstnavatelů pro osoby se zdravotním postižením či s duševním onemocněním
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	Z 3.1 podpořit aktivity, které zajišťují nebo se podílejí na zaměstnávání osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním na otevřeném trhu práce

Opatření Z 3.1	podpořit aktivity, které zajišťují nebo se podílejí na zaměstnávání osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním na otevřeném trhu práce
Zdůvodnění:	V území je třeba navyšovat počet sociálně odpovědných zaměstnavatelů pro osoby se zdravotním postižením či s duševním onemocněním, bude proto třeba podpořit aktivity, které zajišťují nebo se podílejí na zaměstnávání osob se zdravotním postižením či duševním onemocněním na otevřeném trhu práce. Především bude třeba zajistit osvětovou činnost zaměřenou na oslovení potencionálních zaměstnavatelů z otevřeného trhu práce - dle potřeby: např. informační letáčky, plakáty, uvádět v informačních materiálech (např. videa apod.)

	<p>či osobně prezentovat dobré příklady s praxe, osobní rozhovory (setkání u zaměstnavatelů, u kterých zaměstnávání OZP funguje) aj.</p> <p>Zaměstnávání osob s chronickým duševním onemocněním či osob se zdravotním postižením vede k dosažení jejich samostatnosti a soběstačnosti, rozvoji jejich schopností a dovedností vedoucích k uplatnění na pracovním trhu, posilování pracovních návyků, nácviku výkonu běžných, pro včlenění do pracovního života nezbytných činností.</p>
--	---

7.3 PRACOVNÍ SKUPINA OBLAST SOCIÁLNÍ PREVENCE A SLUŽEB PRO RODINU A DĚTI

CHARAKTERISTIKA CÍLOVÉ SKUPINY

Cílem služeb sociální prevence je zabránit sociálnímu vyloučení u osob, které jsou jím ohrožené. Sociální služby v této kategorii jsou zaměřeny na předcházení nebo řešení velmi různorodých nepříznivých sociálních situací vedoucích k sociálnímu vyloučení.

Uživateli služeb sociální prevence tak je velmi široký okruh osob v nepříznivé sociální situaci, které řeší často velmi odlišné životní situace a v nepříznivé situaci se mohly nebo mohou ocitnout z více různých důvodů (např. v důsledku krizové sociální situace, životních návyků a způsobu života vedoucího ke konfliktu se společností, v důsledku sociálních dopadů, které má život v sociálně znevýhodňujícím prostředí, nebo tím, že uplatnění jejich práv a oprávněných zájmů ohrozila nebo ohrožuje trestná činnost jiné fyzické osoby). Služby sociální prevence chrání jejich uživatele před vznikem nepříznivé sociální situace nebo jim jí pomáhají překonat a chrání společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.⁴⁸

POTŘEBY RODIN A DĚTÍ DEFINOVANÉ NA PRACOVNÍCH SKUPINÁCH

Zajištění stabilního kvalitního bydlení: změnit podmínky pro získání městských bytů, rozšířit nabídku bytů (zvýšit jejich počet), zajistit systém dostupného bydlení (včetně efektivní komunikace se soc. službami), vypracovat koncepci bydlení, zajistit „doprovod“/osobu podpůrčí, která by osobám v krizi pomáhala (např. terénní pracovník na MěÚ)

Informovanost: mezi poskytovateli navzájem, informovanost cílové skupiny (využití sociální sítě), informace proti stereotypům komunitní práce, boj proti sociálnímu vyloučení.

Zaměstnanost vs. zdroje/finance na živobytí: efektivní využívání - nikoliv zneužívání - zdrojů financí podpůrných sociálních systémů v souladu s maximální možnou snahou o uplatnění se na trhu práce

⁴⁸ <http://slovník.mpsv.cz/sluzby-socialni-prevence.html>

Systematická prevence na školách: využít sociální sítě, využívat efektivně a účelně všechny dostupné preventivní programy

Funkční rodina: podpora zdravé vztahové sítě

VIZE

Vize a SWOT analýza byly sestaveny členy pracovní skupiny.

„PŘI PROBLÉMU MÍT KAM JÍT“

SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY/STRENGTHS	SLABÉ STRÁNKY/WEAKNESSES
<ul style="list-style-type: none"> • Nabídka placených volnočasových aktivit • Organizované sportovní aktivity • Hřiště, sportoviště - neorg. trávení volného času • vysoké pokrytí služeb • široké spektrum poradenských služeb • Dluhové poradenství • Existence azylové bydlení, Dům na půl cesty • Vysoká zaměstnanost • Kvalitní sociální terénní práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízký zájem škol o preventivní programy, neexistuje koordinace preventivních programů • Finančně dostupné bydlení – chybí (Městské byty – přísné podmínky – absolutní bezdlužnost) • Krizové bydlení pro celou rodinu - chybí • Tréninkové byty → podporované bydlení (stupňované bydlení – postupné uvolňování) • Věkové omezení v zákoně pro poskytnutí služby – Azylový dům (matka 18+), Dům na půl cesty (max 26 let) • Časové omezení v zákoně - azylový dům pro matky s dětmi (1 rok) – školní děti musí měnit školu, pokud se poskytování služby ukončí v průběhu školního roku • V území chybí adiktologická ambulance 15+ • Chybí sanace pro uživatele návykových látek • Chybí kontaktní centrum na území Náchoda (Laxus) • Chybí sociální fond • Chybí individuální i skupinové terapie pro děti • Psychiatr pro dospělé (chybí zde pomoc při řešení složitých případů) • PPP – dlouhé čekací doby, vytíženost • Dětský psychiatr (dlouhé čekací doby, vytíženost), nedostatečné personální kapacity • Edukace nekompetentních rodičů – denní kontakt (dobrovolnická činnost) • V území není romský terénní pracovník, který by měl přirozenou autoritu napříč všemi romskými rodinami • Nedostatečná nabídka zkrácených, pružných pracovních úvazků • Komunikace škola – rodiče (nezájem ze strany rodičů) • Nemotivovaní klienti k zaměstnávání
PŘÍLEŽITOSTI/OPPORTUNITIES	HROZBY/THREATS
<ul style="list-style-type: none"> • Dotační tituly – MŠMT, Erasmus+, Mezinárodní nadace a fondy v oblasti mládeže... MŠMT (Př.): Podpora činnosti Informačních center pro mládež, Naplňování Koncepce podpory mládeže na krajské úrovni, Podpora soutěží a přehlídek zájmového vzdělávání, Podpora nadaných žáků základních a středních škol aj., Dotační rozvojové programy obl. speciální školství 	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitní personál v sociálních službách • Financování soc. služeb • Finance na personál • Finance IP • Administrativní zatížení poskytovatelů SS

PŘEHLED CÍLŮ A OPATŘENÍ⁴⁹

Opatření P 1.1 je definováno ve velmi obecné rovině. Jeho naplnění by mělo vést k dostupnosti všech doposud poskytovaných a důležitých sociálních služeb pro rodinu a děti a sociálních služeb sociální prevence na území města Náchoda. Naproti tomu opatření P 1.2, P 2.1, P 3.1, P 3.2 jsou již velmi konkrétní, vycházejí z potřeb zájemců a uživatelů sociálních služeb a dalších zainteresovaných subjektů zjištěných především na setkání pracovních skupin. Jedná se o opatření, která se budou v blízké době realizovat, či je nutné intenzivně pracovat na jejich realizaci. Nemůžeme proto opomenout, uvádět je i v rámci strategie plánování sociálních služeb.

P 1 Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro rodinu a děti a registrovaných sociálních služeb sociální prevence dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

- P 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro rodinu a děti a registrovaných služeb sociální prevence
- P 1.2 podpořit udržení a rozvoj individuální i skupinové terapie pro děti

P 2 Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných

- P 2.1 podpořit zřízení adiktologické ambulance pro mladistvé (15 +)

P 3 Podpora primární prevence

- P 3.1 nastavit spolupráci se školami v oblasti prevence
- P 3.2 zachovat finanční podporu preventivních programů

⁴⁹ V následujícím textu označeno jako písmeno P – tzn. cíle a opatření vztahující se k pracovní skupině sociální prevence a služeb pro rodinu a děti

Cíl P 1	Zachování a rozvoj stávajících registrovaných služeb pro rodinu a děti a registrovaných sociálních služeb sociální prevence dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	P 1.1 zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro rodinu a děti a registrovaných služeb sociální prevence P 1.2 podpořit udržení a rozvoj dětské skupinové terapie

Opatření P 1.1	zachovat stávající kapacity poskytovaných registrovaných sociálních služeb pro rodinu a děti a registrovaných služeb sociální prevence
Zdůvodnění:	<p>Uvedené služby jsou významnými sociálními službami působícími na území města Náchoda. Zachování a zajištění provozu těchto služeb je velmi důležité pro uspokojování potřeb obyvatel města – především dětí, rodičů, zákonných zástupců, ale i jednotlivců, kteří se z jakéhokoliv důvodu dostali do nepříznivé životní situace. Při zvládání různých každodenních/běžných, ale i těch výjimečných a naléhavých situací potřebují pomoc druhých, kterou nelze z různých důvodů v blízkém okolí zajistit, z těchto důvodů jsou odkázáni na sociální služby.</p> <p>Zachování současných kapacit, tzn. včetně současného rozsahu personálního zajištění a materiálně technického zázemí (konkrétně – počet zaměstnanců – přímý personál, pracovník v sociálních službách, sociální pracovník, zdravotnický personál, pedagogický pracovník, psycholog, psychiatr aj., počet uživatelů, počet intervencí za jeden den, počet intervencí v jeden okamžik, počet klientů v jeden okamžik, počet lůžek, velikost prostor aj.) na území města Náchoda⁵⁰. Konkrétně se jedná o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odborné sociální poradenství § 37 (dva poskytovatelé v území) • Azylové domy § 57 (jeden poskytovatel v území) • Domy na půl cesty § 58 (jeden poskytovatel v území) • Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi § 65 (tři poskytovatelé v území) • Terénní programy § 69 (dva poskytovatelé v území) • Intervenční centra § 60a (jeden poskytovatel v území)

Opatření P 1.3	podpořit udržení a rozvoj individuální i skupinové terapie pro děti
Zdůvodnění:	Služby rodinné terapie jsou dlouhodobě využívány a jejich potřebnost vzrůstá ⁵¹ . Velkou nutností je také doplnit rodinnou terapii o zavedení dětské individuální terapie a dětských terapeutických skupin. Jejich

⁵⁰ blíže viz Poskytovatelé sociálních služeb na území města Náchoda, souhrnná tabulka str. 123 (Příloha 2) - přímý personál/kapacita uživatelů/časová dostupnost

⁵¹ Ze zjištěných informací OSPOD MěÚ Náchod

	<p>potřebnost a využití vnímají nejsilněji pracovnice OSPOD MěÚ Náchod, které se s „rodinou v krizi“ setkávají dennodenně. Při zvládnutí řešení rodinných i dětských problémů je třeba jejich práci posílit i o odbornou pomoc z oboru dětské individuální a skupinové psychoterapie.</p> <p>Pro zavedení a realizaci služeb bude nutná finanční podpora, a to v rámci vypsání dotačního řízení, které je vždy zveřejňováno na úřední desce a webových stránkách města vždy na konci prosince daného roku či počátkem ledna roku následujícího. Vyplněné žádosti se doručují na OSVŠ MěÚ Náchod.</p> <p>Služby dětských terapeutických skupin poskytuje Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s. (Manželská poradna Náchod), a to již od srpna 2017. Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s. (Manželská poradna Náchod) může zajistit rozšíření těchto služeb, a to navýšením úvazků a potřebným odborným personálním obsazením.</p> <p>Salinger z.s. má podanou žádost na MPSV o rozšíření služeb na Náchodsko. Jednalo by se o individuální práci s rodinou – především individuální psychoterapii s dítětem, a to ve spolupráci s OSPOD MěÚ Náchod. První výsledky o úspěšnosti podané žádosti budou k dispozici v únoru 2018.</p> <p>Skupinová i individuální terapie pro děti je určena dětem v náročných životních situacích - rozvod rodičů, potíže ve vztazích s vrstevníky a ve školním kolektivu, problémy v chování apod.</p>
--	--

Cíl P 2	Vznik nových registrovaných sociálních služeb a služeb návazných
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	P 2.1 podpořit zřízení adiktologické ambulance pro mladistvé (15 +)

Opatření P 2.1	podpořit zřízení adiktologické ambulance pro mladistvé (15 +)
Zdůvodnění:	<p>Adiktologická ambulance v území chybí. Její existence by významně posílila sociální práci s uživateli návykových látek a dalších osob ohrožených různými druhy závislostí a pomohla by cílové skupině řešit své problémy v území. Nyní musejí dojíždět do adiktologické ambulance v Hradci Králové či Trutnově. Počet osob ohrožených různými typy závislostí a osob závislých stoupá (počet vydaných injekčních setů v ORP Náchod: 2013 - 23312, 2014 – 11861, 2015 – 15780, 2016 – 20073 - návratnost ve zmíněných letech nad 100%). Ambulance by byla určena pro cílovou skupinu s věkovou hranicí 15+.</p> <p>Adiktologická ambulance poskytuje ambulantní diagnostickou, preventivní, poradenskou a edukativní péči s možností krátkodobé terapeutické intervence pro osoby závislé na alkoholu a jiných návykových látkách, problémové uživatele či osoby experimentující s drogami. Současně se věnuje klientům s nelátkovými závislostmi, jako je gambling, závislost na internetu. Ambulance funguje jako první místo kontaktu pacienta se službami z oboru adiktologie a v rámci poradenství je pacientovi doporučen další postup v léčbě a předány kontakty</p>

	<p>na příslušná oddělení či další specialisty. Program léčby je zaměřen na motivaci pacientů a je určen pro osoby bez rozdílu věku, vč. jejich rodinných příslušníků. Hlavními službami, které ambulance poskytuje, je individuální a párové poradenství, psychosociální a adiktologická edukace, včasná diagnostika a krátkodobá terapie.</p> <p>Vznik adiktologické ambulance na území města Náchoda je podporován i Královéhradeckým krajem. V prvopočátku realizace navrhuje Královéhradecký kraj dostupnost adiktologické ambulance 1 den v týdnu. Dle potřeb území i s možností rozšíření na více dnů. Jako nejefektivnější se jeví využít a rozšířit služby Laxusu z.ú. V případě realizace bude nutné vyjednat vhodné podmínky pro uspokojení potřeb potencionálních uživatelů, zajistit pomoc při vyhledávání vhodných prostor a zajištění předem dohodnutých provozních podmínek s podmínkou zajistit také službu sanace pro uživatele návykových látek.</p>
--	--

Cíl P 3	Podpora primární prevence
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>P 3.1 nastavit spolupráci se školami v oblasti prevence</p> <p>P 3.2 zachovat finanční podporu preventivních programů</p>

Opatření P 3.1	nastavit spolupráci se školami v oblasti prevence
Zdůvodnění:	<p>Ze zjištění pracovních skupin je zájem o preventivní programy na státních středních a některých základních školách minimální. Zároveň se školy potýkají s celou řadou sociálně patologických jevů, se kterými si neví rady. Zaměstnanec pro oblast prevence má každá škola v území. Rozsah jejich úvazků se liší, ale mnohdy se jedná pouze o výkon práce v rámci úvazku učitele. Nejlépe propracovaný systém prevence má ZŠ Plhov a ZŠ Komenského. Školy mohou využívat preventivní programy např.: PPP, OSPOD MěÚ Náchod, MěP Náchod, SVP Kompas Náchod, PČR. Nabídka je široká, ovšem 3 SŠ a 2 ZŠ uvádějí, že nelze ve vzdělávacím programu najít volný čas na realizaci většího množství přednášek z oblasti prevence a využívají služby pouze Pedagogicko- psychologické poradny Náchod.</p> <p>Při podpoře zájmu škol o preventivní programy a zajištění jejich větší informovanosti o působnosti těchto programů se jeví jako nejlepší řešení zajistit zvýšenou informovanost prostřednictvím OSVŠ MěÚ Náchod (úsek školství) pro MŠ a ZŠ, prostřednictvím Královéhradeckého kraje (úsek školství) pro SŠ. Nadále spolupracovat s Týmem pro mládež II (PMS), kde jsou konkrétní problémy mládeže a škol diskutovány a následně řešeny a také Místní akční skupinou Stolové Hory (Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Náchod). Bude nutné vyjednat pravidelné využívání preventivních programů (prostřednictvím OSVŠ MěÚ Náchod a Královéhradeckého kraje).</p>

Opatření P 3.2	zachovat finanční podporu preventivních programů
Zdůvodnění:	<p>Zachování finanční podpory je důležité pro zajištění prevence v území města, která napomáhá k eliminaci sociálně patologických jevů a rizikovém chování dětí, mládeže i dospělých.</p> <p>V roce 2017 byly podpořeny tyto projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje – regionální část pro město Náchod; • Ty to dáš! Volnočasové pohybové aktivity dětí a mládeže; • Zájmová činnost – Komunitní centrum Náchod; • Letní tábor pro klienty Archy; • Dlouhodobý preventivní program doplněný odbornou podporou Semiramis; • Preventivní program prevence kriminality <p>Hlavním cílem preventivních programů je předcházet rizikovému chování, oddálit počátek experimentování, snižovat negativní projevy a eliminovat další rozvoj rizikového chování.</p>

7. 4 SPOLEČNÉ CÍLE A OPATŘENÍ⁵²

Ve společných cílech jsou zahrnuty všechny cíle, které se objevovaly na jednání všech tří pracovních skupin a popisují problémy, které jsou společné všem cílovým skupinám.

Cíl 1 a opatření SP 1.1 je definován ve velmi obecné rovině. Jeho naplnění by mělo vést k dostupnosti všech doposud poskytovaných a důležitých sociálních služeb na území města Náchoda pro všechny cílové skupiny (senioři, osoby se zdravotním postižením, či duševním onemocněním, rodina a děti v krizi, osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby závislé či ohrožené různými typy závislostí). Naproti tomu všechna ostatní opatření jsou již velmi konkrétní, vycházejí z potřeb zájemců a uživatelů sociálních služeb a dalších zainteresovaných subjektů zjištěných především na setkání pracovních skupin. Jedná se o opatření, která se budou v blízké době realizovat, či je nutné intenzivně pracovat na jejich realizaci. Nemůžeme proto opomenout, uvádět je i v rámci strategie plánování sociálních služeb.

SP 1 Zachování stávající finanční podpory⁵³ a možnost jejího rozšíření pro stávající i nové registrované sociální služby, které jsou poskytovány na území města Náchoda či obyvatelům města v okolních obcích, a to pro všechny cílové skupiny.

SP 1.1 zajistit zachování stávající finanční podpory a možnost jejího rozšíření pro stávající i nové registrované sociální služby

SP 2 Zachování procesu plánování sociálních služeb

SP 2.1 udržet pracovní pozici koordinátora plánování sociálních služeb

SP 2.2 zajistit setkávání v pracovních skupinách

SP 2.3 zajistit průběžnou aktualizaci a vyhodnocení akčního plánu sociálních služeb 2018 – 2020 a vyhodnocení dopadu cílů definovaných v plánu sociálních služeb 2018 - 2020

SP 2.4 nastavit proces pravidelného zjišťování potřeb cílových skupin

SP 3 Dostupnost a rozvoj dalších forem pomoci, podpory a péče

SP 3.1 podpořit dobrovolnickou činnost v oblasti sociálních služeb a návazných aktivitách - zajistit koordinaci dobrovolnické činnosti

SP 3.2 podpořit dostupnost dopravní služby pro seniory a zdravotně postižené

⁵² SP – V následujícím textu označeno jako písmena SP – tzn. cíle a opatření vztahující se ke všem pracovním skupinám (oblast služeb pro seniory, oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením či duševním onemocněním, oblast služeb sociální prevence a služeb pro rodinu a děti)

⁵³ Dotace na sociální služby a prevence kriminality str. 62

- SP 3.3 rozšířit provozní dobu sociální pracovnice v Oblastní nemocnici Náchod, a.s.
- SP 3.4 nastavit pravidla vzniku a využití „fondu sociální pomoci“
- SP 3.5 podpořit vznik nových pracovišť psychologické a psychiatrické péče pro děti a dospělé
- SP 3.6 zajistit základní osobní hygienu pro lidi bez domova
- SP 3.7 podpořit aktivity a programy v rámci sociálního začleňování – terénní práce v komunitách
- SP 3.8 zachovat terénní sociální práci na obci pro osoby bez přístřeší aj. osoby ohrožené sociálním vyloučením

SP 4 Sociální – nízkoprahové, nízkonákladové a bezbariérové bydlení

- SP 4.1 zpracovat koncepci sociálního bydlení vč. systému prostupného bydlení (a to v rámci zpracování bytové koncepce)
- SP 4.2 podpořit výstavbu bytů v režimu nízkoprahového, nízkonákladového, bezbariérového bydlení
- SP 4.3 zajistit snížení prahu v městské ubytovně
- SP 4.4 zajistit tzv. krizový byt pro krátkodobý pobyt pro rodinu s dětmi, která je ohrožena ztrátou bydlení

SP 5 Informovanost o sociálních a návazných sociálních službách

- SP 5.1 zajistit informovanost veřejnosti o celém systému pomoci, podpory a péče
- SP 5.2 zajistit vzájemnou informovanost poskytovatelů sociálních služeb a služeb návazných
- SP 5.3 zajistit vzájemnou komunikaci a zachovat spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Náchod, Střediskem výchovné péče Kompas Náchod, Odborem sociálních věcí a školství MěÚ Náchod
- SP 5.4 podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi Úřadem práce Náchod, nevládními neziskovými organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty

SP 6 Podpora a rozvoj volnočasových aktivit pro všechny cílové skupiny

- SP 6.1 zajistit zázemí pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení
- SP 6.2 zachovat finanční podporu a možnost jejího rozšíření pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení, které jsou poskytovány na území města Náchoda, a to pro všechny cílové skupiny.

SP 7 Bezbariérové a bezpečné město pro všechny

SP 7.1 zajistit spolupráci při řešení otázky odstraňování bariér

SP 7.2 aktualizovat mapu bezbariérových přístupů a přechodů ve městě Náchod

Cíl SP 1	Zachování stávající finanční podpory a možnost jejího rozšíření pro stávající i nové registrované sociální služby, které jsou poskytovány na území města Náchoda či obyvatelům města v okolních obcích, a to pro všechny cílové skupiny.
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	SP 1.1 zajistit zachování finanční podpory a možnost jejího rozšíření pro stávající i nové registrované sociální služby

Opatření SP 1.1	zajistit zachování finanční podpory a možnost jejího rozšíření pro stávající i nové registrované sociální služby
Zdůvodnění:	<p>Jedná se o významné sociální služby na území města Náchoda, které poskytují služby obyvatelům města. Zachování či rozšíření finanční podpory je důležité pro zajištění provozu služby a poskytování služby potřebným občanům města Náchoda.</p> <p>Poskytovatelé sociálních služeb budou o vypsání dotačního řízení informováni. Před vypsáním řízení proběhne monitoring zájmu poskytovatelů o finanční podporu a jejich konkrétních požadovaných částek. V případě prokazatelného rozvoje (nárůst uživatelů, navýšení počtu zaměstnanců, renovace aj. materiálně technické úpravy apod.) sociální služby z Náchoda, či nové sociální služby, která prokazatelně poskytuje služby potřebným osobám z Náchoda, zajistit na žádost této sociální služby finanční podporu.</p> <p>Finančně byly v roce 2017 podporovány tyto služby⁵⁴: Příspěvková organizace města Náchod - MěSSS Náchod; Stacionář NONA pro mládež a dospělé; Archa; Sv. Anna Domov pro matky s dětmi, Dům na půli cesty Náchod; Pečovatelská služba/Farní charita Náchod; Manželská poradna Náchod; Občanská poradna Náchod; Sociální rehabilitace závažně duševně nemocných; Denní stacionář Cesta; Odlehčovací služba Cesta; Domov pro osoby se zdravotním postižením, odlehčovací služby/Betanie; Hospic Anežky České; Domov sv. Josefa – odlehčovací služby; Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením; Sociální rehabilitace/podporované zaměstnávání; Služby domova se zvláštním režimem pro občany města Náchod - Diakonie ČCE Dvůr Králové nad Labem; Základní a odborné poradenství pro zrakově postižené, Tréninková kavárna Láry Fáry 2, Podpora samostatného bydlení; Centrum terénních programů; Osobní asistence/Společné cesty.</p>

Cíl SP 2	Zachování procesu plánování sociálních služeb
Opatření, která vedou	SP 2.1 udržet pracovní pozici koordinátora plánování sociálních služeb SP 2.2 zajistit setkávání v pracovních skupinách alespoň 3x ročně

⁵⁴ Celková finanční částka, kterou město Náchod uvolňuje každý rok na sociální služby, podporu návazných aktivit, spolků, sdružení a programy zaměřené na prevenci kriminality je uvedena na str. 62, Dotace města na sociální služby

k naplnění cíle:	SP 2.3 zajistit průběžnou aktualizaci a vyhodnocení akčního plánu sociálních služeb 2018 – 2020 a vyhodnocení dopadu cílů definovaných v plánu sociálních služeb 2018 – 2020 SP 2.4 nastavit proces pravidelného zjišťování potřeb cílových skupin
-------------------------	---

Opatření SP 2.1	udržet pracovní pozici koordinátora plánování sociálních služeb
Zdůvodnění:	<p>Plán sociálních služeb v Náchodě byl vytvořen pro období do roku 2013. Vznikl především revizí předchozího dokumentu. Procesy plánování sociálních služeb nebyly stabilně nastaveny, město nemělo potřebné kapacity pro realizaci procesu.</p> <p>Náchod je město s více než 20 tisíci obyvatel, v obci s rozšířenou působností žije více než 61 tisíc obyvatel. V území obce s rozšířenou působností je 36 obcí, z toho 5 jich vykonává funkce pověřených obecních úřadů. Na území obce s rozšířenou působností působí 25 sociálních služeb, další služby dojíždí v rámci nadregionální působnosti.</p> <p>Samospráva města má zájem na nastavení procesu plánování sociálních služeb. Velikost regionu vyvolává potřebu aktivního přístupu k nastavení procesu plánování sociálních služeb. Kapacity města v této oblasti jsou však nedostatečné, také v počtu 36 obcí je složité komunikovat se všemi zadavateli, chybí také odborný potenciál v oblasti plánování sociálních služeb. Chybějící koordinační kapacity jsou pak příčinou toho, že v území nejsou nastaveny dlouhodobě udržitelné komunikační kanály v oblasti sociálních služeb. Z výše popsaných důvodů město Náchod uzavřelo koncem října 2016 s Královéhradeckým krajem smlouvu o zajištění služby „Podpora procesu plánování sociálních služeb a rozvoje místního partnerství v sociální oblasti na území obce Náchod“ (v rámci projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území Královéhradeckého kraje).</p> <p>Aktivity v rámci smlouvy a uvedeného projektu jsou hrazeny prostřednictvím Královéhradeckého kraje z Evropského sociálního fondu, Operačního programu Zaměstnanost v celkové výši 1,949 mil. Kč a musí být splněny do 31. 5. 2019.</p> <p>Jejich cílem je především nastavení a udržení funkčního, nepřetržitého procesu komunitního plánování a zachování pozice koordinátora plánování sociálních služeb v 1,0 úvazku, a to i po skončení finanční podpory a realizace aktivit v rámci projektu.</p>

Opatření SP 2.2	SP 2.2 zajistit setkávání v pracovních skupinách
Zdůvodnění:	<p>Setkávání pracovních skupin i v realizační fázi je důležité pro informování o realizaci plánovaných činností a vyhodnocování jejich realizace. Dále průběžné mapování potřeb v území. Důležitá je také osobní výměna názorů, představ a zkušeností mezi jednotlivými členy pracovních skupin.</p> <p>V rámci realizační fáze procesu plánování sociálních služeb, tj. od r. 2018 dojde k pilotnímu ověření procesů realizace plánu</p>

	sociálních služeb. Bude vytvořen plán schůzek pracovních skupin. Proběhnou minimálně 3 jednání pro každou pracovní skupinu; tj. celkem 9 jednání ročně. V rámci pracovních jednání a na základě podkladů poskytovatelů sociálních služeb získaných koordinátorem plánování sociálních služeb proběhne roční vyhodnocení naplňování plánu sociálních služeb.
--	---

Opatření SP 2.3	zajistit průběžnou aktualizaci a vyhodnocení akčního plánu sociálních služeb 2018 – 2020 a vyhodnocení dopadu cílů definovaných v plánu sociálních služeb 2018 - 2020
Zdůvodnění:	<p>V rámci pracovních jednání a na základě podkladů poskytovatelů sociálních služeb získaných koordinátorem plánování sociálních služeb proběhne roční vyhodnocení akčního plánu sociálních služeb a vyhodnocení dopadu cílů definovaných v plánu sociálních služeb</p> <p>Zpráva o ročním vyhodnocení/evaluaci bude zaslána všem dotčeným subjektům a Královéhradeckému kraji, a to jako jeden z indikátorů naplnění smlouvy s Královéhradeckým krajem (viz výše). V rámci realizační fáze bude průběžně také docházet k aktualizaci akčního plánu (pokud nastanou nové úkoly a problémy, které bude nutné v průběhu období řešit). Vytvořený a schválený plán bude ovšem vodítkem, jakým cílům se budeme v nadcházejících třech letech věnovat prioritně.</p>

Opatření SP 2.4	nastavit proces pravidelného zjišťování potřeb cílových skupin
Zdůvodnění:	Pro zachování procesu plánování a aktualizaci informací a analytických dat, bude třeba pravidelně zjišťovat potřeby od poskytovatelů sociální služeb, spolků, sdružení, nevládních neziskových organizací, sociálních pracovníků na MěÚ. Zároveň bude důležité zjišťovat potřeby samotných uživatelů sociálních služeb a veřejnosti. Bude sestaven harmonogram průběhu činností zjišťování potřeb vycházející z individuálních řešených problémů území.

Cíl SP 3	Dostupnost a rozvoj dalších forem pomoci, podpory a péče
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>SP 3.1 podpořit dobrovolnickou činnosti v oblasti sociálních služeb a návazných aktivitách - zajistit koordinaci dobrovolnické činnosti</p> <p>SP 3.2 podpořit dostupnost dopravní služby pro seniory a zdravotně postižené</p> <p>SP 3.3 rozšířit provozní dobu sociální pracovnice v Oblastní nemocnici Náchod, a.s.</p> <p>SP 3.4 nastavit pravidla vzniku a využití „fondu sociální pomoci“</p> <p>SP 3.5 podpořit vznik nových pracovišť psychologické a psychiatrické</p>

	<p>péče pro děti a dospělé</p> <p>SP 3.6 zajistit základní osobní hygienu pro lidi bez domova</p> <p>SP 3.7 podpořit aktivity a programy v rámci sociálního začleňování – terénní práce v komunitách</p> <p>SP 3.8 zachovat terénní sociální práci na obci pro osoby bez přístřeší aj. osoby ohrožené sociálním vyloučením</p>
--	---

Opatření SP 3.1	podpořit dobrovolnickou činnost v oblasti sociálních služeb a návazných aktivitách - zajistit koordinaci dobrovolnické činnosti
Zdůvodnění:	<p>V území neexistuje koordinované dobrovolnictví, což někteří poskytovatelé sociálních služeb vnímají velmi negativně.⁵⁵ Dobrovolníky potřebují a využívají téměř všichni poskytovatelé, spolky a sdružení v území.</p> <p>Dobrovolníci z laické veřejnosti by sociálním službám, spolkům a sdružením poskytující své služby na území Náchoda mohli pomoci především s organizací jejich činností.</p> <p>Dobrovolníci z řad studentů v oborech vztahujících se k sociální práci, sociální pedagogice, speciální pedagogice, psychologii, sociální patologii apod. by mohli pomoci v přímé práci s klienty.</p> <p>Dobrovolnictví je samostatná činnost prováděná ve prospěch druhých bez nároku na finanční odměnu. O dobrovolnictví mluvíme v případě, když člověk věnuje něco dobrovolně jiným (může jít o peníze, věci, čas, úsilí) a nežadá za to žádnou finanční náhradu. Důvody k dobrovolnictví bývají většinou morální. Časová náročnost dobrovolných činností je různá.</p> <p>Bude proto nutné hledat možnosti koordinace dobrovolnické činnosti a spolupracovat na řešení koordinované dobrovolnické činnosti se zainteresovanými sociálními službami, spolky a sdruženími.</p>

Opatření SP 3.2	podpořit dostupnost dopravní služby pro seniory a zdravotně postižené
Zdůvodnění:	<p>Jedná se o významnou formu podpory, pomoci a péče, kterou senioři a osoby se zdravotním postižením požadují⁵⁶. Přepravu osob poskytují v území:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stacionář Cesta z.ú. pro osoby se zdravotním postižením ve věku 5 – 61 let. • Diakonie ČCE středisko Betanie Náchod poskytuje přepravu osob s tělesným postižením nebo seniorů na vozíku. Jedná se o dopravu v Náchodě a okolí(cca 20 km). Převládá zatím jen asi jednoho až dva

⁵⁵ Z informací získaných na setkání pracovních skupin od poskytovatelů sociálních služeb, spolků a sdružení.

⁵⁶ Dle informací od občanů na veřejném setkání, z kvalitativního výzkumu (setkání fokusních skupin) i ze setkání pracovních skupin

	<p>klienty za měsíc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dopravní zdravotní služba - pro všechny cílové skupiny. Službu je třeba objednat 1 - 3 dny před plánovanou cestou. • soukromé Taxi Lojza – zvýhodněné ceny pro seniory <p>Dle potřeb cílových skupin bude nutné hledat možnosti řešení nabídky dopravní služby především pro cílové skupiny seniorů a zdravotně postižených, a to za zvýhodněné ceny. Průběžně a pravidelně informovat veřejnost o dostupných dopravních službách.</p>
--	--

Opatření SP 3.3	rozšířit provozní dobu sociální pracovnice v Oblastní nemocnici Náchod, a.s.
Zdůvodnění:	<p>Sociální pracovnice v Oblastní nemocnici Náchod, a.s., pracoviště Náchod je pouze 2 dny v týdnu, což je pro vyřizování potřebných náležitostí sociálních služeb (především služeb MěSSS Náchod a DD Náchod) nedostatečné. Bude nutné vyvolat jednání s vedením náchodské nemocnice (případně se zapojením Královéhradeckého kraje) na téma možnosti rozšíření provozní doby sociální pracovnice, případně diskutovat návrhy na jiná řešení, a to za účasti zástupců města, OSVŠ MěÚ Náchod a zainteresovanými sociálními službami (MěSSS Náchod, DD Náchod).</p>

Opatření SP 3.4	nastavit pravidla vzniku a využití „fondu sociální pomoci“
Zdůvodnění:	<p>Fond sociální pomoci by významně pomohl při řešení náhlých krizových situací klientů sociálních pracovníků a pracovníků OSPOD MěÚ Náchod, kdy situaci nelze řešit žádnou z dostupných dávek ÚP.</p> <p>Účelem Fondu sociální pomoci (Fond) je zajistit osobám v tíživé sociální situaci finanční pomoc pro zajištění nezbytných životních a dalších potřeb, které nejsou schopny hradit z vlastních zdrojů nebo řešit jinak vlastními silami s pomocí svých blízkých. Na přiznání prostředků z Fondu není právní nárok. Žadatelem, který má možnost obdržet příspěvek z Fondu, může být fyzická osoba, která je hlášena k trvalému pobytu v dané obci.</p> <p>Finanční pomoc z Fondu je určena zejména na účel překonání mimořádné situace ohrožující zdraví či život osob nebo řádný vývoj dětí (např. živelné katastrofy, hromadná neštěstí a další nečekané události, které občané nedokáží řešit vlastními silami)</p> <p>Pro nastavení pravidel fungování Fondu sociální pomoci, jeho využití zajištění dostupných finančních prostředků bude nutné zahájit komunikaci a vyvolat jednání mezi OSPOD MěÚ Náchod, vedoucím OSVŠ MěÚ Náchod, vedením MěÚ Náchod a vedením města Náchod (příp. dalšími zainteresovanými subjekty).</p>

Opatření SP 3.5	podpořit vznik nových pracovišť psychologické a psychiatrické péče pro děti a dospělé
Zdůvodnění:	<p>Kapacity psychiatrické péče a péče psychologů (pro děti i dospělé) jsou v celém Královéhradeckém kraji nedostatečné. To velmi silně pociťují dotčené osoby a poskytovatelé sociálních služeb, kteří pro správné nastavení péče o své klienty psychologickou a psychiatrickou pomoc využívají.</p> <p>Je proto třeba podpořit vznik nových pracovišť dětské psychologické a psychiatrické péče zahájením komunikace s Královéhradeckým krajem, VZP, Svazem zdravotních pojišťoven ČR, praktickými lékaři a Ministerstvem zdravotnictví ČR. V případě kladných a úspěšných výsledků poskytnout pomoc při vyhledávání vhodných prostor pro zahájení dětské psychologické a psychiatrické péče.</p> <p>Psychiatrická péče v České republice nyní prochází procesem reformy, kterou má v gesci Ministerstvo zdravotnictví a jejímž výsledkem je Strategie reformy psychiatrické péče. V rámci rozpracování Strategie na jednotlivé detailní plány bylo vytvořeno několik Pracovních skupin složených z odborníků na danou oblast (zástupci MZ ČR, PS ČLS JEP, MPSV ČR, Svazu zdravotních pojišťoven, Asociace zdravotních sester, Asociace krajů ČR etc.).</p> <p>Strategie reformy psychiatrické péče má za globální cíl zlepšit kvalitu života duševně nemocných prostřednictvím restrukturalizace služeb a sítě zařízení poskytujících péči.⁵⁷</p>

Opatření SP 3.6	zajistit základní osobní hygienu pro lidi bez domova
Zdůvodnění:	<p>Z důvodu zvýšeného zdravotního rizika a výskytu sociálně patologických jevů je důležité, aby bylo v území umožněno osobám bez domova uskutečnění základní osobní hygieny. Bude proto nutné vyhledat možnosti zajištění osobní hygieny pro lidi bez domova⁵⁸ (ve spolupráci s terénním sociálním pracovníkem), zajistit prostory a stanovit pravidla jejich užívání pro lidi bez domova (provozní řád – např.: 2x týdně v určeném čase, případně i s přítomností zdravotníka).</p> <p>Hlavním cílem zajištění osobní hygieny je pomoc a podpora k posunutí uživatele dle jeho potřeb a snižování zdravotních rizik. Dále také poskytnutí základního sociálního poradenství všem uživatelům, kteří chtějí</p>

⁵⁷ Srov.: KONCEPCE PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI 2016 – 2020, str. 20 - 21

⁵⁸ Z informací od MěP Náchod: Osob bez domova v Náchodě dle místní a osobní znalosti je do 5 osob. Ostatní mají nějaké zázemí a jsou to spíše nepřizpůsobiví, těch nejproblémovějších je cca 15 - většina z nich má problém s alkoholem.

Z informací Oblastní charity Hradec Králové: Osoby z Náchoda, které využívají nízkoprahové denní centrum je 13, noclehárnu 7 osob, azylový dům 2 osoby, službu sociální rehabilitace 4 osoby.

	změnit svoji těžkou životní situaci; motivace všech uživatelů k provádění osobní hygieny – snižování zdravotních rizik; poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy.
--	--

Opatření SP 3.7	podpořit aktivity a programy v rámci sociálního začleňování – terénní práce v komunitách
Zdůvodnění:	Z jednání pracovních skupin vyplynula potřeba posílit postavení terénních pracovníků v romské komunitě. K podpoře naplnění tohoto cíle dojde k realizaci projektu Terénní práce v Náchodě – podpora osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených (Operační program zaměstnanost), zajištění činnosti terénních pracovníků pod odborným vedením (mentoring, supervize, kulaté stoly – metodika) a nastavení užší spolupráce s odborem sociálních věcí a školství MěÚ Náchod (terénní pracovníci v romské komunitě spadají organizačně pod kancelář tajemníka úřadu).

Opatření SP 3.8	zachovat terénní sociální práci na obci pro osoby bez přístřeší aj. osoby ohrožené sociálním vyloučením
Zdůvodnění:	<p>Pozice terénního sociálního pracovníka zaměřující se na pomoc a podporu pro osoby bez přístřeší aj. osoby ohrožené sociálním vyloučením byla obsazena již na konci srpna 2017. Nyní jeho činnost spočívá v seznámení se s terénem, situací v území a účast na odborných stážích z oblasti práce s osobami bez přístřeší.</p> <p>Jakmile bude mít dostatečně terén a situaci v Náchodě zmapovanou, bude možné začít v jeho spolupráci řešit nevyhovující situaci pro osoby bez domova, a to s přihlédnutím k možnostem území. K příkladům dobré praxe při realizaci stávající nevyhovující situaci mohou pomoci jeho odborné stáže.</p> <p>Terénní sociální pracovník zaměřující se na pomoc a podporu pro osoby bez přístřeší pomáhá osobám bez domova nebo těm, kteří jsou bezdomovectvím ohroženi. Obecným cílem jeho práce je minimalizace rizik spojených s bezdomovectvím. K jeho základním činnostem patří: Vyhledávání osob, které jsou bez domova či těch, kteří jsou bezdomovectvím ohroženi; Základní sociálně právní poradenství; Informace o rizicích spojených se životem „na ulici“; Pomoc se zajištěním dokladů totožnosti, dávek hmotné nouze či pojistných dávek; Doprovod a podpora komunikace s úřady a institucemi; Zprostředkování návazných služeb, které pomáhají cílové skupině; Pomoc se zajištěním stravy a dalších základních životních potřeb; Pomoc se zprostředkováním lékařské péče; Pomoc při řešení konfliktů mezi klienty, mezi klienty a veřejností/institucemi; Po dohodě také</p>

	<p>možnost pomoci psychologa a právníka.</p> <p>Pro zachování terénní sociální práce na obci pro osoby bez přístřeší bude nutné udržet finanční podporu, zajistit odborné stáže a vzdělávání, udržet podporu vedení MěÚ.</p>
--	--

Cíl SP 4	Sociální – nízkoprahové, nízkonákladové a bezbariérové bydlení
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>SP 4.1 zpracovat koncepci sociálního bydlení vč. systému prostupného bydlení (a to v rámci zpracování bytové koncepce)</p> <p>SP 4.2 podpořit výstavbu bytů v režimu nízkoprahového, nízkonákladového, bezbariérového bydlení</p> <p>SP 4.3 zajistit snížení prahu v městské ubytovně</p> <p>SP 4.4 zajistit tzv. krizový byt pro krátkodobý pobyt pro rodinu s dětmi, kteří jsou ohroženi ztrátou trvalého pobytu</p>

Opatření SP 4.1	zpracovat koncepci sociálního bydlení vč. systému prostupného bydlení (a to v rámci zpracování bytové koncepce)
Zdůvodnění:	<p>Zpracování bytové koncepce významně pomůže k řešení otázky výstavby, rekonstrukce a prodeje městských bytů. A především k řešení, pro jaké cílové skupiny budou byty určeny a jakou funkci budou plnit (různé typy sociálního bydlení, nájemní bydlení apod.) Bytová koncepce se bude zpracovávat samostatně v rámci nového projektu, který bude financován z Výzvy 058 OPZ. Dotace by měla být schválena do roku 2017. Bytová koncepce by měla být dokončena v roce 2018. V rámci zpracování bytové koncepce by měla být zpracována koncepce sociálního bydlení vč. systému prostupného bydlení.</p>

Opatření SP 4.2	podpořit výstavbu bytů v režimu nízkoprahového, nízkonákladového, bezbariérového bydlení
Zdůvodnění:	<p>Opatření SP 4.2 souvisí s Opatřením SP 4.1 a zároveň na něj navazuje.</p> <p>Zpracování bytové koncepce významně pomůže k řešení otázky výstavby, rekonstrukce a prodeje městských bytů, otázky určení cílové skupiny a jakou funkci budou plnit (různé typy sociálního bydlení, krátkodobé/dlouhodobé nájemní bydlení apod.). Bytová koncepce se bude zpracovávat samostatně v rámci nového projektu, který bude financován z Výzvy 058 OPZ. Dotace by měla být schválena do konce roku 2017. Bytová koncepce by měla být dokončena v roce 2018. Ze zjištěných potřeb obyvatel a poskytovatelů sociálních služeb vyplývá potřeba bytů nízkoprahových, nízkonákladových, bezbariérových pro cílové skupiny seniorů, mladých párů, rodin s nízkými příjmy, osob</p>

	se zdravotním postižením a duševním onemocněním, důkladné ověření těchto informací v rámci zpracování bytové koncepce a provedení analýzy potřebnosti sociálního bydlení, provedení analýzy dostupného sociálního bydlení by mělo podpořit výstavbu bytů v režimu nízkoprahového, nízkonákladového, bezbariérového bydlení pro seniory, či mladé páry a rodiny s nižšími příjmy, osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním.
--	---

Opatření SP 4.3	zajistit snížení prahu v městské ubytovně
Zdůvodnění	Pro přidělování bytů jsou Radou města stanoveny přísné podmínky – mj. absolutní bezdlužnost vůči městu, a to 48 měsíců zpětně, vztahující se i na rodinné příslušníky. Pokud se nájemník zpozdí s nájemným, je problém řešen individuálně. Dluh na nájemném (3 měsíce neplacení nájemného) může vzniknout maximálně 2x, poté je nájemní vztah ukončen. O přidělení bytu rozhoduje Rada města (v případě 1 zájemce), či obálkovou metodou (pokud je o 1 byt více zájemců). O ubytování na ubytovně není příliš zájem. Na ubytovnu mohou jít i manželské páry, lidé od 18+, ovšem těhotné ženy nikoliv. Maximální nájem za byt je 3000,- (+ energie max 500,-) pro jednotlivce. Manželské páry 3500,- (+energie). Rada zasedá 2x měsíčně – stěhování je možné až od následujícího měsíce, kdy bylo o povolení nájmu rozhodnuto. Přehled o neplátcích nájemného se každý měsíc eviduje. Dluhy mají nejčastěji lidé ve věku od 18 – 35 let. Ubytovna nemá naplněny kapacity. To není z hlediska sociální práce ideální nastavení, ubytovna se tak stává pro potřebné osoby nedostupná. Bude nutné vyjednat změnu podmínek možnosti ubytování v ubytovně s vedením města Náchoda (dotčené odbory MěÚ, vedení města Náchoda).

Opatření SP 4.4	zajistit tzv. krizový byt pro krátkodobý pobyt pro rodinu s dětmi, která je ohrožena ztrátou bydlení
Zdůvodnění:	<p>Město Náchod nemá možnost poskytnout rodině dočasné ubytování v případě náhlé ztráty bydlení, což je pro sociální práci mnohdy frustrující. Při řešení těchto krizových situací dochází k rozdělení rodičů a dětí, kterým je ubytování zajištěno dočasně v náchodské nemocnici či v Dětské ozdravovně, Nový Nemojov, který je od Náchoda vzdálen cca 40 km. To rodinu v krizi ještě více zatěžuje nejen finančně, ale i psychicky. Pro děti je odloučení od rodičů a ztráta zázemí – tj. základních jistot - velká psychická zátěž, která může mít následky trvalejšího charakteru.</p> <p>Krizové lůžko slouží jako první pomoc pro rodinu a děti v momentě, kdy se ocitnou bez domova, v tíživé nebo ohrožující životní situaci.</p> <p>Poskytování lůžkové péče pro rodinu a děti až do vyřešení jejich sociální situace nebo právního problému – ve spolupráci se sociálními službami.</p> <p>Bude proto nutné vyhledávat vhodné možnosti realizace zajištění</p>

	krizového bytu pro rodinu s dětmi (např. v rámci bytového fondu města), nastavit pravidla jeho užívání a informovat o existenci krizového bytu dotčené subjekty (OSPOD, poskytovatele poskytující sociální služby pro rodinu a děti).
--	---

Cíl SP 5	Informovanost o sociálních a návazných sociálních službách
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	<p>SP 5.1 zajistit informovanost veřejnosti o celém systému pomoci podpory a péče</p> <p>SP 5.2 zajistit vzájemnou informovanost poskytovatelů sociálních služeb a služeb návazných</p> <p>SP 5.3 zajistit vzájemnou komunikaci a zachovat spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Náchod, Střediskem výchovné péče Kompas Náchod, Odborem sociálních služeb a školství MěÚ Náchod</p> <p>SP 5.4 podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi Úřadem práce Náchod, nevládními neziskovými organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty</p>

Opatření SP 5.1	zajistit informovanost veřejnosti o celém systému pomoci, podpory a péče
Zdůvodnění:	<p>Informovanost o sociálních službách a službách návazných a přehledu dávek státní sociální podpory (především příspěvku na péči) je velice důležitá pro zajištění povědomí veřejnosti o možnostech pomoci, podpory a péče, která je v území poskytována.</p> <p>Bude třeba zajistit podporu a organizaci Festivalu sociálních služeb, vytvořit informační brožuru o sociálních a dalších návazných službách, zajistit distribuci informační brožury, průběžně aktualizovat informace o sociálních službách na webových stránkách města Náchod, informovat o sociálních službách v Náchodském zpravodaji, příp. Echu, uveřejňovat aktuality na webových stránkách města.</p> <p>K lepšímu povědomí o sociálních službách přispěje Festival sociálních služeb, který zároveň napomůže k rozvoji komunikace a spolupráce mezi jednotlivými poskytovateli sociálních služeb. Vydání informační brožury je i jednou z aktivit v rámci projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje a uzavřené smlouvy mezi Královéhradeckým krajem a městem Náchod.</p>

Opatření SP 5.2	zajistit vzájemnou informovanost poskytovatelů sociálních služeb
------------------------	--

	a služeb návazných
Zdůvodnění:	Informovanost je v oblasti sociálních služeb nesmírně důležitá. Umožňuje všem poskytovatelům sociálních služeb a služeb návazných poskytovat své služby i s odkazem na jiné služby, které mohou jejich péči významně podpořit, či zlepšit. Vzájemnou informovanost by měla podpořit realizace vzájemných setkání prostřednictvím setkávání pracovních skupin a také předávání informací o důležitých změnách dotčené sociální služby a jiné subjekty prostřednictvím koordinátora plánování sociálních služeb (souvisí s opatřením SP 2.2).

Opatření SP 5.3	zajistit vzájemnou komunikaci a zachovat spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Náchod, Střediskem výchovné péče Kompas Náchod, Odborem sociálních věcí a školství MěÚ Náchod a školskými zařízeními
Zdůvodnění:	Zajistit a podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi PPP Náchod, SVP Kompas Náchod, OSPOD MěÚ Náchod a školskými zařízeními (MŠ, ZŠ, Speciální škola J. Zemana) je velice důležité při řešení výchovných problémů dětí, jejich problémů souvisejících s docházkou do školy a při řešení otázky prevence sociálně patologických jevů. Významnou podporou v komunikaci mezi výše uvedenými subjekty jsou společná setkání, kde by měly být diskutovány problémy vyskytující se v území mezi dětmi a mládeží. Setkání by měla být realizována alespoň 2x ročně (případně dle potřeby).

Opatření SP 5.4	podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi Úřadem práce Náchod, nevládními neziskovými organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty
Charakteristika:	Zajistit a podpořit vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi ÚP Náchod, OSVŠ MěÚ Náchod, NNO, dalšími zainteresovanými subjekty je velice důležité při řešení možnosti poskytnutí finanční podpory ze strany ÚP osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci. Důležitá je také orientace ve výčtu dostupných dávek a správných postupů pro získání příslušné dávky. Významnou podporou v komunikaci mezi výše uvedenými subjekty jsou společná setkání, kde by mohly být diskutovány jednotlivé případy a návrhy jejich řešení. Setkání by měla být realizována alespoň 2x ročně (případně dle potřeby).

Cíl SP 6	Podpora a rozvoj volnočasových aktivit pro všechny cílové skupiny
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	SP 6.1 zajistit zázemí pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení SP 6.2 zachovat finanční podporu a možnost jejího rozšíření pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení, které jsou

	poskytovány na území města Náchoda, a to pro všechny cílové skupiny
--	---

Opatření SP 6.1	zajistit zázemí pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení
Zdůvodnění:	<p>Zajištění bezbariérových prostor pro některá sdružení je velice důležité, a to především pro jejich další existenci a dostupnost pro jejich členy a výroční setkávání. Potřeba zajištění vhodných bezbariérových prostor v blízkosti centra města pro zájmovou činnost spolků, sdružení a klubů je již dlouhodobě neuspokojena. Již v březnu 2016 proběhla analýza potřebnosti Spolkový dům. Dotazník tehdy navrátilo a potvrdilo svůj zájem o společné prostory 10 sdružení.⁵⁹ K základním požadavkům na prostory je i místnost s kapacitou 80 míst (pro výroční setkávání), sociální zázemí – WC, kuchyňka atp. Spolky, které nové bezbariérové prostory potřebují urgentně jsou tyto: Sdružení zdravotně postižených Náchod, z.s.; Svaz důchodců ČR, Náchod; Svaz diabetiků České republiky územní organizace Náchod. Přičemž především Sdružení zdravotně postižených Náchod, z.s. hrozí v r. 2018 ztráta prostor v budově Okresního soudu, odkud se bude stěhovat MěÚ Náchod do nové budovy. SZP z.s. prozatím nemá prostory zajištěny. Vzhledem k jejich cílové skupině (osoby se zdravotně postižením) je nutné, aby se jednalo o prostory bezbariérové a v blízkosti centra města, a to i vzhledem k dobré dopravní dostupnosti při využití hromadné přepravy (BUS, vlak).</p> <p>Bude nutné znovu zjistit potřeby sdružení, spolků a klubů. Vyhledat vhodné bezbariérové prostory v blízkosti centra města Náchoda. Zajistit vhodné provozní podmínky (nájemné, organizace času – provozní řád, v jakém čase budou jednotlivá sdružení působit).</p>

Opatření SP 6.2	zachovat finanční podporu a možnost jejího rozšíření pro spolkovou činnost zájmových klubů a sdružení, které jsou poskytovány na území města Náchoda, a to pro všechny cílové skupiny.
Zdůvodnění:	<p>Zachování finanční podpory pro tyto spolky (s možností jejího rozšíření) působících na území města Náchoda⁶⁰:</p> <p>Svaz důchodců ČR, MO Náchod; Svaz diabetiků ČR, územní organizace Náchod; Společnost vozíčkářů (188)⁶¹; Sdružení zdravotně postižených Náchod; Oblastní spolek Českého červeného kříže; Náchodské komunitní centrum, o.s. (50)</p> <p>Všechny výše uvedené spolky jsou významnými subjekty působícími na území města Náchoda. Zachování a zajištění provozu těchto služeb je velmi důležité pro zachování nabídky širší sítě volnočasových aktivit. Volnočasové aktivity významně pomáhají lidem při odstraňování samoty, podporují a rozvíjí záliby a zájmy, a to vše za podpory</p>

⁵⁹ Viz Tabulka potřebnosti – spolkový dům, souhrn, březen 2016: Příloha 3

⁶⁰ Dotace města na sociální služby str.: 62

⁶¹ Číslo v závorce sděluje počet členů z Náchoda

	a kontaktu se svými vrstevníky. Působí jako prevence sociálně patologických jevů. Jejich zachování je tedy pro občany města Náchoda velmi důležité. Finanční podpora pro tyto spolky je důležitá pro zachování jejich existence.
--	--

Cíl SP 7	Bezbariérové a bezpečné město pro všechny
Opatření, která vedou k naplnění cíle:	SP 7.1 zajistit spolupráci při řešení otázky odstraňování bariér SP 7.2 aktualizovat mapu bezbariérových přístupů a přechodů ve městě Náchod

Opatření SP 7.1	zajistit spolupráci při řešení otázky odstraňování bariér
Zdůvodnění:	Zajistit spolupráci při řešení otázky odstraňování bariér je důležité pro zajištění dostupnosti a přístupnosti pro všechny občany. Mnohdy se stávalo, že výstavba, či rekonstrukce nebyly správně bezbariérově provedeny a tudíž pro osoby s hendikepem nepřístupné, či přístupné s obtížemi nebo rizikem pádu atp. Dříve byla komunikace se stavebním úřadem na velmi dobré úrovni. Nyní se situace zhoršila. Bylo by velmi prospěšné obnovit tuto komunikaci a spolupráci (dnes řešení např. zvukového a světelného signálu u přechodů, ul. Pražská aj.). Dalším problémem jsou některé přístupy do ordinací lékařů, parkovací místa ZTP především u ordinací lékařů. Je proto třeba zahájit komunikaci s vlastníky nemovitostí o možnostech řešení otázky odstraňování bariér. Zajistit bezbariérové přístupy do ordinací lékařů je pro jejich pacienty nezbytností. Nejde jen o pacienty s hendikepem, ale i o rodiče s malými dětmi v kočárku. Bohužel v některých ordinacích není zajištěn bezbariérový přístup, či výtah do horních pater. Vhodná je také světelná signalizace pro vstup do ordinace lékařů. Zajistit vzdělávání úředníků na MěÚ - odstraňování bariér v komunikaci při kontaktu s lidmi s hendikepem.

Opatření SP 7.2	aktualizovat mapu bezbariérových přístupů a přechodů ve městě Náchod a zajistit její distribuci
Zdůvodnění:	Na webových stránkách města Náchoda je přehled bezbariérových objektů a přechodů (http://mestonachod.cz/zivot-v-nachode/socialni-zdravotnictvi/mapa_nachod_bezbarier.pdf). Tato mapa není dobře čitelná a je již zastaralá. Bude třeba tento přehled aktualizovat a přetvořit do čitelnější podoby, informovat o aktualizaci mapy občany města prostřednictvím webových stránek, zpravodaje. Zajistit distribuci prostřednictvím informačního centra města Náchoda, OSVŠ MěÚ Náchod, podatelny MěÚ Náchod/Czechpoint.

8. ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI DO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Veřejnost byla zapojována po celou dobu plánování sociálních služeb, tzn. prostřednictvím pracovních skupin, realizací analýz, rozhovorů, výzkumů, veřejným připomínkováním Plánu apod. Veřejnost byla také do plánování zapojena formou dvou setkání s veřejností zaměřená na tato témata: potřeby zdravotně postižených dětí a dospívajících, potřeby seniorů a osob pečujících o seniory. Obou setkání se celkem účastnilo 47 osob. Z velké části se jednalo o osoby pracující v sociálních službách, z menší části pak o uživatele sociálních služeb a osoby pečující. I když účast veřejnosti nebyla vysoká, získali jsme cenné informace, které byly zapracovány do SWOT analýzy. Na setkání zaměřeném na potřeby seniorů zazněly především tyto požadavky:

- potřeba spolkového domu (s klubovnou pro seniory),
- zájem o senior taxi,
- v území chybí dostatek dobrovolníků, kteří by mohli pomoci s osaměním neaktivních seniorů,
- zvýšení informovanosti o službách,
- bydlení v domech s byty zvláštního určení HARMONIE I,II MěSSS neodpovídá 21. století – vybavení i prostory jsou značně zastaralé;
- potřeba personálního navýšení v oblasti oprav a úprav kompenzačních pomůcek (v území Náchoda i okolních obcích poskytuje pouze 1 osoba, která je sama upoutaná na invalidní vozík);
- jako vhodné řešení pro ubytování seniorů zazněl také návrh Penzionu pro aktivní seniory,
- v území není vyčleněno krizové lůžko, které by zajistilo ubytování pro seniory, kteří se ocitnou náhle bez střechy nad hlavou.

Na setkání zjišťujícím potřeby zdravotně postižených dětí a dospívajících zaznělo toto:

- v území i pro tuto skupinu chybí, v případě nenadálé ztráty bydlení, krizové lůžko či krizové bydlení;
- velká potřeba je dětských psychologů, rodinné terapie a také dětského psychiatra. Ti, kteří v území působí mají naplněné kapacity a čekací lhůty jsou u nich i několik měsíců (což je nedostatečné - v případě problému a potíží je třeba, aby byly řešeny ihned, příp. co nejdříve).
- pro službu osobní asistence chybí v území domácí zdravotní péče

9. EVALUACE PLÁNU - VYHODNOCOVÁNÍ REALIZACE STŘEDNĚDOBÉHO PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Komunitní plán pracuje se třemi úrovněmi monitorovacích ukazatelů. V nejobecnější úrovni jde o ukazatele udržitelnosti procesu, které zajišťují pokračování započatého procesu komunitního plánování sociálních služeb na území města Náchoda.

V druhé rovině jsou vypracovány ukazatele dopadu všech opatření, které z komunitního plánu vyplývají. Mají dlouhodobý efekt, měřitelný na konci a v průběhu procesu formou průzkumu vhodně zvolených indikátorů dle dané oblasti.

Nejkonkrétnější podobu mají ukazatele, které hodnotí průběh a výsledky jednotlivých opatření. Nastavení výsledků/výstupů jednotlivých opatření je uvedeno u každého opatření předkládaného plánu.

Mimo jiné jedním z ukazatelů, jak proces komunitního plánování funguje a pokračuje, jsou setkávání pracovních skupin, která musejí mít přesná pravidla. Na území města Náchod budou probíhat setkání pracovních skupin na základě skutečné potřeby, bude z nich pořízen zápis a prezenční listina.

Setkání Koordinační skupiny bude probíhat minimálně 1x v roce. Z jednání bude pořízen zápis a prezenční listina. Na každém setkání bude probíhat kontrola plnění zadaných úkolů z minulého setkání.

Jedenkrát v roce bude zpracována zpráva o průběhu plnění plánu – vyhodnocení jeho naplňování.

Závěrečné zprávy a monitoring zajistí koordinátor.

10. ZÁVĚR

ZÁVĚREČNÉ SLOVO

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro roky 2018 –2020 (dále jen „Střednědobý plán 2018 – 2020“), byl schválen Zastupitelstvem města Náchoda dne 11. 12. 2017. Střednědobý plán 2018 – 2020, je stěžejním dokumentem pro oblast sociálních služeb, vyjadřuje oblasti i konkrétní potřeby obyvatel spádového území, na které je potřebné se zaměřit a dále podporovat jejich rozvoj a rovněž reaguje na měnící se podmínky, které mají významný vliv na zajištění dostupných, kvalitních a efektivních sociálních služeb v Náchodě a jeho okolí.

Tvorba Střednědobého plánu 2018 – 2020 probíhala především v pracovních skupinách vytvořených v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“, který je realizován ve spolupráci s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje. Členy pracovních skupin jsou zástupci zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb, kteří se věnovali problematice nastavení rámcových a specifických cílů, získávali informace o sociálních službách a tvořili návrhy strategií jejich rozvoje. Prostřednictvím cílů a opatření je vyjádřena podpora rozvoje konkrétním sociálním službám. Střednědobý plán 2018 – 2020 není zaměřen pouze na sociální služby definované zákonem o sociálních službách, ale zahrnuje i služby navazující. Významnou úlohu v procesu zajišťuje koordinátor pro plánování sociálních služeb, který je nenahraditelným článkem samotného procesu.

Střednědobý plán 2018 – 2020 bude aktualizován prostřednictvím jednoletých prováděcích dokumentů tzv. Akčních plánů rozvoje sociálních služeb. Prováděcí dokument bude každoročně tvořen v návaznosti na potřeby zjištěné v kontinuálním procesu plánování a v návaznosti na finanční zdroje při sestavování rozpočtu na další období. Příprava ročních akčních plánů umožní modelovat síť sociálních služeb, která tak bude reagovat na zjištěné potřeby a priority.

Za účelem dosažení co nejširšího konsenzu byl návrh Střednědobého plánu 2018 – 2020 zveřejněn k připomínkování na webových stránkách města Náchoda. Návrh dokumentu byl rovněž předložen k připomínkám Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje, Komisi sociální a prevence kriminality města Náchoda.

Poděkování patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na tvorbě střednědobého plánu a hlavně členům i vedoucím všech pracovních skupin.

Pavel Schuma

Vedoucí odboru soc. věcí a školství

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ:

Tab. č. 1	Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 do roku 2016 k 31.12.	13
Tab. č. 2	Meziroční přírůstek/úbytek obyvatel	13
Tab. č. 3	Pohyb obyvatelstva v Náchodě v letech 2009 až 2016	14
Tab. č. 4	Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 do roku 2016 k 31. 12. dle věkových skupin	15
Tab. č. 5	Meziroční přírůstek/úbytek obyvatel dle věkových skupin	15
Tab. č. 6	Podíl jednotlivých věkových skupin	16
Tab. č. 7	Index stáří	16
Tab. č. 8	Index ekonomického zatížení	16
Tab. č. 10	Počet mužů a žen k 31. 12 .2016	17
Tab. č. 11	Podíl mužů a žen k 31. 12. 2016	17
Tab. č. 12	Počet sňatků a rozvodů	17
Tab. č. 13	Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání	18
Tab. č. 14	Obyvatelstvo podle národnosti	19
Tab. č. 15	Byty - obec Náchod	21
Tab. č. 16	Největší zaměstnavatelé (r. 2014)	22
Tab. č. 17	Počet podniků podle počtu zaměstnanců (r.2014)	22
Tab. č. 18	Struktura nezaměstnanosti v ORP Náchod v roce 2016	23
Tab. č. 19	Vyjíždka do zaměstnání podle věku	24
Tab. č. 20	Vyjíždka do zaměstnání podle místa zaměstnání	25
Tab. č. 21	Dojíždka do zaměstnání podle místa bydliště	25
Tab. č. 22	Dojíždka do zaměstnání podle místa bydliště (nad 20 dojíždějících)	26
Tab. č. 23	Počet zdravotnických subjektů	27
Tab. č. 24	Přehled škol a školských zařízení v Náchodě	28
Tab. č. 25	Vyjíždka do škol	30
Tab. č. 26	Vyjíždka do škol podle obce	30
Tab. č. 27	Dojíždka do škol	31
Tab. č. 28	Dojíždka do škol podle obce (pouze obce nad 10 dojíždějících žáků)	31
Tab. č. 29	Počet a podíl obyvatel pobírajících příspěvek na péči	33
Tab. č. 30	Počet obyvatel pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti	33
Tab. č. 31	Počet žen pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti	33
Tab. č. 32	Počet mužů pobírajících příspěvek na péči podle stupně závislosti	33

Tab. č. 33	Počet obyvatel pobírajících příspěvek na péči IV. stupně z celkového počtu obyvatel	33
Tab. č. 34	Podíl seniorů s PnP v rámci skupiny seniorů	34
Tab. č. 35	Podíl seniorů s PnP IV. stupně v rámci skupiny seniorů	34
Tab. č. 36	Počet příjemců invalidního důchodu v okrese Náchod	36
Tab. č. 37	Podíl obyvatel - příjemců invalidního důchodu v okrese Náchod	36
Tab. č. 38	Odhad počtu obyvatel – příjemců invalidního důchodu ve městě Náchod	37
Tab. č. 39	Počet držitelů průkazu TP, ZTP/P, ZTP/P	38
Tab. č. 40	Případy OSPOD Náchod	38
Tab. č. 41	Případy umístování dětí do náhradní rodinné péče	38
Tab. č. 42	Počet případů odebrání dítěte z péče rodičů	39
Tab. č. 43	Počet případů domácího násilí	39
Tab. č. 44	Počet výchovných opatření a případy uložení povinnosti odborné poradenské pomoci	39
Tab. č. 45	Počet týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí	39
Tab. č. 46	Počet klientů kurátora pro mládež	39
Tab. č. 49	Osoby ohrožené sociálním vyloučením	41
Tab. č. 50	Počet příjemců dávek hmotné nouze sociálních dávek	41
Tab. č. 51	Seznam členů - pracovní skupina oblast služeb pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním	44
Tab. č. 52	Pracovní skupina oblast sociální prevence a služeb pro rodiny s dětmi	45
Tab. č. 53	Pracovní skupina oblast služeb pro seniory	46
Tab. č. 54	Přehled poskytovatelů sociálních služeb dostupných pro obyvatele města Náchod	48 - 50
Tab. č. 55	Dělení dle zaměření sociálních služeb na prevenci, péči a poradenství (počty služeb)	52
Tab. č. 56	Přehled forem poskytovaných služeb (počty služeb)	53
Tab. č. 57	Přehled poskytovatelů sociálních služeb pro jednotlivé cílové skupiny	53 - 60
Tab. č. 58	Sociální služby pro seniory - souhrnné informace	60
Tab. č. 59	Sociální služby pro rodiny s dětmi - souhrnné informace	60
Tab. č. 60	Sociální služby pro osoby se zdravotním postižením - souhrnné informace	60
Tab. č. 61	Sociální služby pro osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby závislé či jinak ohrožené - souhrnné informace	60
Tab. č. 62	Sociální služby dle věkových kategorií	61

Tab.č. 63	Návazné služby a aktivity	61
Tab. č. 64	Dotace města na sociální služby	62
Tab. č. 65	Dotace města na sociální služby, výhled	63
Graf č. 1	Pohyb obyvatelstva v Náchodě v letech 2012 až 2016	14

SEZNAM PŘÍLOH:

PŘÍLOHA 1

JEDNACÍ ŘÁD PRACOVNÍCH SKUPIN

PŘÍLOHA 2

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – SOUHRNNÁ TABULKA

PŘÍLOHA 3

TABULKA POTŘEBNOSTI – SPOLKOVÝ DŮM, SOUHRN

PŘÍLOHA 1

JEDNACÍ ŘÁD PRACOVNÍCH SKUPIN

Článek I.

Úvodní ustanovení

Tento jednací řád upravuje přípravu a vlastní jednání každé pracovní skupiny, která byla zřízena pro zajištění procesu plánování sociálních služeb.

Článek II.

Působnost pracovní skupiny

- (1) Pracovní skupiny jsou zřízeny jako iniciativní a poradní orgány a vyvíjejí svoji činnost v oblasti samostatné působnosti obce. Závěry svých jednání a náměty předkládají řídicí skupině.
- (2) Vedoucího jmenuje a odvolává z funkce vedoucí řídicí skupiny na návrh členů pracovní skupiny. Dalším členem pracovní skupiny je koordinátor, kterého jmenuje vedoucí řídicí skupiny.
- (3) Změnu člena pracovní skupiny z důvodu dlouhodobé neúčasti na jednáních skupiny předkládá členům vedoucí pracovní skupiny.

Článek III.

Příprava svolání jednání pracovní skupiny

- (1) Pracovní skupina se schází dle harmonogramu uvedeného v projektu „Podpora procesu plánování sociálních služeb a rozvoje místního partnerství v sociální oblasti na území obce Náchod.“
- (2) Jednání skupiny připravuje vedoucí pracovní skupiny, který úzce spolupracuje s koordinátorem.
- (3) Jednání skupiny svolává koordinátor na pokyn vedoucího prostřednictvím e-mailových kontaktů.

Článek IV.

Průběh jednání pracovní skupiny

- (1) Jednání pracovní skupiny řídí vedoucí nebo jiný člen pracovní skupiny.
- (2) Pracovní skupina jedná kolektivně, podmínkou je účast nadpoloviční většiny členů pracovní skupiny.
- (3) Členové pracovní skupiny jsou povinni zúčastnit se každého jednání. Neúčast je nutno předem omluvit vedoucímu pracovní skupiny nebo koordinátorovi.

Článek V.

Hlasování

- (1) Hlasuje se zdvižením ruky. Každý člen má právo – pokud o to výslovně požádá – na zaprotokolování odchylného stanoviska do zápisu.
- (2) Pracovní skupina se usnává **většinou hlasů všech přítomných členů.**
- (3) V případě sudého počtu členů pracovní skupiny má vedoucí 2 hlasy.

Článek VI.

Organizačně technické záležitosti jednání pracovní skupiny

- (1) O průběhu jednání pracovní skupiny se pořizuje zápis, za jehož vyhotovení zodpovídá koordinátor pracovní skupiny. Koordinátor rovněž vede evidenci zápisů jednotlivých jednání a soustřeďuje závěry pracovní skupiny.
- (2) Nedílnou součástí zápisu je vlastnoručně podepsaná listina přítomných.
- (3) Zápis z jednání pracovní skupiny musí být vyhotoven a odeslán do sedmi pracovních dní po dni konání pracovní skupiny. Zápis musí být opatřen podpisem vedoucího.
- (4) Zápis obdrží
 - všichni členové pracovní skupiny
 - předseda řídicí skupiny
- (5) Závěry jednání pracovní skupiny budou průběžně zveřejňovány prostřednictvím Městského zpravodaje, webových stránek a dalších dostupných medií.

Článek VII.

Závěrečná ustanovení

- (1) Zápis z jednání pracovní skupiny s návrhy a závěry projedná koordinátor na nejbližší jednání řídicí skupiny.
- (2) Tento jednací řád byl schválen pracovní skupinou dne 26. 1. 2017 (resp. 24. 1. a 25. 1. 2017) a účinnosti nabývá dnem schválení.

Bc. Pavel Schuma

vedoucí odboru SVŠ

PŘÍLOHA 2

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB – SOUHRNNÁ TABULKA

PŘÍLOHA 2

POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB - SOUHRNNÁ TABULKA

(zdroj Síť veřejně podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2015 – 2015, navrácené dotazníky od poskytovatelů sociálních služeb, Registr poskytovatelů sociálních služeb)

SLUŽBY PRO SENIORY

druh služby	Identifikátor	Název služby	Poskytovatel	Regionality	Působnost	Cílová skupina	Počet úvazků celkem	Přímý personál	Personál na pozici sociální pracovník	Personál na pozici pracovník v sociálních službách	Zdravotnický pracovník	Pedagogický pracovník nebo další odborný	Kapacita počet lůžek	Kapacita počet uživatelů/intervencí	Kapacita počet uživatelů v jeden okamžik	Kapacita - počet výjezdnic h jednotek	časová dostupnost
§ 39 - Osobní asistence	7566271	Středisko osobní asistence Hradecko	HEWER, z.s.	PO3	Nach	ZDRP SENI		1,1	0,1	1				6			168
§ 39 - Osobní asistence	3198258	Společné cesty - z.s.	Společné cesty - z.s.	PO3	Nach	ZDRP SENI 4+	8,45	3,79	0,54	3,25				70			98
§ 40 - Pečovatelská služba	7259548	Pečovatelská služba	Městské středisko sociálních služeb MARIE	PO2	Nach	ZDRP SENI DMRO	17,5	14	1	13				260			112
§ 40 - Pečovatelská služba	6161785	Charitní pečovatelská služba Náchod	Farní charita Náchod	PO3	Nach	ZDRP SENI DMRO		1,23						30			40
§ 44 - Odlehčovací služby	3357963	Domov pro seniory Marie	Městské středisko sociálních služeb MARIE	PO3	Nach	SENI	3,37	2,35	0,2	1,25	0,9		4				168
§ 49 - Domovy pro seniory	1817339	Domov pro seniory Marie	Městské středisko sociálních	PO3	Nach	SENI 65+	22,28	16,65	0,8	9,75	6,1		58				168

			služeb MARIE															
§ 37 - Odborné sociální poradenství	6811251	Základní a odborné poradenství pro zrakově postižené	TýfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	OKR	Nach	ZRAK 8+		0,6	0,6					2				12
druh služby	Identifikátor	Název služby	Poskytovatel	Regionality	Působnost	Cílová skupina	Počet úvazků celkem	Přímý personál	Personál na pozici sociální pracovník	Personál na pozici pracovník v sociálních službách	Zdravotnický pracovník	Pedagogický pracovník nebo další odborný	Kapacita počet lůžek	Kapacita počet uživatelů/ intervencí	Kapacita počet uživatelů v jeden okamžik	Kapacita - počet vyjezdnic h jednotek	časová dostupnost	
§ 44 - Odlehčovací služby	9223411	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	KHK	KHKr	ZDRP MENT	6,5	3,4	0,1	1,65	1,65		6				168	
§ 48 - Domovy pro osoby se zdravotním postižením	9264829	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	KHK	KHKr	ZDRP	15,1	13,6	0,4	6,6	6,6		14				168	
§ 49 - Domovy pro seniory	8508078	Domov důchodců Náchod	Domov důchodců Náchod	PO3	Nach	SENI		32,2	2,6	17	12,6		86				168	
§ 50 - Domovy se zvláštním režimem	1991772	Domov důchodců Náchod	Domov důchodců Náchod	OKR	Nach	SENI		23,8	1,4	16	6,4		60				168	

SLUŽBY SOCIÁLNÍ PREVENCE, SLUŽBY PRO RODINU A DĚTI

druh služby	Identifikátor	Název služby	Poskytovatel	Region alita	Působ nost	Cílová skupina	Počet úvazků celkem	Přímý personál	Personál na pozici sociální pracovní k	Personál na pozici pracovní k v sociálníc h službách	Zdravotn ický pracovní k	Pedagogi cký pracovní k nebo další odborný	Kapacita počet lůžek	Kapacita počet uživatelů / interven cí	Kapacita počet uživatelů v jeden okamžik	Kapacit a - počet výjezdníc h jednotek	časová dostupn ost
§ 37 - Odborné sociální poradenství	5792625	Manželská a rodinná poradna Náchod	Centrum sociální pomoci a služeb o. p. s.	OKR	Nach	DMRO OTCI	2,5 + 25 h/m DPP	2,3	1,5			0,8		10			41,5
§ 37 - Odborné sociální poradenství	3040542	Občanská poradna Náchod	Občanské poradenské středisko, o.p.s.	OKR	Nach	KRIS ZNZP OTCI 16+	1,7	1,1	1,1					8			30
§ 57 - Azylové domy	9064643	SV. ANNA Domov pro matky s dětmi Náchod	Farní charita Náchod	OKR	Nach	DMRO BEZD	8,83	5,5	1,5	4			72				168
§ 58 - Domy na půli cesty	3961063	Dům na půli cesty - Náchod	Farní charita Náchod	OKR	Nach	DMRO BEZD 18 - 26	6,95	5	1	4			11				168
§ 65 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	9659243	Triangl	Salinger, z.s.	OKR	Nach	DMRO	5,5	1,5	0,5	1				44			55
§ 65 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3588592	Stopa čápa	Salinger, z.s.	OKR	Nach	DMRO		0,28	0,28					26			43
§ 65 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	8382823	ARCHA	Dokořán z.s.	PO3	Nach	ZNZP DMRO Rodina + děti 6- 18	3,8 + 2x DPP	3	2,2	0,8				35	20		18
§ 69 - Terénní programy	1537615	Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje	Laxus z.ú.	OKR	Nach	NAVL	5,76	1,74	1,74					30			40
§ 69 - Terénní programy	1758706	Terénní program - Auforia, o.p.s.	Auforia, o.p.s.	OKR	Nach	ZNZP 18+	10	2,2	0,7	1,5				60			34
§60a - Intervenční centra	6585534	Intervenční centrum Hradec Králové	Oblastní charita Hradec Králové	KHK	KHKr	KRIS OTCI		3,4	3	0,4				12			32

SLUŽBY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

druh služby	Identifikátor	Název služby	Poskytovatel	Regio- nalita	Působ- nost	Cílová skupina	Počet úvazků celkem	Přímý personál	Personál na pozici sociální pracovník	Personál na pozici pracovník v sociálních službách	Zdravotní cký pracovník	Pedagogi- cký pracovník nebo další odborný	Kapacita počet lůžek	Kapacita počet uživatelů/ intervencí	Kapacita počet uživatelů v jeden okamžik	Kapacita - počet výjezdnic h jednotek	časová dostupno- st
§ 37 - Odborné sociální poradenství	6565086	Centrum pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje	Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje o.p.s	OKR	Nach	ZDRP SENI DUSO CHRN	1,64	1,28	1,1	0,18				25			35
§ 37 - Odborné sociální poradenství	6811251	Základní a odborné poradenství pro zrakově postižené	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	OKR	Nach	ZRAK		0,6	0,6					2			12
§ 37 - Odborné sociální poradenství	9608144	Poradenství	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	OKR	HrKr	SLUH		1,9	1,5	0,4				18	1		38
§ 39 - Osobní asistence	7566271	Středisko osobní asistence Hradecko	HEWER, z.s.	PO3	Nach	ZDRP SENI		1,1	0,1	1				6			168
§ 39 - Osobní asistence	3198258	Společné cesty - o.s.	Společné cesty - z.s.	PO3	Nach	ZDRP SENI 4+	8,45	3,79	0,54	3,25				70			98
§ 42 - Průvodcovské a předčitatelské služby	3736692	Průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	OKR	HrKr	ZRAK		1,25	0,5	0,75				2			40
§ 43 - Podpora samostatného bydlení	1378201	Takový normální život	PFERDA z.ú.	PO3	Nach	DUSO MENT	0,9	0,75	0,75					8			60
§ 44 - Odlehčovací služby	1622964	Odlehčovací služba	Stacionář Cesta Náchod, z.ú.	OKR	Nach	MENT TELP		6,75	0,5	6,25			5		5		168
§ 44 - Odlehčovací	9223411	Diakonie ČCE - středisko BETANIE	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický	KHK	KHKr	ZDRP MENT	6,5	3,4	0,1	1,65	1,65		6				168

služby		- evangelický domov v Náchodě	domov v Náchodě															
§ 46 - Denní stacionáře	8979890	Denní stacionář	Stacionář Cesta Náchod, z.s.	PO3	Nach	MENT TELP		5,5	0,5	5						17		42,5
druh služby	Identifikátor	Název služby	Poskytovatel	Regio nalita	Působ nost	Cílová skupina	Počet úvazků celkem	Přímý personál	Personál na pozici sociální pracovník	Personál na pozici pracovník v sociálních službách	Zdravotni cký pracovník	Pedagogi cký pracovník nebo další odborný	Kapacita počet lůžek	Kapacita počet uživatelů/ intervencí	Kapacita počet uživatelů v jeden okamžik	Kapacita - počet výjezdnic h jednotek	časová dostupno st	
§ 48 - Domovy pro osoby se zdravotním postižením	9264829	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	Diakonie ČCE - středisko BETANIE - evangelický domov v Náchodě	KHK	KHKr	ZDRP	15,1	13,6	0,4	6,6	6,6		14				168	
§ 51 - Chráněné bydlení	6514817	Chráněné bydlení	Domov Dědina	OKR	Nach	MENT		5,3	0,3	5			6				168	
§ 54 - Raná péče	3346325	Centrum LIRA, z. ú.	Centrum LIRA, z. ú.	KHK	KHKr	DMRO ZRAK 0 - 7		3,57	3,4		0,07	0,1		80	6		60	
§ 54 - Raná péče	1840658	Středisko rané péče Sluníčko	Oblastní charita Hradec Králové	OKR	Nach	DMRO MENT TELP 0 - 7		1,22	0,27			0,95		95			42,5	
§ 56 - Tlumočnické služby	8365172	Tlumočnické služby	Hradecké centrum pro osoby se sluchovým postižením o.p.s.	OKR	HrKr	SLUH		0,7	0,6	0,1				8			50	
§ 70 - Sociální rehabilitace	6948137	Sociální rehabilitace - středisko Náchod	Péče o duševní zdraví, z.s.	OKR	Nach	DUSO		6	6					60			40	
§ 70 - Sociální rehabilitace	7175172	Tyfloservis, o.p.s. - Krajské ambulantní středisko H.Králové	Tyfloservis, o.p.s.	KHK	KHKr	ZRAK		2	2					5			30	
§ 70 - Sociální rehabilitace	4373225	Sociální rehabilitace pro zrakově postižené	TyfloCentrum Hradec Králové, o. p. s.	KHK	KHKr	ZRAK		1,6	1,1			0,5		2			30	
§ 70 - Sociální rehabilitace	4885366	Podporované zaměstnávání	Aspekt z.s.	OKR	Nach	ZDRP		2	1	1						21	37	
§ 70 - Sociální rehabilitace	6473703	Tréninková kavárna Láry Fáry 2	PFERDA z.ú.	PO3	Nach	ZDRP MENT		3	1,25	1,75				20			60	

PŘÍLOHA 3

TABULKA POTŘEBNOSTI – SPOLKOVÝ DŮM, SOUHRN

průzkum proběhl 3/2016, tyto spolky navrátily dotazník:

Spolek	Potřeby organizace
Svaz důchodců ČR, Náchod	Místnost asi pro 80 míst, maxim. 2x ročně na konání členské schůze.
Svaz diabetiků České Republiky územní organizace Náchod	Zasedací místnost pro cca 70 osob.
Sons - Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, oblastní odbočka Náchod	Kancelář cca 15 m ² s možností uložení kompenzačních pomůcek pro nevidomé. Možnost využití klubovny pro cca 30 lidí.
SKP Judo Náchod	Pro naše potřeby by postačovaly kancelářské prostory o výměře okolo 20 m ² .
Sdružení zdravotně postižených Náchod, z.s.	Bezbariérovost, sociální zařízení, kancelář - kde lze konat aktivity pro cca 50 osob, na členské, výroční schůze cca 120 osob a místnost pro uskladnění zdravotních pomůcek
Pionýr, z.s. – Pionýrská skupina Náchod	Přibližně 50 m ² , aby bylo možné využívat prostor pro zájmovou činnost skupiny, oddílu cca dvaceti osob. Nejlépe jedna místnost, resp. místnost a další prostor pro uskladnění materiálu.
Náchodská divadelní scéna, zapsaný spolek	Náš spolek by velice uvítal místnost (místnosti), kde bychom mohli ve vyhovujících podmínkách přechovávat kostýmy a rekvizity. S výhledem do budoucna by určitě bylo dobré, aby to byl prostor alespoň 30 m ² . Pro rozšíření práce souboru - komornější představení, improvizáčnické aktivity, kurzy, setkávání členů a příznivců - bychom uvítali možnost sálu s menším jevištěm.
Fotoklub Náchod	Místnost s velkým stolem pro prezentaci fotografií, pro cca 11 lidí, ideální možnost zatemnění místnosti z důvodu projekce fotografií na počítači. Ideální jednací místnost.
Duha Bartoňka	Chtěli bychom místnost (klidně i dvě místnosti), kterou bychom s oddílem mohli používat jako klubovnu na pravidelné činnosti. Klubovnu si představujeme nejlépe v podkroví:) Prostor klubovny by byl ideální 30-40 m ² . Dále bychom si představovali druhou místnost někde v přízemí/v suterénu, kterou

	bychom mohli využívat jako sklad materiálu.
AMAG z.s. Ateliér malířů a grafiků	<p>1.Stabilní pracoviště pro ateliérovou malbu.Dále společný prostor pro kreslírnu a tvorbu uměleckorukodělných výrobků.Pracoviště pro grafiku s umístěním grafického lisu s odkládací plochou pro grafické tisky.</p> <p>2.Ve výhledu pořádání výtvarných workshopů pro veřejnost-dílna by byla umístěna v kreslárně.</p> <p>3.Navrhovaná plocha pro tyto činnosti je 95 až 100 m2</p> <p>4.Návrh: Pro výstavní činnost spolků využít chodbu v II.nadzemním podlaží nebo čtyř ramenného schodiště budovy.</p>